Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΙΔ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 157-158 ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ **Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ - Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1917

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

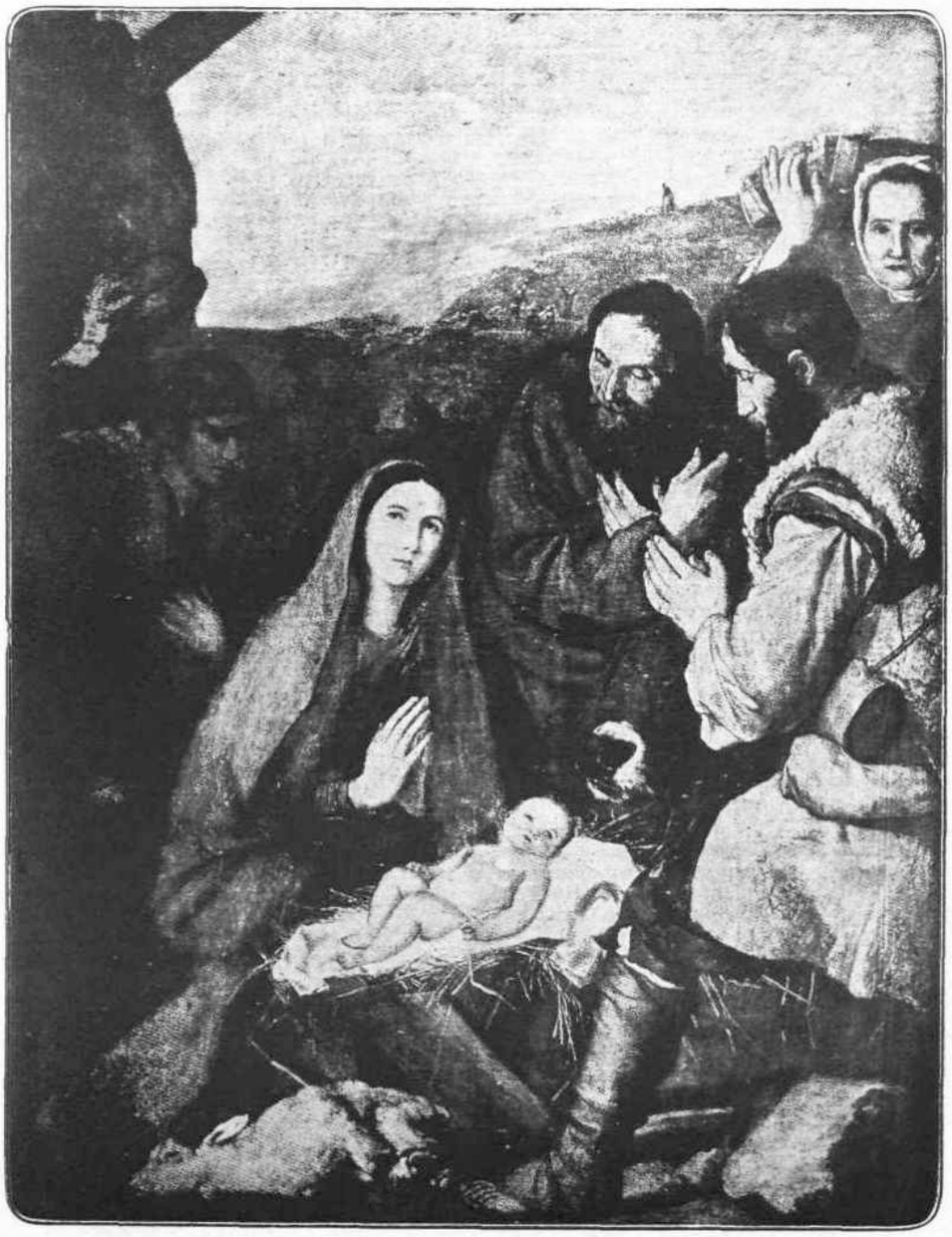

ΚΑΛΛΙΤ. ΠΙΝΑΚΟΘ. "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,, ΦΡΑ ΦΙΛΙΠΠΟ ΛΙΠΠΙ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΔΥΟ ΜΗΝΑΣ

ΜΕΓΑΛΕΠΗΒΟΛΑ σχέδια μὲ ἐπαγγελίας, ὅτι θὰ λύσουν τὰ μεγάλα προβλήματα τοῦ ἐπισιτισμοῦ τῆς χώρας, καταστρώνονται. ἀνακοινώσεις γίνονται εἰς τὸν τύπον περὶ ἀποθηκεύσεως τροφίμων καὶ ἄλλων εἰδῶν καὶ περὶ διανομῆς, χορταίνομεν διαβάζοντες καὶ πεινοῦμεν μὴ τρώγοντες. Τί γίνονται αὐτὰ ποῦ ἀποθηκεύονται; Μυστήριον. Ὅλα ἐξηφανίσθησαν ὡς διὰ μαγείας. Δὲν ὑποπτεύομεν τίποτε. Ἀλλὰ πιστεύομεν ὅτι ἡ κατάστασις ποῦ ἐδημιουργήθη ὀφείλεται εἰς τὸν Κομπογιανητισμὸν ποῦ βασιλεύει ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Ἀπὸ τὰ παρασκήνια ἐμάθαμεν κἄτι πράγματα, ποῦ πάει νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὅτι ἀνεβίωσεν ἡ Πολιτεία τῶν Ἀδδηριτῶν.

Ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς ἐτροφοδοτοῦσε ὅλην τὴν Ὑφήλιον μὲ λάδι, δὲν ἔχει σήμερον ἡ πρωτεύουσα, ἢ μᾶλλον ὁ κόσμος τῆς πρωτευούσης — διότι μέσα ἐδῶ ὑπάρχει ἀφθονώτατον λάδι, ἀλλὰ δὲν ξεύρουν νὰ τὸ ἀνακαλύψουν — μιὰ σταγόνα λαδιοῦ. Καὶ αὐτὲς ἡ κανδύλες τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὰ κανδύλια τῶν σπητιῶν, τὸ ἄσβεστον πῦρ τῆς ἑστίας, ἔπαυσαν νὰ ρίπτουν τὸ τρεμουλιαστὸ φῶς τους εἰς τὰ εἰκονίσματα.

Γιατί; ἐρωτῶμεν. Γιατί; ἠρώτησε τοὺς Ἀριστογείτονας καὶ ὁ προεδρεύων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Ρέπουλης.

— Ὑπάρχουν 16 ἑκατομμύρια ὀκάδες στὴ Μιτυλήνη Κύριε Πρόεδρε καὶ 4 $^1/_2$ ἑκατομμύρια στὴν Κέρκυρα· ἀπαντοῦν οἱ ἀρμόδιοι.

— Καὶ γιατί δὲν τὸ φέρνετε;

— Δὲν ἔχομεν μέσα μεταφορᾶς.

— Γιατί δὲν τὸ λέτε τόσον καιρόν; ἐρωτᾷ πάλιν ὁ κ. Ρέπουλης.

— Σᾶς τὸ λέμε τώρα.

Μία διαταγὴ λοιπὸν τοῦ κ. Ρέπουλη καὶ φεύγουν μεγαλοπρεπῶς ἐντὸς τῆς ἡμέρας πέντε βαπόρια γιὰ τὴν Κέρκυρα, Φθάνουν ἐκεῖ, ξαναφεύγουν καὶ ἀριθμάρουν στὸν Πειραιὰ φορτωμένα μὲ διάφορα ἄλλα πράγματα, ἐκτὸς λαδιοῦ.

Καὶ ὁ κ. Ρέπουλης πέφτει στὸ κρεββάτι μὲ 39 βαθμῶν πυρετόν. Κάτι παρόμοιον συνέβη μὲ τὰ κάρβουνα. Βουνὰ ὁλόκληρα ἀπὸ κάρβουνα στὴν Χαλκίδα καὶ στὸ Σάλεσι καὶ διατάσσεται ἡ Ἑταιρία τοῦ Λαρισσαϊκοῦ ἐπὶ δυὸ ἡμέρας νὰ μὴν πάῃ μισὸν ἐπιβάτην. Καὶ ἔρχονται ἐπὶ δυὸ ἡμέρας τὰ τραῖνα ἄδεια ἐντελῶς διότι ..... ὁ δασάρχης δὲν εἶχε διατάξει τὰ δέοντα.

*

Σὰν νὰ μὴν ἔφθανε ὁ ἀγὼν περὶ τὸ πορίζεσθαι χρήματα, ἦλθε καὶ ὁ ἀγὼν περὶ τὸ ἐξευρίσκειν τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ δὲν περισπᾶται τὸ μυαλό μας, παρὰ ἀπὸ τὸ πῶς θὰ εὕρωμεν κάρβουνα, κρέας, λάδι, βούτυρο, λαχανικά. Δὲν λέμε καὶ γάλα, αὐγά, διότι αὐτὰ ἐξηφανίσθησαν ὁλοσχερῶς. Ἀλλὰ νὰ τώρα καὶ ἄλλη πληγή. Πάει καὶ τὸ ἠλεκτρικόν. Φῶς γιόκ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συγκοινωνία γιόκ. Καὶ χάρις εἰς τὴν ἠηστείαν καὶ τὼν ἀμαξάδων, οἱ ὁποῖοι ἐζητοῦσαν 25 δρ. γιὰ ἕνα δρόμον μέχρι Καλλιθέας, ὁ κόσμος, ὁ ἀγωνιῶν διὰ νὰ κερδίσῃ τὸν δυσεύρετον «ἐπιούσιον», κατεδικάσθη, δι' ἔλλειψιν συγκοινωνίας διὰ τοῦ τράμ, νὰ ἠηγαίνῃ εἰς τὸ σπῆτι του, ἐξηντλημένος ἀπὸ τὴν βιοπάλην καὶ ἀπὸ τὴν κακὴν δίαιταν, μὲ τὰ τρόφιμά του ἐπ' ὤμου. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἦτον τόσον δύσκολη ἡ ζωή.

Γιατί; Νίττουν ὅλοι τὰς χεῖρας διὰ τὴν μουντζοῦραν αὐτὴν καὶ ἐπιρρίπτουν τὴν εὐθύνην οἱ μὲν εἰς τοὺς δέ. Ἡ Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρία τῶν Βραχμάνων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ποῦ δὲν τῆς ἔδωκε μέσα μεταφορᾶς ξύλων. Αὐτὸ πάλιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ οὕτω καθεξῆς.

Καὶ ὁ κόσμος μαστίζεται ἀπὸ τὶς βλακίες τῶν διαφόρων σαλτιμπάγκων καὶ ἐναγωνίως περιμένει τὴν ἐπάνοδον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ βάλῃ κάθε κατεργάρην στὸν μπάγκο του.

*

Εἴχαμε καὶ μίαν ἀπεργίαν τῶν τραμ γιὰ νὰ μὴν ξεχνοῦμε τὴν τέχνη μας. Αὐτὴ μᾶς ἔλειπε. Ξεύρετε τὴν ἱστορίαν τῶν ἀπεργῶν ἐν Ἑλλάδι; Σκηνοθετοῦνται καὶ αὐταί, μὲ ἐνδιάμεσον σκοπὸν μὲν τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων μιᾶς ἐργατικῆς τάξεως, κατὰ τύπον, κατ' οὐσίαν ὅμως καὶ μὲ τελικὸν σκοπὸν τὴν ἐπίτευξιν ὠφελήματος σπουδαιοτάτου ὑπὲρ κάποιας Ἑταιρίας. Διότι φροντίζουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ συνδέουν ἀρρήκτως τὸ ζήτημά των μὲ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν των. Θέλουν ὅμως νὰ εἰποῦν οἱ καλοθεληταὶ ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν κάποιος τὴν ἔπαθε καὶ ἐμπαλώθηκαν οἱ τροχιοδρομικοὶ ὑπάλληλοι.

*

Ἄφθονα νερὰ ἐφέτος. Ἡ Ἑλλὰς κατεκλύσθη ἐπὶ ἡμέρας ἀπὸ νεροποντάς. Μᾶς ἐλυπήθη ὁ Θεὸς καὶ μᾶς ἔστειλε διὰ τὴν μητέρα γῆν ἄφθονον νερό. Ἀλλὰ μᾶς ἐλυπήθηκε ὁ καλὸς Θεὸς καὶ γιὰ τὸ καλοκαῖρι καὶ μᾶς ἔστειλε χιόνια.

Χιόνια, ἂν μὴ πρωτοφανῆ, σπάνια ὅμως. Ἕνα πρωῒ τοῦ Νοεμβρίου ἐξύπνησε ἀπροσδοκήτως ἡ Ἀθήνα κατάλευκη, κάτω ἀπὸ παχὺ στρῶμα ..... παρ' ὀλίγον νὰ εἴπω ζαχάρεως.

Ὁ Λυκαβητός, τὰ Τουρκοβούνια, ὁ Ὑμηττός, ἡ Πάρνης, ἡ Πεντέλη καὶ ὁ Αἰγάλεω ἐμοιαζαν μὲ κουραμπιέδες.

Οἱ δὲ χρονογράφοι τῶν ἐφημερίδων εὑρῆκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξυμνήσουν καὶ πάλιν τὴν περίφημον «λευκὴν νύμφην», ἀνασκαλεύοντες τὰ σώματα τῶν ἐφημερίδων διὰ νὰ εὕρουν τὰ στερεότυπα — χρονογραφήματά των.

Καὶ ἐξεστράτευσαν εἰς τὰ περίχωρα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ αἱ Ἀθῆδες διὰ νὰ παίξουν χιονιὲς καὶ ἔφαγαν τοὺμπες εἰς τὴν ἄσφαλτον πολλοὶ καὶ πολλές.

*

Εὐτυχῶς. Χάρις εἰς τὰς ἐσπευσμένας ἀποστολὰς συμμαχικῶν ἐπικουριῶν εἰς τὸ Ἰταλικὸν μέτωπον, ἀνεκόπη ἡ προέλασις τῶν Αὐστρογερμανῶν. Ἐγνώσθη μάλιστα ὅτι ἡ ὑποχώρησις τῶν Ἰταλῶν δὲν ὠφείλετο εἰς ἀτυχίας πραγματικὰς τῶν Ἰταλικῶν ὅπλων, ἀλλ' εἰς τὴν φαγαίδαιναν - προπαγάνδαν, ἡ ὁποία ἐπέτυχε νὰ εἰσδύσῃ μέσα εἰς ὁλόκληρα σώματα καὶ νὰ διαφθείρῃ τοὺς πολλούς.

Τὴν ἔπαθαν δὲ πάλιν οἱ Γερμανοί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐλπίσει ὅτι μετὰ ἕνα τέτοιο ἀτύχημα, θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς συντριβῆς τῶν Ἰταλῶν καὶ νὰ κλείσουν ἔστω καὶ διὰ μιᾶς ἐπαναστάσεως τὴν ποθητὴν δι' αὐτοὺς εἰρήνην.

Τούναντίον ἀπὸ τὸ ἀτύχημα αὐτὸ τὸ ἀδελφὸν καὶ σύμμαχον Ἰταλικὸν ἔθνος, ἔπειτα ἀπὸ μίαν κυβερνητικὴν μεταβολήν, συνησπίσθη κατὰ τοῦ ἀπειλητικοῦ κινδύνου καὶ ἐθγῆκε ἰσχυρότερον ἀπὸ πρίν.

*

Εἰς τὴν Ρωσσίαν ἔγιναν σαλάτα ἐγχώριος τὰ πολιτικὰ των καὶ τὰ στρατιωτικά των. Μία ἀντιδραστικὴ ὁμὰς ὑπὸ τὸν Λενὶν ἐσάρωσε τὸ καθεστὼς τοῦ πανσθενοῦς Κερένσκυ καὶ καθαιρέσασα τὸν ἀρχιστράτηγον Ντουκονίν, ἀποποιηθέντα, ἔσπευσε νὰ συνάψῃ ἀνακωχὴν μετὰ τῶν Αὐστρογερμανῶν, καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς Βαλτικῆς μέχρι τοῦ Εὐξείνου διάστημα, ἐπιληφθεῖσα καὶ διαπραγματεύσεων εἰρήνης.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἡ ἀτυχὴς Ρουμανία, μὴ ἔχουσα πλέον ἔρεισμα καὶ περισφιγμένη ἀπὸ παντοῦ, ἠναγκάσθη νὰ συνάψῃ καὶ αὐτὴ ἀνακωχήν.

Ἀφ' ἑτέρου ἐξεγείρονται διάφοροι ἐπαρχίαι καὶ ἀνακηρύσσονται εἰς αὐτονόμους Πολιτείας καὶ μάχαι συνάπτονται ἀληθιναὶ καὶ φονικώταται μεταξὺ τῶν πιστῶν εἰς τὸ πρώην καθεστὼς στρατευμάτων καὶ τῶν σήμερον κρατούντων, πρὸς ἐπικράτησιν καὶ ἡ Ρωσσικὴ Ἐπικράτεια ἔχει γίνει μαλλιὰ - κουβάρια.

Ἂς εὐχηθῶμεν διὰ τὸ ὁμόδοξον ἔθνος, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα πάντοτε ἐπρωτοστάτησε, νὰ εὕρῃ γρήγορα τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην του καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν προτέραν ἀκμήν του.

*

Εὐοί! Εὐάν! Ἀπὸ τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου μετέβη ὁ Ἕλλην Πρωθυπουργὸς διὰ νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τοὺς Συμμάχους τὰς Ἑλληνικὰς ἀπόψεις σχετικῶς μὲ τὸν πόλεμον, μᾶς ἔρχονται ἐνθουσιώδῃ ἀγγέλματα. Ἐν πρώτοις εἰς τὸν κ. Βενιζέλον ἐγένοντο θερμότατα ἐκδηλώσεις καὶ ὁ Εὐρωπαϊκὸς τύπος τὸν ἀπεθέωσε.

Ἀλλ' ὅπερ σπουδαιότερον, ὅλα τὰ ζητήματά μας ἐλύθησαν εὐνοϊκώτατα. Καὶ τὸ τοῦ ἐπισιτισμοῦ καὶ τὸ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἔτυχον εὐμενεστάτης ἀντιλήψεως.

Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ σκεφθοῦν ἄλλως οἱ Σύμμαχοι δι' ἕνα λαόν, ὁ ὁποῖος εὐθὺς ἐτάχθη εἰς τὸ πλευρόν των καὶ ὁ ὁποῖος εὐγνωμοσύνην αἰσθάνεται πάντοτε πρὸς τοὺς προμάχους τῶν Δικαίων του.

*

Ἱερουσαλήμ! Συμμαχικὰ στρατεύματα ὑπὸ τὸν Ἄγγλον στρατηγὸν Ἄλλεμπυ ἔφθασαν πρὸ τῆς Ἁγίας Πόλεως, τὴν ἐκύκλωσαν καὶ τὴν κατέλαβον. Ὅπερ δὲ σπουδαιότερον. Ἦσαν τόσον τεχνικαὶ αἱ κινήσεις τοῦ Ἄγγλου στρατηγοῦ, περισφίγχοντος καὶ ἐξαναγκάσαντος τὴν Τουρκικὴν φρουρὰν εἰς παράδοσιν, ὥστε δὲν εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ρίψῃ κατὰ τῆς Ἁγίας Πόλεως οὐδὲ κἂν μίαν βολήν. Καὶ τώρα τὸν Τάφον τοῦ Χριστοῦ φρουροῦν Χριστιανικὰ ὅπλα. Τί Χριστούγεννα θὰ ἔκαμαν ἐφέτος, χωρὶς τὸ σχετικὸν φέσι καὶ τὸ μάουζερ, καὶ χωρὶς τὰ σχετικὰ μπαξίσια καὶ χωρὶς τὸν ..... σχετικὸν φόβον καὶ τρόμον τῆς Τουρκοκρατίας!

Νὰ λοιπὸν ἄλλη μία Σταυροφορία, ἡ ὁποία θὰ εἶναι καὶ ἡ τελευταία πλέον ὡρισμένως.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

* *

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ

* * *

Ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Πόλιν τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Σωτῆρος τὰ χριστιανικὰ στρατεύματα καθῄρεσαν τὴν Ἡμισέληνον. Ἀπὸ τῆς 27 Νοεμβρίου κυματίζουν ἐπὶ τῆς Ἁγίας Πόλεως αἱ σημαῖαι τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ἄγγλος στρατηγὸς Ἄλλεμπυ.

Προστίθεται λοιπὸν ἄλλη μία, ἡ καὶ τελευταία, Σταυροφορία εἰς τὰς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἁγίων Τόπων ἐκστρατείας τῆς Δύσεως, ἡ ὁποία ἔπειτα ἀπὸ τετρακοσίων ἐτῶν δουλείαν λύει πλέον ὁριστικῶς τὸ πρόβλημα τῶν Ἁγίων Τόπων.

Οἱ μὴ γνωρίζοντες τὰ ζητήματα τοῦ Παναγίου Τάφου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιληφθῶσι ποίαν σημασίαν ἔχει ἡ ἀπελευθέρωσις αὐτοῦ καὶ ἴσως χαίρουν μόνον, ὅπως θὰ ἔχαιρον διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ λύτρωσιν μιᾶς οἱασδήποτε Ἑλληνικῆς πόλεως. Διὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης τῶν πραγμάτων θὰ λυθοῦν, ἐλπίζεται, ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ Παναγίου Τάφου, ἅτινα κυρίως ἀπέρρεον ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα. Ἡ οἰκονομικὴ καχεξία, ἡ ὁποία ἐμάστιζε ἀπὸ μακροῦ τὸ Ὑπέρτιμον Ἵδρυμα, ὅπερ μόνον ἐκ Ρωσσίας εἶχε σημαντικὴν ἐνίσχυσιν, ἐπέτρεπεν εἰς μυρίας προπαγάνδας νὰ διεκδικοῦν καὶ ὑπεξαιροῦν τὴν περιουσίαν του. Αἱ ἐκεῖναι προπαγάνδαι διέθετον κολοσσιαῖα ποσὰ πρὸς τοῦτο καὶ εὕρισκον γόνιμον τὸ ἔδαφος τῆς Τουρκικῆς διοικήσεως. Ἐπ' ἐσχάτων καὶ οἱ ἐκ Ρωσσίας πόροι του εἶχον περιορισθῆ καὶ ἀληθὴς κρίσις ἤρχισε νὰ μαστίζῃ τὸ Ὀρθόδοξον ἵδρυμα. Ἀφ' ἧς μάλιστα ἐξεράγη ὁ πόλεμος ἠγνοεῖτο καὶ ἡ τύχη του.

*

Τετρακόσια ὁλόκληρα χρόνια ἔζησεν ἡ Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τὸν ζυγόν, Ἀπὸ τοῦ 1517. Ἀλλὰ μήπως μόνον αὐτὴν τὴν ἀτυχίαν ὑπέστη; Εἶναι πολὺ περιπετειώδης ἡ ἱστορία της.

Μὲ τὴν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος τὴν εὑρίσκομεν ὑποτεταγμένην εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν μαζῇ μὲ ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, μὲ ἕνα Τετράρχην ἐπὶ κεφαλῆς καὶ κατόπιν κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀλλεπαλλήλως ἐρειπουμένην, τόσον ὥστε καὶ τὸ ὄνομά της νὰ χάσῃ. Εἶχε ὀνομασθῆ Αἰλία Καπιτωλίνα.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ.— Αὐτὸ εἶνε τὸ Παλλάδιον τῆς Ὀρθοδοξίας. Εἶνε τὸ ἱστορικὸν Σπήλαιον τῆς Γεννήσεως, ὅπου ὀρθοῦται περικαλλὴς ναός, ὁ λεγόμενος Βασιλικὴ τῆς Βηθλεέμ.

Καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὅστις μετὰ τῆς μητρός του Ἑλένης ἔκτισε τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἄλλων ναῶν τῶν Ἁγ. Τόπων καὶ ἀνεστήλωσε τὸν Τίμιον Σταυρόν, ἀνέτειλε διὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ μία νέα σταδιοδρομία ἀκμῆς καὶ λαμπρότητος. Καὶ δὲν ἔγινε μόνον θρησκευτικὸν κέντρον ὅλου τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ κέντρον ἐμπορίου. Ἔμποροι ἐκ Μ. Ἀσίας καὶ Περσίας καὶ Ἀφρικῆς καὶ Ἀραβίας κατὰ καραβάνια πολυάριθμα συνεκεντροῦντο ἐκεῖ, τὸν Σεπτέμβριον πρὸ πάντων, ὅπου ἐλάμβανε χώραν καὶ ἡ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως μεγάλη ἐμπορικὴ πανήγυρις.

Δὲν ἦτο δὲ ὁ Ναὸς τὸ μοναδικὸν κτίριόν της. Πολλὰ ἄλλα ἱδρύματα καὶ μνημεῖα ὑπὸ αὐτοκρατόρων τῆς Βασιλευούσης κτισθέντα ἐκόσμουν τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας της, ὡς θέατρα καὶ λουτρά, φωτισμὸς δὲ ἄπλετος κατηύγαζε αὐτήν. Εἶχε καταντήσει ἡ τρίτη πόλις τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς καὶ ἠρχετο μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν Ἀντιόχειαν.

*

Ἀλλ' ἡ αἴγλη της αὐτὴ δὲν διήρκεσε μακρόν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ζ' αἰῶνος οἱ Πέρσαι ἐπιδραμόντες κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας ἐξεπολιόρκησαν τὴν Ἁγίαν Πόλιν καὶ τὴν 20 Μαΐου τοῦ 614 τὴν παρέδωκαν εἰς πῦρ καὶ εἰς σίδηρον. Καὶ ἀφοῦ τὴν μετέθαλον εἰς ἐρείπια ἀπεκόμισαν ὡς λείαν πολέμου τὰ τιμαλφέστερα κειμήλια, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν ἐκ τοῦ λόφου τοῦ Γολγοθᾶ καθαιρεθέντα Σταυρόν, ἀπήγαγον δὲ ὡς αἰχμάλωτους καὶ τὸν Πατριάρχην Ζαχαρίαν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἀπομειναντων κατοίκων.

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν μακρὸς πόλεμος, πόλεμος ἐξοντώσεως, πόλεμος ἱερὸς ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως Ἡρακλείου κατὰ τῶν ἱεροσύλων Περσῶν, καὶ μετὰ μακροὺς ἀγῶνας ὁ χριστιανὸς Βασιλεὺς νικᾷ κατὰ κράτος τὸν Χοσρόην, βασιλέα τῶν Περσῶν, ἀποσυνθέτει τὸ κράτος των καὶ ἀνοικοδομῶν τὴν Ἱερουσαλὴμ στήνει ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ τὸ Μαρτυρικὸν Σύμβολον ὑπὸ τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας: «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου .....»

*

Ἀλλ' ἐνῶ τοιοῦτον θρίαμβον κατῆγεν ὁ Ἡράκλειος κατὰ τῶν Περσῶν, ἐνεφανίζετο νέα μάστιξ, ἡ πληγὴ τῆς Ἀνθρωπότητος, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀσίας, ὁ Ἰσλαμισμός, ὅστις δι' ἐπιδρομῶν ἀνὰ τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας τῆς ἀρχανοῦς Αὐτοκρατορίας μας ἔσπειρε τὸν ὄλεθρον.

Κατὰ τὸ 634 σημειοῦται ἡ πρώτη σημαντικὴ ἐπιδρομὴ τῶν Ἀράβων. Καταλαμβάνουν τὰ Βόστρα καὶ τὸ 636 τὴν Δαμασκόν. Τὸ 636 αἱ αὐτοκρατορικαὶ λεγεῶνες συνάπτουν φονικὴν μάχην παρὰ τὸν ποταμὸν Ἰαρμούν, τὴν καὶ τελευταίαν, ἀλλ' ἀτυχοῦν καὶ προσφεύγουν εἰς τας πλησιεστάτας πόλεις καὶ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, εἰς τὴν ὁποίαν ὠχυρώθησαν ἵνα ἀμυνθοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου.

Κατὰ τὸ ἑπόμενον ὅμως ἔτος, τὸ 637, οἱ Ἄραβες καταλαβόντες τὰς γύρω πόλεις, ἐπολιώρκησαν στενότατα τὴν Ἱερουσαλήμ, ἡ ὁποία, μὴ ἔχουσα ἐπικουρίας, ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ διὰ συνθήκης εἰς τὸν Χαλίφην των Ὀμάρ.

*

Μολονότι ἔκυπτεν ἤδη ὑπὸ τὴν δουλείαν ἡ Ἁγία Πόλις, διὰ τῆς συνθήκης ὅμως ταύτης ἐξησφαλίζοντο οἱ Χριστιανοὶ καὶ τὸ κράτος τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπῆρξε δὲ μακρὰ ἡ ἐπ' αὐτῆς κυριαρχία τῶν Ἀράβων καὶ ἡ περίοδος αὕτη, περίοδος συμφορῶν καὶ θλίψεων. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ματαίως οἱ αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως Νικηφόρος Φωκᾶς καὶ Ἰωάννης Τσιμισκῆς ἐπεχείρουν ἐκστρατείας πρὸς ἀπολύτρωσίν της. Ἐπετύγχανον μόνον διὰ συνθηκῶν μετὰ τῶν ἀράβων Χαλιφῶν ἀδείας νὰ ἐπισκευάζουν τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, ὅστις ἐπανειλημμένως εἶχε καταστραφῆ.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Χριστιανικὸς πληθυσμὸς ἀπερροφήθη ἐν τῷ μεταξὺ ἐξισλαμισθείς, ἡ γλῶσσα ἐξηφανίσθη, ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀραβικῆς καὶ μόνον ἡ γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Ἑλληνική, διεσώθη. Καὶ ἀκόμη, μολονότι οἱ Ἄραβες ἤσκησαν πᾶσαν πίεσιν, τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα ἐκαλλιεργοῦντο καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς τὰ μοναστήρια τῆς Παλαιστίνης.

Ἀλλ' ὡς ἦτο ἑπόμενον ὁ βίος τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ὀλίγων πλέον Χριστιανῶν εἶχε καταστῇ ἀφόρητος κυριολεκτικῶς, ἕως ὅτου κατὰ τὸν ἑνδέκατον αἰῶνα ἐξηγέρθη ἡ Δύσις καὶ ὠργανώθη ἡ πρώτη

ἐκστρατεία πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἁγίων Τόπων, ἥτις ὠνομάσθη Σταυροφορία, διότι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σῶμα εὐγενεῖς ἔφερον ὡς ἔμβλημα Σταυρόν.

Οἱ Σταυροφόροι ἀποβιβασθέντες ὑπὸ τὸν Γουδοφρεῖδον τὸν ἐκ Βουϊλλιῶνος, ἐπολιώρκησαν στενῶς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ μετὰ μακρὸν εἰσήρχοντο νικηταὶ τὴν 15 Ἰουλίου 1099 εἰς αὐτήν, ἐν μέσῳ ποταμοῦ αἵματος ἀπίστων, ἀνακηρύξαντες τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκστρατείας των «Πρόμαχον καὶ Βαρῶνον τοῦ Ἁγίου Τάφου». Ἀλλὰ τὸ νέον κράτος ἐλλείψει ἐσωτερικῆς ἑνότητος δὲν διετηρήθη ἐπὶ μακρόν. Καὶ μολονότι παρηγκωνίσθη ὁ ὀρθόδοξος κλῆρος ὑπὸ τῶν Λατίνων, οἱ Ἕλληνες Αὐτοκράτορες δὲν ἔπαυσαν μεριμνῶντες περὶ τῶν Ἁγίων Τόπων.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Σουλτᾶνος Νουρεδδὶν συνήνωσε τοὺς ἐν Συρίᾳ Μουσουλμάνους καὶ ἐκστρατεύσας κατέλαβε τῷ 1144 τὴν Ἔδεσσαν, κατατροπώσας τοὺς Σταυροφόρους, ἀναπτύξας δὲ τὸ κράτος του κατέλαβε καὶ τὴν Αἴγυπτον, καταλύσας τὴν δυναστείαν τῶν Φατιμίτ. Ὀλίγον κατόπιν ὁ Κοῦρδος διοικητὴς τῆς Αἰγύπτου Σαλὰ-Ἐδ-Δίν, ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ Νουρεδίν, συνεχώνευσε τῷ 1171 τὴν Αἴγυπτον μὲ τὴν Συρίαν καὶ περισφίγξας ἀπὸ παντοῦ τὸ κράτος τῆς Παλαιστίνης συνῆψε κρατερὰν μὲ τοὺς Σταυροφόρους μάχην παρὰ τὴν Τιβεριάδα καὶ τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1187 κατέλαβε τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἀρχίζουν κατὰ διαστήματα ὀργανούμεναι ἀλλεπάλληλοι Σταυροφορίαι, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἀποτυγχάνουσαι, καθίστων χειροτέραν τὴν θέσιν τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ Χριστιανῶν ἑκάστοτε. Τὴν 11 Φεβρουαρίου 1225 οἱ Σταυροφόροι κατέλαβον τὴν Ἁγίαν Πόλιν, ἀλλὰ τὸ 1225 τὴν ἔχασαν ὁριστικῶς, ἕως ὅτου τὸ 1291 ἐξετοπίσθησαν ἐντελῶς ἐκ Παλαιστίνης. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἱερουσαλὴμ περιῆλθε κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Μαμελούκων τῆς Αἰγύπτου, ἔχασε δὲ καὶ κάθε πολιτικὴν σημασίαν, διατηρήσασα μόνον τὸν μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σύνδεσμόν της καὶ τυγχάνουσα πάντοτε ὑλικῆς συνδρομῆς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας Αὐτοκράτορας.

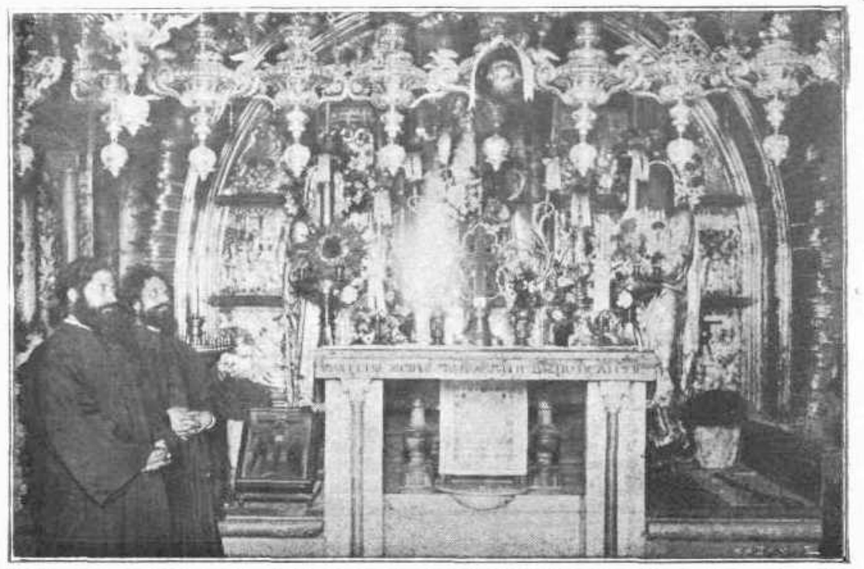

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ. — Ὁ λόφος τοῦ Μαρτυρίου. Ὁ Γολγοθᾶς. Ὑψηλὸν παραλληλεπίπεδον, εἶναι σήμερον, ἐξέχον 4 1/2 μέτρα τοῦ Ναοῦ, 4 δὲ κλίμακες ὁδηγοῦν τὸν εὐλαβῆ προσκυνητὴν εἰς θαυμάσιον παρεκκλήσιον. Πρὸς ἀνατολὰς φαίνεται ἡ ὀπὴ ὅπου ἔπηξαν τὸν Τίμιον Σταυρόν.

*

Νέαι πάλιν δοκιμασίαι τὸ 1517. Ὁ Σουλτᾶνος Σελὴμ Α' κατακτᾷ τὴν Συρίαν, τὴν Παλαιστίνην καὶ τὴν Αἴγυπτον. Καὶ ἀνακτᾷ ἡ Ἱερουσαλὴμ θρησκευτικὴν σημασίαν, ἀλλ' ἀρχίζει ἐκ μέρους τῶν Λατίνων καὶ τῶν Ἀρμενίων ἀγὼν δεινὸς ἐπικρατήσεως, κατὰ τὸν ὁποῖον παίζει ῥόλον μεγάλον ἡ διαφθορὰ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν διὰ τοῦ χρήματος, ἕως ὅτου ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις διὰ συνθήκης μετὰ τῆς Τουρκίας ἐπέτυχε ἐλευθερίαν δράσεως τῶν ἐκεῖ Λατίνων μοναχῶν, ἀναλαβοῦσα καὶ τὴν προστασίαν των. Καὶ συνεχίζεται ὁ ἀγὼν αὐτὸς ὀξύτατος μέχρι τῆς ἐκρήξεως τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος μας, ὅτε ἡ Φιλικὴ Ἑταιρία ἀπέστειλε πράκτορά της εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους διὰ νὰ μυήσῃ εἰς τὴν ἐξέγερσιν καὶ τοὺς Ἕλληνας μοναχούς, ἀφοῦ προηγουμένως κατὰ τὸ 1808 τὸ Ἔθνος ἀνῳκοδόμησε τὸν πυρποληθέντα Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ.—Ὁ τελευταῖος ἐπὶ Τουρκοκρατίας κυβερνήτης τοῦ Ὑπερτίμου Ἱδρύματος. Ὁ ἱκανώτατος τιμονιέρης ποῦ εἰς τὰς κρισιμωτέρας στιγμὰς ὡδήγησε τὸ σκάφος του δεξιώτατα. Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης ὅμως δὲν ηὐτύχησε νὰ παραμείνῃ εἰς τὸν θρόνον του καὶ ὑπὸ τὸν Ἥλιον τῆς Ἐλευθερίας. Ἀπήχθη ὑπὸ τῶν ὀρδῶν τοῦ Κατακτητοῦ.

Μὲ τὴν ἔκρηξιν τῆς Ἐπαναστάσεως ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Συρίας ὁ Ἑλληνικὸς Στόλος, οἱ δὲ Τοῦρκοι, πτοηθέντες, ἔσπευσαν νὰ ὀχυρώσουν τὴν Ἰόππην. Ἀλλ', ὡς εἶναι εὐνόητον, τὸ διάβημα αὐτό, ἐντελῶς μεμονωμένον, δὲν εἶχε κανὲν ἀποτέλεσμα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ.—Ἰδέτε τὸ Παρεκκλήσιον τοῦ Ἀδάμ. Κεῖται κάτω ἀπὸ τὸν βράχον τοῦ Γολγοθᾶ. Βεβαιοῦται ὅτι ἐκεῖ εὑρέθη τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ.

Ὅταν αἴφνης τὸ 1831 ὁ ὑπὸ τοῦ Ἰμπραῒμ πασσᾶ στόλος τοῦ Αἰγυπτίου Σουλτάνου Μωχάμετ Ἀλῆ, καταλαμβάνει τὴν Παλαιστίνην, διὰ νὰ ἀναγκασθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου νὰ τὴν ἐκκενώσῃ τὸ 1840, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε ἀναγνωρίσει τὴν ἐν Λονδίνῳ ὑπογραφεῖσαν ὑπὸ τῆς Ρωσσίας, Ἀγγλίας, Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας συνθήκην.

Τότε, μὴ γενομένης δεκτῆς προτάσεως τῆς Πρωσσίας περὶ καταλήψεως τῆς Παλαιστίνης, ἡ Ἀγγλία ἐπρότεινε τὴν διεθνοποίησιν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν παρὰ τῶν Τούρκων ἐξαγοράν της. Κατὰ τὴν πρότασιν ταύτην εἰς τὴν Σιὼν θὰ ἐγκαθίστατο στρατός, ἀνὰ ὀγδοήκοντα ἄνδρες ἐξ ἑκάστης δυνάμεως, οἱ δὲ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ θὰ ἀπετέλουν τέσσαρας κοινότητας, Ἑλληνικήν, Λατινικήν, Προτεσταντικὴν καὶ Ἀρμενικήν, ἐνῷ τρεῖς ἀντιπρόσωποι, ὧν εἷς διοριζόμενος ὑπὸ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Αὐστρίας ἐκ περιτροπῆς διὰ τὴν Λατινικήν, εἷς ὑπὸ τῆς Ρωσσίας διὰ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ἀρμενικὴν καὶ εἷς ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας καὶ Πρωσσίας ἐναλλάξ, θὰ ἐκυβέρνων τὴν Ἁγίαν Πόλιν. Ἀλλ' ἀπερρίφθη καὶ αὐτή.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὠξύνετο ἐν Παλαιστίνῃ ὁ ἀνταγωνισμός, ἕως ὅτου ἐξερράγη ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος καὶ τῷ 1856 συνεκροτήθη ἡ γνωστὴ Συνδιάσκεψις τῶν Παρισίων, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη, ὡς πρὸς τοὺς Ἁγ. Τόπους τὸ πρὸ τοῦ πολέμου καθεστώς.

Καὶ διέρρευσαν οὕτω ἄλλα εἰκοσιδύο χρόνια μέχρι τοῦ Βερολινείου Συνεδρίου, ὅπερ ἐπελήφθη ἐπίσης τοῦ ζητήματος τῶν Ἁγίων Τόπων καὶ διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 22 Ἰουνίου 1878 κατ' ἀξίωσιν τῶν Γάλλων ἀντιπροσώπων ἀπεφασίσθη καὶ αὖθις νὰ μὴ θιχθῇ τὸ καθεστώς. Ρητῶς μάλιστα ἀπεκρυσταλλώθη ἡ ἀπόφασις αὐτὴ εἰς τὸ 63 ἄρθρον, ὁρίζον ὅτι «οὐδεμία ἀλλοίωσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸ καθεστὼς τῶν Ἁγίων Τόπων».

Αὐτὸ δὲ τὸ καθεστὼς διετηρεῖτο ἕως τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ τελευταία ὑπὸ τὸν Ἄγγλον στρατηγὸν Ἄλλεμπυ Σταυροφορία ἐσάρωσε τὸ κράτος τοῦ Κατακτητοῦ.

* * *

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ

Μια ὡραία τελετὴ ἔλαβε χώραν τὸ ἀπόγευμα τῆς 30 Νοεμβρίου ἐπάνω εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνογαλλικοῦ Συνδέμου ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς εἰσόδου εἰς τὴν Ἀκρόκολιν τοῦ Γάλλου στρατηγοῦ Φαβιέρου μὲ τὸν πρῶτον τακτικὸν στρατὸν τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ὁποίαν προσῆλθον ὁ Βασιλεύς, οἱ ὑπουργοί, ὅλοι οἱ ἐπίσημοι καὶ πλῆθος κόσμου, ἐνῷ ἀπὸ τῆς μετώπης τοῦ αἰωνοβίου μνημείου ἐπτυχοῦντο ἀδελφωμέναι ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ σημαία.

Ἐνενῆντα καὶ ἕνα χρόνια συνεπληρώθησαν ἀπὸ τότε. Ἀκριβῶς τὴν 30ὴν Νοεμβρίου τοῦ 1826 εἰσῆλθεν ὁ Φαβιέρος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου διὰ πρώτην φορὰν ἐνεφανίσθη τακτικὸς στρατιώτης ὑπὸ τὸν Ἑλληνικὸν ἥλιον, ὁ ὁποῖος μόνον τοὺς ἁρματωλοὺς καὶ κλέφτας εἶχε γνωρίσει ἕως τότε.

Ἡ λέξις τακτικὸς καὶ τακτικὸν σῶμα πρώτην φορὰν ἠκούετο ἐν Ἑλλάδι, ἐπολιτογραφήθη λοιπὸν εἰς τὸ λεξιλόγιον τῆς ἐποχῆς καὶ ἔπαιξε ῥόλον.

Ἐν πρώτοις ἡ παρὰ τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως σύστασις τοῦ πρώτου ἐκείνου τακτικοῦ σώματος καὶ ἡ ὑπὸ Γάλλου στρατηγοῦ διοίκησις αὐτοῦ ἐξήγειρε τὸν χόλον τῶν διαφόρων καπεταναίων καὶ ἀγωνιστῶν,

αἵτινες ἀντέδρασαν ποικιλοτρόπως κατ' αὐτοῦ. Τόσον εἶχον δυσφημίσει τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ὥστε συνετέθη λαϊκὸν ᾆσμα, τὸ ὁποῖον φανερώνει ὅλην τὴν πρὸς αὐτὸ ἀπέχθειαν. Ἀκοῦστε το:

Δὲν μὲ κλαῖς καϋμένη μάννα ποῦ μὲ γράψαν ταχτικὸ
καὶ μοῦ δῶκαν μπαϊονέττα καὶ παλάσκα στὸ πλευρό.

Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ γενομένη στρατολογία πρὸς συγκρότησιν τοῦ πρώτου τακτικοῦ σώματος προσέκρουσε κατ' ἀπεριγράπτου ἀπροθυμίας. Μόνον εἰς τὰς νήσους καὶ τὰς Ἀθήνας ὑπεδέχθησαν μὲ ἐνθουσιασμὸν τὴν σύστασίν του. Ἐξαίρεσιν πάλιν ἐκ τῶν νήσων ἀπετέλεσεν ἡ Αἴγινα, ὅπου ἡ στρατολογία ἔγινε διὰ τῆς βίας. Ἐπίσης ἀπροθυμίαν ἔδειξε καὶ ἡ Πελοπόννησος, μολονότι αὐτὴ κυρίως εἶχε ἀνάγκην τακτικοῦ στρατοῦ, λόγῳ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Αἰγυπτιακῶν ὀρδῶν καὶ τῶν ἐμφυλίων διενέξεων.

Ἀλλ' ἡ Ἀθήνα—πάντοτε ἡ καϋμένη Ἀθήνα—ἔδειξε ἄφθαστον ζῆλον δι' αὐτό! Τετρακόσιοι νέοι ἐξ Ἀθηνῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ταμπακόπουλοι, ποῦ προσέφεραν καὶ τὰ ἄλογά των, κατετάχθησαν εἰς τὸ σῶμα τοῦ Φαβιέρου. Ὁ Μακρυγιάννης ὁ στρατηγὸς καὶ ἄλλοι, διὰ νὰ ἐνθαρρύνουν τὴν στρατολογίαν, ἐζήτησαν νὰ καταταχθοῦν καὶ αὐτοί, ὁ δὲ στρατηγὸς καὶ στρατιωτ. διοικητὴς τῶν Ἀθηνῶν Γκούρας ἐγυμνάζετο εἰς τὸ τακτικόν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ.—Ὁ Πανάγιος Τάφος. Εἶναι τὸ ἐσωτερικόν του. Αὐτοῦ μέσα ἱερουργεῖ τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως μόνος ὁ Πατριάρχης καὶ ἀπὸ μίαν θυρίδα δίδει ἔξω εἰς τοὺς πιστοὺς τὸ Ἅγιον Φῶς. Τὸ λαξευτὸν μνημεῖον τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθείας Εὐσχήμονος Ἰωσὴφ εἶναι σήμερον πολυτελὲς θυσιαστήριον καὶ βωμὸς Καθαγιάσεως.

Κατὰ φυσικωτάτην συνέπειαν τῶν ἀντιδράσεων ἐκείνων τὸ σῶμα αὐτὸ δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν σκοπόν του, νὰ ἀντιμετωπίσῃ δηλαδὴ τὰς ὀρδὰς τοῦ Ἰμπραῒμ. Παρ' ὅλα αὐτὰ κατώρθωσε πολλὰ καὶ ἰδίως ἐπέτυχε νὰ ἐφοδιάσῃ τὴν τότε πολιορκουμένην Ἀκρόπολιν καὶ ταύτης ἡ 91η ἐπέτειος ἐπανηγυρίσθη τὴν 30 Νοεμβρίου.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς μάχας τῶν Ἀθηνῶν ἔλαβε μέρος ἐνεργὸν καὶ ἐπολέμησε γενναιότατα, ἀπωλέσαν οὐκ ὀλίγους ἐκ τῆς δυνάμεώς του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν διοικητὴν τοῦ ἱππικοῦ Ἰγγλέσην, ἐν ᾧ ὁ ἀτυχὴς Φαβιέρος, παθὼν ἐκ τύφου, ἐνοσηλεύετο ἐντὸς τῆς πολιορκουμένης Ἀκροπόλεως.

Μαζῆ μὲ τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἦτο καὶ ὁ ἐπιζήσας τοῦ ἀγῶνος στρατηγὸς Μυκώνιος, τοῦ ὁποίου μίαν χαριτωμένην ἀφήγησιν περὶ τῆς εἰσόδου των περιέσωσεν ὁ Κονδυλάκης:

«Ἐκεῖ ποῦνε τώρα τὸ Στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον ἦτο τότε μία βρύση καὶ τὴν ἐσκίαζαν πλατάνια. Ἐκεῖ συχνὰ οἱ Τοῦρκοι ποῦ μᾶς πολιορκοῦσαν ἔστηναν χορό. Τοὺς ντουφεκούσαμε ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι, ἀλλ' ἡ σφαῖρες τῶν ντουφεκιῶν μας δὲν ἔφθαναν. Κι' ἅμα ντουφεκούσαμε, αὐτὸς ποὔσερνε τὸ χορὸ μᾶς γύριζε καὶ μᾶς ἔδειχνε τὰ πισινά του. Τὸ πρᾶγμα ἐπείσμωσε μερικοὺς καὶ εὑρῆκαν ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα ντουφέκια γιὰ νὰ χαλάσουν ἐπὶ τέλους τὸ χορό. Μιὰ μέρα λοιπὸν ποῦ μαζώχτηκαν πάλι οἱ Τοῦρκοι στὴ βρύση κἔστησαν τὸ χορό, ἑτοιμασθήκαμε κἐμεῖς νὰ δοκιμάσωμε τὸ καλὸ ντουφέκι. Μἔβαλαν λοιπὸν ἐμένα—ἤμουν δεκανεὺς τοῦ Τακτικοῦ—κἐγονάτισα κοντὰ στὸ τεῖχος κἐστερέωσα τὸ καλὸ ντουφέκι στὸν ὦμό μου. Ἔπειτα μὲ ἄλλα ντουφέκια ἔρριξαν κατὰ τὸ χορό. Οἱ Τοῦρκοι ἀπήντησαν ὅπως συνήθιζαν. Τὴ στιγμὴ δὲ ποῦ μᾶς ἔδειχνε τὰ πισινά του αὐτὸς ποὔσερνε τὸ χορό, τοὔρριξα μὲ τὸ καλὸ ντουφέκι ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι. Ἡ σφαῖρα τὸν βρῆκε κἔπεσε. Καὶ οἱ Τοῦρκοι δὲν ξαναχόρεψαν».

* * *

ΟΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

Λοιπον;

Λοιπόν, ὑπάρχουν πολλὰ τὰ παράξενα εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Εἶναι ἀναμφισβήτητον. Ὑπάρχουν ὅμως ὀλίγοι, δυστυχῶς, οἱ ἀσχολούμενοι ***σοβαρῶς*** μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὅλοι ἐνδομύχως ἀνησυχοῦν καὶ δέχονται αὐτὸ τὸ ***κάτι***, τὸ ἀόρατον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῶμεν καὶ κινούμεθα. Ὅλοι ὅμως προσποιοῦνται τὸν ἀδιάφορον καὶ ὀνομάζουν αὐτὸ τὸ ***κάτι*** «ἀνοησίας» . . . . . μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, ὑπὸ τῆς «Ἐπιστήμης». Καὶ ἐπειδὴ ἡ «Ἐπιστήμη», ἑκοῦσα ἄκουσα, ἀπό τινων δεκαετηρίδων ἤρχισε νά. . . . . «συμπτύσσεται κανονικῶς», ἀναγκαζομένη διὰ τῆς βίας νὰ ἀναγνωρίσῃ μέρος τοῦ Ἀγνώστου καὶ τοῦ Ἀοράτου, ἀναγνωρίζουν καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος αὐτό, καὶ τοὺς ἀκούετε σήμερον, ἐκπληττομένους ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει σας, νὰ σᾶς ἀπαντοῦν:

— Πῶς; Ὁ Μαγνητισμὸς καὶ ὁ Ἠλεκτρισμός; Ἡ Τηλεπάθεια; Ὁ Ὑπνωτισμός; Μὰ αὐτά, φίλε μου, εἶναι πράγματα . . . . ἐπιστημονικά. Ἀφοῦ τὰ παραδέχεται ἡ «Ἐπιστήμη»!

Ἡ «Ἐπιστήμη» ὅμως δὲν τὰ παρεδέχετο αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ ἂν πρό τινων ἐτῶν ὡμιλούσατε εἰς ἕνα ἐπιστήμονα περὶ τηλεπαθείας καὶ ὑπνωτισμοῦ, θὰ ἐκινδυνεύατε τοὐλάχιστον νὰ φᾶτε κανὲν ἐπιστημονικὸν βιβλίον εἰς τὸ κεφάλι. Τὰ πράγματα ὅμως ἐφώναξαν τόσο δυνατά, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ τὰ παραδεχθῇ. Ἀλλοίμονον! Ἡ ἀρχὴ τῆς ὑποχωρήσεως ἔγινε. Νομίζομεν ὅμως ὅτι πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ τὸ πρᾶγμα θὰ ἔχῃ καὶ συνέχειαν . . . , . ἀτελεύτητον. Ἡ Ἐπιστήμη προοδεύει, ἀναμφιβόλως, καὶ λόγῳ αὐτῆς τῆς προόδου ἀκριβῶς θὰ φθάσῃ μίαν ἡμέραν νὰ διδάσκῃ κατόπιν ἐπισταμένης ἐρεύνης τὰς σήμερον θεωρουμένας ***ἀνοησίας***. Καὶ νὰ τὰς διδάσκῃ μετὰ σεβασμοῦ.

*

Ἡ πρόοδος αὕτη θὰ ἦτο μεγαλητέρα, ἂν δὲν τὴν ἀνέκοπτον οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸν ἐπικληθέντα «Πνευματισμόν», κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Θὰ φανῇ ἴσως παράδοξον. Εἶναι ὅμως ἀληθές. «Οἱ Πνευματισταὶ» συνεννοοῦνται μὲ τὰ πνεύματα ἀνθρώπων ἀποθανόντων. Ἐπειδὴ δὲ τὰ πνεύματα ἐκδηλοῦνται δι' ὡρισμένων καὶ γνωστῶν εἰς τοὺς πλείστους τρόπων, δηλαδὴ διὰ κτύπων, δι' αὐτομάτου γραφῆς, δι' ἐμφανίσεων καὶ λοιπῶν παρομοίων μέσων, οἱ Πνευματισταὶ συνήγαγον ὅτι πᾶσα τοιαύτη ἐκδήλωσις προέρχεται παρ' ἀνθρώπου ἀποθανόντος, καὶ Ἀόρατος Κόσμος δι' αὐτοὺς εἶναι οἱ νεκροὶ τῆς σήμερον. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ μεγάλη πλάνη, ἡ ὁποία ἐσκότισε τὸν νοῦν τῶν διαφόρων τρίτων, τὸ σκότισμα δὲ αὐτὸ μετεβλήθη εἰς χάος, μικρὸν ἀπέχον τοῦ γελοίου ἐκ τῆς εὐφυΐας διαφόρων ἐκμεταλλευτῶν. Διότι ὅσον καὶ ἂν τὸ ἰσχυρίζονται, οἱ Πνευματισταί, οὔτε ἠδυνήθησαν, οὔτε θὰ δυνηθῶσι ποτὲ νὰ ἀποδείξωσι ὅτι ***μόνον*** τὰ πνεύματα τῶν χθὲς ἀκόμη μεταξὺ ἡμῶν ζώντων ἀποτελοῦσι τὸν Ἀόρατον Κόσμον. Ἐγένετο μέχρι τῆς σήμερον πνευματιστικὴ ἐργασία κολοσσαία, πειράματα ἀποδεικνύοντα ἀναμφισβητήτως τὴν ὕπαρξιν καὶ σημερινὴν ζωὴν τῶν θεωρουμένων νεκρῶν. Αἱ ἐκδηλώσεις ὅμως δὲν προήρχοντο ***μόνον*** ἀπὸ πνεύματα ἀποθανόντων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πνεύματα ***Ζώντων***, καὶ ἐκτὸς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ ἄλλα ὄντα ἄγνωστα, τὰ ὁποῖα πλειστάκις ἐφωτογραφήθησαν, καὶ τὰ ὁποῖα οὐδὲν τὸ ἀνθρώπινον παρουσίαζον. Καὶ οἱ Πνευματισταὶ ἐσταμάτησαν ἀποροῦντες, ἡ δὲ Ἐπιστήμη βλέπουσα αὐτοὺς ἀμφιβάλλοντας καὶ ἐκπλησσομένους, ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ἀπέστρεψε τὸ βλέμμα. Καὶ ἀκολουθεῖ ἡ ἐκμετάλλευσις. Τὰ ὄργανα τοῦ πνευματιστικοῦ πειραματισμοῦ εἶναι τόσον κοινά! Διατὶ νὰ μὴ δοκιμάσωμεν; Καὶ μετὰ τὸ τσάϊ, τὰς φλυαρίας, καὶ τὰ παιγνίδια τῶν συναναστροφῶν, ῥίπτεται καὶ μία πρότασις:

— Κάνομε τὸ τραπεζάκι;

Διατὶ ὄχι; Τόσον εὔκολον πρᾶγμα, Θεέ μου! Καὶ τὰ μέλη τῆς συναστροφῆς κάθηνται πέριξ τραπέζης, ἁπλώνουν τὰ χέρια, συνδέουν τὰ δάκτυλα καὶ συγκεντρώνουν εἰς τὸ κέντρον τὸ βλέμμα. Μετά τινα λεπτὰ τὸ τραπεζάκι σηκώνεται. Ὅλοι φρικιοῦν. Εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ . . . . . Τρικούπη. Ἀναγγέλλει σοβαρῶς ὅτι ὁ πόλεμος θὰ τελειώσῃ εἰς τὰς 27 Φεβρουαρίου 1918, ὅτι ἡ Φιφὴ ἔφαγε μόνον δύο αὐγὰ τὸ μεσημέρι, καὶ καθ' ἑξῆς, ἕως ὅτου ἀνακαλυφθῇ κάποιο πόδι ἢ κάποιο χέρι τὸ ὁποῖον ἀντικαθίστα εὐσυνειδήτως τὸ πνεῦμα τοῦ μακαρίτου τοῦ Τρικούπη. Καὶ ἡ συντροφιὰ γελᾷ, —αὐτὸς ὁ Μιμῆκος εἶνε τόσον χωρατατζῆς!—καὶ ἀφίνει τὸ τραπεζάκι.

— Λοιπόν, πιστεύετε εἰς τὸν Πνευματισμόν;

— Εἰς τὸν Πνευματισμόν; Δὲν βαρυέσθε, ἀνοησίαις! Προχθὲς μάλιστα ἐκάμαμε τὸ τραπεζάκι στοῦ Α. . . .

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ. — Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ περιωνύμου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ Νιπτῆρος, καθ' ἣν ὁ Πατριάρχης, κατὰ μίμησιν τῆς Θείας Τελετῆς, νίπτει τοὺς πόδας τῶν Ἀρχιερέων.

Οἱ Πνευματισταὶ ἐν τούτοις ἐξακολουθοῦσι τὸν δρόμον των, καὶ μὲ ὅλας των τὰς ἀπορίας τὰ ἐπιτυγχανόμενα ἀποτελέσματα εἶναι θαυμάσια. Οἱ ὑπνωτισταὶ ἐξακολουθοῦν ἐπίσης τὴν δουλειά των, μόνοι των, ἐπιτυγχάνοντες ἐξ ἴσου θαυμάσια ἀποτελέσματα, καὶ ἐξ ἴσου μεγάλας ἀπορίας. Οἱ Ζωϊκοὶ Μαγνητισταὶ ἐργάζονται ὁμοίως, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων. Οἱ ψυχομέτραι, οἱ νοομάντεις, οἱ ἀριθμολόγοι καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι, ἀκολουθοῦν ἰδίαν ὁδόν, καὶ οἱ Θετικοὶ Ἐπιστήμονες, μὴ ἀναγνωρίζοντες τοὺς ἄλλους, ἐρευνῶσι τὴν Φύσιν διὰ τῶν πέντε ἀνθρωπίνων αἰσθήσεών των, ἐξετάζοντες καὶ πειραματιζόμενοι ἀδιακόπως ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, παρορῶντες δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ αἴτιον.

Καὶ ὅμως . . . . ὅλοι αὐτοὶ οἱ εὐσυνείδιστοι ἐρευνηταὶ τῆς Φύσεως, ὅσον καὶ ἂν φαίνωνται ἀπέχοντες ἀλλήλων, ἐξετάζουσιν ὁ καθεὶς μὲ τὸν ἰδικόν του φακόν, διαφορετικοῦ πάντοτε χρώματος καὶ διαφορετικῆς δαπάνης ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον:

Τὸν Ἀόρατον Κόσμον.

Σ. ΣΥΡΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΗΣ ΘΕΙΑ ΠΗΓΙΤΣΑΣ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

— ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ —

Αν ἡ «Ἐθνική Βιβλιοθήκη», διά τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ Διευθυντοῦ της κ. Δημητρίου Καμπούρογλου, ἔπειτα ἀπό τόσον καιρόν — εἴκοσι ὀκτὼ ὁλόκληρα χρόνια εἶχε μέσα ἐκεῖ — ὑπηρεσίαν, ἐστερήθη τοῦ ἀνθρώπου της καὶ ἐλυπήθη ὁ κόσμος τῶν Γραμμάτων, οἱ φίλοι τῆς Εἰκονογραφημένης πρέπει νὰ χαροῦν ὑπερβολικά, διότι θὰ ἔχουν τὸ εὐτύχημα νὰ ροφοῦν τακτικὰ τῆς σελίδες του ποὺ χαρίζει εἰς τὸ περιοδικὸν ἀπ' ἐδῶ κ' ἐμπρός, σελίδες ἐξόχου ἐνδιαφέροντος, σελίδες ποὺ θὰ παράσχουν πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν. Ὅλη ἡ ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Ἀθήνας θὰ παρελάσῃ διὰ νὰ τὴν μάθωμεν, μὲ τὰ ἀνέκδοτά της, μὲ τὴς εἰκόνες της ποὺ θὰ περισώσωμεν καὶ μὲ τὸ χαριτωμένον ὕφος τοῦ καλοῦ καὶ σοφοῦ φίλου μας. Ἀρχίζομεν σήμερον ἀπὸ τὸ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν πατριαρχικὸν σπίτι τῆς θειᾶ Πηγίτσας καὶ εἰς τὸ προσεχὲς θὰ σᾶς σερβίρομεν τὸν Ἅγιον Νικόλα τοῦ Ραγκαβᾶ.

Ἡ ὁδὸς Μνησικλέους, τὴν ὁποίαν εὑρίσκει κάνεις ὡς πάροδον τῆς ὁδοῦ Πανδρόσου ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν πλατεῖαν τῆς Μητροπόλεως, εἶναι πολυσύνθετος ἀλλὰ καὶ περιώνυμος, ὡς θὰ ἴδωμεν.

Εἰς τὴν ἀρχήν της εἶναι ἕνας ἥσυχος-ἥσυχος δρομάκος μὲ νοικοκυρόσπιτα χωρὶς ἀξιώσεις· χωρὶς δὲ νὰ σὲ προειδοποιῇ μὲ καμμίαν ἀνωμαλίαν, ἀρχίζει ἀγάλια-ἀγάλια νὰ ἀνηφορίζῃ.

Ὁ ἀνήφορος γίνεται αἰσθητότερος, ἅμα κάμῃ τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ καὶ ἐξαχολουθήσῃ τὸν ἀνήφορον.

Ἅμα φθάσῃ ὅμως εἰς τὴν ὁδὸν Λυσίου, τὰ πράγματα ἀλλάζουν αἰφνιδίως καὶ ριζικῶς.

Ἐκεῖ δηλαδὴ ποῦ ἀριστερὰ ἦτο τὸ πατρικὸ σπίτι τοῦ ἀλησμονήτου Κωνσταντίνου Φοειδερίκου, Ἀθηναίου ἐκ μητρός, καὶ ἀριστερὰ τὸ πανάρχαιον Πηγαδάκι τῆς Τζάτζα-Σύρμως, τὸ ὁποῖον οἱ περίφημοι νεωτεριστὰ τὸ ἐβούλωσαν χωρὶς κανένα λόγον — σημειώσατε ὅτι τὸ νερό του ἦτο τρεχούμενον προερχόμενον ἀπὸ πηγὴν τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως, ἂν μὴ ἀπὸ αὐτῆς τῆς Κλεψύδρας — ἀπὸ τὸ σημεῖον λοιπὸν αὐτὸ ἀρχίζει ἡ ὁδὸς Μνησικλέους νὰ παίρνῃ ἀποτόμως τὸν ἀνήφορον μὲ ἕνα σωρὸ σκαλάκια, τὰ ὁποῖα, μὲ ὅλην τὴν νεωτέραν συμπλήρωσιν καὶ ἐπισκευήν, κατ' ἀνάγκην ἔχουν τὴν παλαιάν των διεύθυνσιν.

Εἶναι τὸ χαρακτηριστικώτερον σοκάκι τοῦ Ριζόκαστρου, τὸ ὁποῖον ἔχει, ὅπως ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε, περισσότερα σκαλάκια καὶ πέτρες παρὰ χῶμα.

*

Εἴπαμεν ὅτι δὲν ἦτο μόνον πολυσύνθετος ὁ δρομίσκος αὐτὸς ἀλλὰ καὶ περιώνυμος. Ἰδοὺ δὲ διατί:

Αὐτὸς θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν θέσιν ποῦ ἦτο ἡ ἐκκλησία τοῦ Βυζαντινοῦ ναυάρχου νὰ ἀποῦμε, δρουγγαρίου δηλαδή, Ἰωάννου τοῦ Μαγγούτη, τῆς ὁποίας τὰ ἐγκαίνια ἔγειναν ἐπισήμως, ὅπως ἀπαθανατίζουν σωζόμεναι ἐπιγραφαί, τὴν 4 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 871. Αὐτὸς μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ σημερινὸν Ἁγιοταφίτικο, τὴν παλαιὰν ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων τοῦ Κοκολύνθη — ἐξ οὗ καὶ ἡ Κολοκυθοῦ — ὅπου ὑπάρχουν καὶ οἱ τάφοι τῶν Ἀθηναίων Παλαιολόγων, αὐτὸς διὰ μιᾶς στενῆς παρόδου του, τῆς ὁδοῦ Θρασυβούλου, εἰς τὴν περίφημη Χρυσοκαστριώτισσαν, τῆς ὁποίας ἡ ἱστορία συνδέεται μὲ τὴν Παναγίαν τοῦ Παρθενῶνος καὶ τὸ καντῆλι της, αὐτὸς διὰ τῆς παραπάνω παρόδου του, τῆς ὁδοῦ Θόλου δηλαδή, εἰς τὸ Παλαιὸν Πανεπιστήμιον τοῦ Κλεάνθους, αὐτὸς τέλος, ὅταν ἀναπτύσῃ εἰς τὸν ἐπάνω ἀνοικτὸν Βορεινὸν δρόμον τῆς Ἀκροπόλεως, ποῦ λέγεται ὁδὸς Διογένους, θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὸ περίκομψον, μὲ ὅλα του τὰ μεταγενέστερα μπαλώματα, ἐκκλησίδιον τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ὁποίου ἔθαψαν κατ' ἀρχὰς τὸ σῶμα τοῦ φονευθέντος εἰς τὸν Πύργον τῶν Προπυλαίων Ὀδυσσέως Ἀνδρίτζου.

Εἶναι λοιπὸν ἢ δὲν εἶναι καὶ περιώνυμος ἡ ὁδὸς Μνησικλέους;

*

Δι' ἐμὲ ὅμως συγκεντρώνει τὰς τρυφερωτέρας τῶν παιδικῶν μου χρόνων ἀναμνήσεις.

Ἐκεῖ εἶναι τὸ σπίτι τῆς θείας μου Πηγῆς Μιχαὴλ Καλλιφρονᾶ, τῆς ἀγαπητῆς μου Τζάτζα-Πηγίτσας, τὴν ὁποίαν ἔκλαυσα ὅσον καὶ τὴν μητέρα μου.

Κάθε Κυριακὴν ἤμουν προσκεκλημένος εἰς τὸ πρόγευμα. Ἀπὸ τὴν Δευτέραν δὲ ἀρχίζα νὰ λογαριάζω, πότε θὰ ἔλθῃ ἡ ἄλλη Κυριακή.

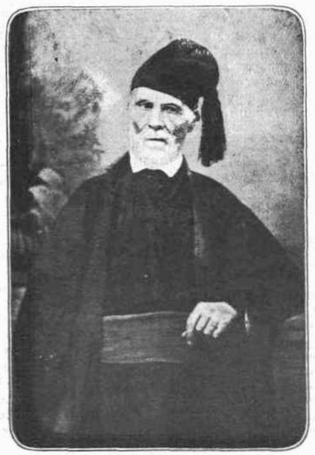

ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗΣ ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

Τὸ σπίτι τοῦ Δημοσιογράφου καὶ Λογογράφου πατέρα μου ἦτο ἕνα ἀπὸ τὰ κέντρα τῆς Πολιτικῆς καὶ τῆς Λογοτεχνίας, τὸ μόνον δὲ θεατρικὸν κέντρον. Αὐτὰ ὅμως δι' ἐμένα δὲν ἦσαν τίποτε, ἐμπρὸς εἰς τὸν ἀκραιφνῆ καὶ ἀπέριττον Ἀθηναϊσμὸν ποῦ ἀνέπνεα εἰς τὸ σπίτι τῆς Τζάτζα-Πηγίτσας καὶ τοῦ Μπάρμπα-Μικέλη.

Θὰ σᾶς περιγράψω τὸ σπίτι αὐτό.

*

Μόλις εἰσήρχεσο, δεξιά, ἦτο ὁ προδέκτης, δηλαδὴ ἡ στέρνα τοῦ νεροῦ τῆς βροχῆς καὶ μία γοῦρνα διὰ τὴν πλύσι, μετ' αὐτὰ δὲ τὸ ὡραῖο περιβολάκι τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὸν ρεζεδᾶ εἰς τοὺς τοίχους του καὶ τὴν μυροδάτην περιπλοκάδα — σάλιαγκα, ποῦ ἐγέμιζε τὸν γειτονικὸν τοῖχον, μὲ γιασεμιὰ καὶ ἀγιοκλήματα μπερδεμένος. Ἀπὸ τὸ περιβολάκι αὐτὸ δὲν ἔλειπαν οὔτε κοῖνοι, οὔτε ζουμπούλια, οὔτε ζουλμπετιὰ — μονὰ ζουμπούλια δηλαδὴ — οὔτε ζαμπάκια, οὔτε μενεξέδες, οὔτε διατσίντα, οὔτε μπερμπόγια, οὔτε ἡ κίτρινη βιόλα, ἀλλ' οὔτε τὸ εὐωδέστατον μουσκουροῦνι. Κάθε ἕνα μὲ τὴν ἐποχή του.

Αὐτὰ δεξιά. Ἀριστερὰ ἦτο τὸ θρυλικὸν πηγαδάκι. Ἀπὸ ἐκεῖ ἡ ψυχοκόρη τῆς θειᾶς μου ἔπαιρνε τὸ ἀμίλητο νερὸ τὴν πρώτην Μαρτίου καὶ ἐκεῖ ἔρριχνε ἄνθη ἀπὸ τὸ στεφάνι τῆς Πρωτομαγιᾶς, γιὰ νὰ εἶναι δροσερὴ ἡ ζωὴ τῶν ἀφεντικῶν της.

Δίπλα του ἦτον τὸ σπιτάκι τῆς Πόλκας, τοῦ πιστοῦ σκύλου τοῦ σπιτιοῦ. Ἀκόμη νομίζω ὅτι τὴν βλέπω νὰ μοῦ κουνῇ τὴν οὐρά της καὶ ἐγὼ νὰ τῆς δίνω τὴν τακτικὴ κουλοῦρα (τὴν μισὴν δηλαδή, ἂν καὶ ἔπαιρνα ἀπὸ τὴν μητέρα μου μιὰ πεντάρα παραπάνω ἀπὸ τὰ 25 λεπτὰ γιὰ τὸ γλύκισμα τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν πεντάρα αὐτὴν γιὰ τὸ κουλοῦρι τῆς Πόλκας).

Δεξιὰ ἦτο μία ἐντοιχισμένη καμάρα, ἀνήκουσα ἴσως εἰς τὴν ποτὲ ἐκκλησίαν τῆς Βαγγελίστρας, τῆς ὁποίας εἰκόνισμα μὲ ἄσβυστον καντῆλι σώζεται εἰς τὸν τοῖχον τῆς ὁδοῦ Μνησικλέους. Ἐχρησίμευεν ὡς ἀποθήκη καρβούνων καὶ ξύλων. Δίπλα της τὸ κοτέτσι καὶ ἕνα ἄλλο καμαράκι, τὸ κελλάρι τοῦ τυριοῦ, τοῦ λαδιοῦ καὶ τοῦ μελιοῦ. Ἐκεῖ ἐτελείωνεν ἡ λιθόστρωτος ἀπό, παλαιὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, μάρμαρα αὐλή, καὶ ἤρχιζε μία στοὰ μὲ τέσσαρα τόξα.

Ἡ στοὰ αὐτὴ ἐστεγάζετο ἀπὸ τὸν διάδρομον τοῦ ἐπάνω πατώματος τοῦ σπιτιοῦ.

Καὶ τί δὲν εἶχε αὐτὸ τὸ ὑπόστεγον μὲ τὰς τέσσαρας καμάρας. τὰ γραφικώτατα τόξα, ποῦ ὀνομάσαμεν στοάν. Τὸ ἀμπάρι τοῦ σταριοῦ, τὴν εὐφυτάτην κουζίναν μὲ τὸ ὡραῖο της φουρνάκι — ἐκεῖ ἐψήνετο καὶ ἡ γαλοπούλα τῆς Κυριακῆς καὶ τὸ περίφημο σπιτικὸ ψωμί — κατόπιν ἤρχετο τὸ δωμάτιον τοῦ ἑκάστοτε ὑπηρετοῦντος σπουδαστοῦ (ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς πλουτήσας κατόπιν ἔγεινε καὶ εὐεργέτης τοῦ Δήμου Ἀθηναίων), κατόπιν ἦτο τὸ δωμάτιον τῆς μελέτης τοῦ παιδιοῦ.

Τὸ δωμάτιον αὐτὸ ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὡς αἴθουσα συνεδριάσεως τοῦ πρώτου φιλολογικοῦ συλλόγου, τοῦ ὁποίου μέλη ἦσαν οἱ φίλοι τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐνθυμοῦμαι τοὺς φιλολόγους Δ. Βενετοκλῆν καὶ Ι. Παχούμην, τὸν νομικὸν Κούγκουλην καὶ τὸν σατυρικὸν ποιητὴν Θεμιστοκλῆ Σαλτέλην.

*

Τὸ ἐπάνω πάτωμα — τὸ καθ' ἑαυτὸ σπίτι — ποῦ σὲ ὡδηγοῦσεν ἀπὸ τὴν αὐλὴν μία καθαρωτάτη μαρμαρόσκαλα, ἀπετελεῖτο ἀπὸ μίαν μεγάλην τραπεζαρίαν καὶ δωμάτιον ὑποδοχῆς συγχρόνως. Αὐτὸ ἐκοσμεῖτο καὶ μὲ ἕνα μεγάλο τζάκι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξυμνοῦσαν τὸν Ἥφαιστον αἱ κιτρινοκόκκινες φλόγες τῶν πριναριῶν καὶ αἱ κυανοπράσινες τῆς ἐλῆᾶς.

Κατόπιν ἤρχετο ἡ κρεββατοκάμαρα τῶν συζύγων καὶ μετ' αὐτὴν τῶν δύο παιδιῶν — τοῦ ὡραίου ζεύγους — τῆς οἰκογενείας.

Δίπλα ἦτον τὸ μικρὸ καμαράκι τῆς ψυχοκόρης, ποῦ ἐσχηματίζετο ἀπὸ τὸ τελευταῖον τμῆμα τοῦ διαδρόμου.

Ὁ διάδρομος αὐτὸς διήρχετο, μὲ ὡραῖα τζαμένια παράθυρα ποῦ ἔβλεπαν εἰς τὴν αὐλήν, ἀπὸ ὅλον τὸ μέτωπον τοῦ σπιτιοῦ. Τὰ πίσω παράθυρα ἔβλεπαν εἰς τὸ Ἁγιοταφίτικο καὶ τὸ διπλανὸν εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τοῦ Μαγγούτη.

Εἰς τὸ καμαράκι τῆς ψυχοκόρης ἦτο καὶ ἡ σκάλα τῆς καταπαχτῆς, διὰ τῆς ὁποίας συνεκοινώνει τὸ σπίτι μὲ τὸ κάτω διαμέρισμα.

*

Νομίζω ὅτι θὰ ἰδῶ ἀκόμη νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὴν μαρμαρένια σκάλα τοῦ σπιτιοῦ ὁ γερο-Γιακουμάκης Δραγάτσης μὲ τοὺς τζουμπέδες του τοὺς δασκαλικούς. Φυσιογνωμία ἀλησμόνητη καὶ πολὺ γραφική. Ἢ νάνεβαίνῃ ὁ πτωχὸς τῷ πνεύματι ὑπηρέτης του Πανταζῆς, μὲ Ἀθηναϊκὰ κοντοβράκια καὶ μὲ μιὰ μαύρη σκούφια ὥς τ' αὐτιά, διὰ νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ θέμα τῆς ἀποστολῆς του εἰς ἕνα εἶδος ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ποῦ τοῦ ἐμάνθαναν ἐπίτηδες.

— Τοῦτα νἄχῃς! Τοῦ ἔλεγεν ἡ θειὰ Πηγίτσα, ὅταν τὸν ἄκουεν, ἡ σεβαστὴ καὶ γλυκύφρονος πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ Ἀθηναίου ἄρχοντα καὶ τελευταίου πρὸ τοῦ Ἀγῶνος δημογέροντος τῶν Ἀθηνῶν Ἀγγέλου Σωτηριανοῦ Γέροντα.

*

Τώρα ποῦ ἐπεσκέφθην καὶ πάλιν τὸ παλαιωμένον σπίτι, δὲν εἶδα πλέον τὸν εὐθὺν καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὸν χαρακτῆρα γέροντα Μικέλην Καλλιφρονᾶν, οὔτε τὴν σύζυγόν του Πηγήν, νὰ μὲ ὑποδέχωνται, ἀλλ' οὔτε νὰ κατέρχωνται τὰ σκαλάκια τοῦ Ριζόκαστρου διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ σχολεῖα των τὰ παιδιά των, τὸν ἀλησμόνητον Δημήτριον Καλλιφρονᾶν, εὐθυτενῆ καὶ αὐτὸν καὶ ἐνάρετον ὅπως ὁ πατέρας του, μὲ τὴν ἀρχαιοπρεπῆ του μορφήν, ὅμοιος μὲ Ἀθηναῖον Κοσμητὴν ἐκ τοῦ Μουσείου μας, οὔτε, νεαρωτάτην καὶ ἀνθηροτάτην, τὴν λευκόξανθον καὶ ὑψηλὴν ἐπίσης θυγατέρα των Εὐρυδίκην, τὴν μόνην ἐπιζῶσαν σήμερον, σύζυγον τοῦ ἀειμνήστου Ἀγαμέμνονος Μεταξᾶ.

Τώρα ποῦ ἐπεσκέφθην καὶ πάλιν τὸ σπίτι αὐτὸ τῆς νεανικῆς μου χαρᾶς τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶδα πλέον, ἀλλὰ συγχρόνως εἶδα καὶ πάρα πολλά. Εἶδα τὰς ἀναμνήσεις μου νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τοῦ σπιτιοῦ τὴν μαρμαρόσκαλα, μελαγχολικές, πολὺ μελαγχολικὲς καὶ ὕστερα νὰ παίρνουν τὴς σκάλες τοῦ Ριζόκαστρου καὶ νὰ μὲ ὁδηγοῦν κάτω, διὰ νὰ φθάσω εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, στρωμένην μὲ τὸ πενθιμώτατον κατράμι της, τὸ ὁποῖον βεβαίως δὲν μὲ παρηγόρησε διὰ τὸ γῆράς μου.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

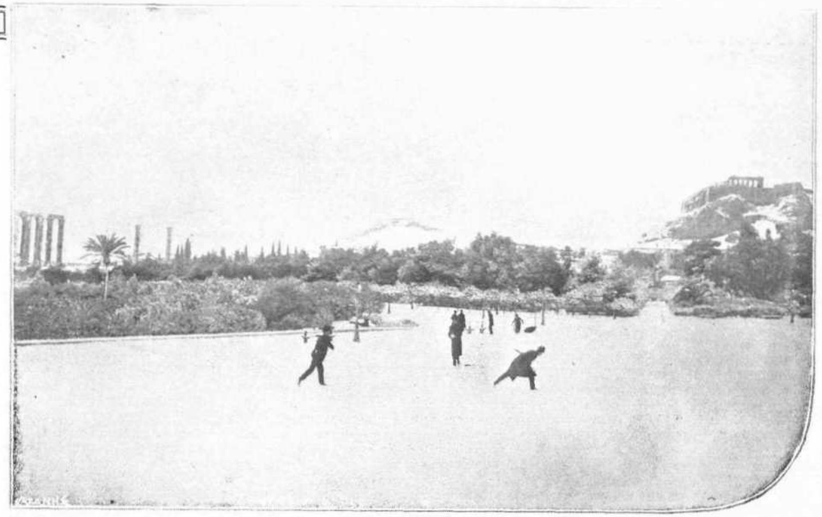

ΧΙΟΝΙΑ! ΧΙΟΝΙΑ! — Ἡ «Λευκὴ Νύμφη» τῶν Ἀθηναίων χρονογράφων μᾶς ἐπεσκέφθη ἐφέτος ξαφνικὰ καὶ ἐκάλυψε τὴν πρωτεύουσαν μὲ τὸν πέπλον της. Ἰδέτε τὸ Ζάππειον.

ΠΕΡΓΑΜΗΝΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΣΑ

Ὅλοι ξεύρομεν πῶς ὁ μακαρίτης βασιλεὺς Γεώργιος ἐτρελλαίνετο εἰς τοὺς ὑπὸ ἰνκόνιτο περιπάτους ἀνὰ τὰ σοκάκια τῶν Ἀθηνῶν. Ποιὸς δὲν τὸν εἶχε συναντήσει εἰς τὴν Πλάκα, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸν ἐπίσης μακαρίτην σήμερον στρατηγὸν Παπαδιαμαντόπουλον, ἢ τὸν ἐπιμελητὴν τῆς Β. Χορηγίας, μακαρίτην καὶ αὐτὸν Νικ. Θὼν καὶ πλησιάζοντα τὸν πρῶτον τυχόντα διαβάτην διὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ τὴ φωτιά του καὶ ἀνάψῃ τὸ τσιγάρο του

Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ποῦ ἐγλυστροῦσαν εἰς τὰ σοκάκια τοῦ Ψυρῆ ὁ βασιλεὺς ἐσταμάτησε ἐμπρὸς εἰς ἕνα μαγαζὶ μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Πατσᾶς Νυκτός» καὶ ἠρώτησε τὸν Θὼν, τί ἐστὶ πατσᾶς.

Ὁ συνοδός του τότε τοῦ ἐξήγησεν ὅτι ὁ πατσᾶς εἶναι κάτι τι ἀντίστοιχον μὲ τὸν περίφημον «μπουγι-ἀ-μπαίς» τῆς Μασσαλίας. Ὁ βασιλεὺς δὲν ἐκρατήθη καὶ μετ' ὀλίγον ἔτρωγαν ἀπὸ ἕνα πιάτο, περιποιημένο ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸν μάγειρα, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἀντιληφθῆ τὸν ἐπίσημον πελάτην του.

— Ὡραῖος εἶναι· εἶπε ὁ Γεώργιος εἰς τὸν μάγειρα. Καὶ πῶς τὸν κάνεις;

Ἐκεῖνος τοῦ ἐξήγησε ἐν λεπτομερείᾳ καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον ὁ Βασιλεὺς ἔρθανε εἰς τὸ παλάτι, ἐκάλεσε τὸν ἀρχιμάγειρον καὶ τὸν διέταξε νὰ σερβίρῃ τὴν ἑπομένην ἕνα ἀπὸ τὰ πιάτα πατσᾶ.

Καταλαβαίνετε τί ἔγινε εἰς τὴν κουζίναν τῶν ἀνακτόρων. Ἀπὸ βραδὺς ὁ ἀρχιμάγειρος ἐνῴνισεν ἕνα «τακίμι» καὶ βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς παραμαγείρους ἤρχισε νὰ τὸν ἑτοιμάζῃ. Δέκα νερὰ πλύσιμο θὰ ἦναν λίγα. Ὅλην τὴν νύκτα ἔπλεναν. Καὶ τέλος πρωΐ-πρωΐ τὸν ἔβαλαν ἐπάνω μὲ ὅλην τὴν τέχνην τῆς νεωτέρας Μαγειρικῆς.

Ὁ Βασιλεὺς ηὐχαριστήθη, ἀλλὰ δὲν εὑρῆκε τὴν νοστιμάδα τοῦ πατσᾶ τοῦ Ψυρῆ. Τὸ εἶπε λοιπὸν εἰς τὸν Θὼν καὶ ἀπεφασίσθη νέα ἐκστρατεία ἕως τὸ μαγείρικο.

— Λοιπὸν ἀφεντικὸ ἔκανες πατσᾶ; ἠρώτησε τὸν πελάτην του ὁ μάγειρας.

— Ναί, ἀλλὰ νὰ σοῦ πῶ; Δὲν μοῦ ἄρεσε. Κάτι τοῦ ἔλειπε. Εἶπα τοῦ μάγειρά μου πῶς τὸν κάνεις ἐσύ, ἔβαλε τοῦ κόσμου τ' αὐγά, μὰ δὲν ἦτο σὰν τὸ δικό σου.

— Τὸ βρῆκα ἀφεντικό· ἐπανέλαβεν ὁ μάγειρας περιχαρής. Τὸν ἔπλυναν μὲ πολλὰ νερά.

Καὶ ἡ λεξάντ προσθέτει ὅτι μετὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτὴν τοῦ ἀφελοῦς πατσατζῆ ὁ Γεώργιος καθήσας εἰς τὸ τραπεζάκι διέταξε πάλιν ἕνα πιάτο.

Ἔκτοτε ἐπέρασε, λέγουν εἰς τὰ οἰκογενειακὰ μενοῦ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Γεωργίου, μὲ τὴν . . . , ἰδιαιτέραν ὁδηγίαν τοῦ πατσατζῆ τοῦ Ψυρῆ.

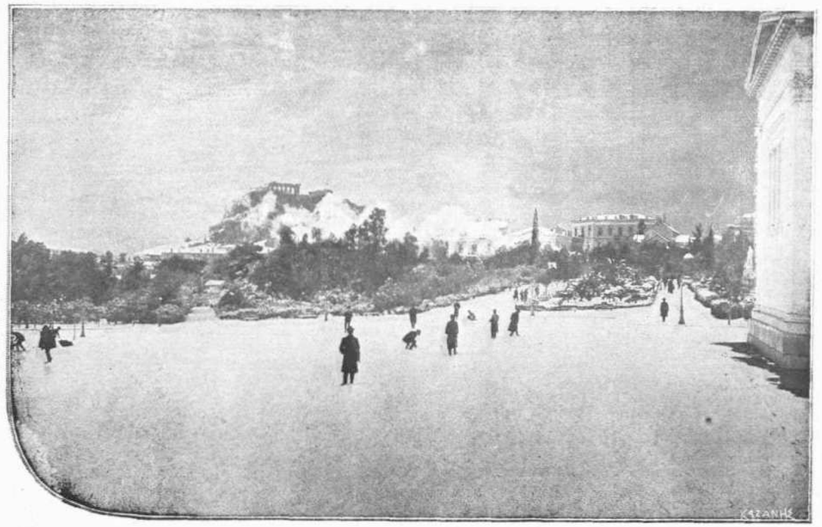

ΠΑΛΗΑ ΧΙΟΝΙΑ. — Σᾶς παραθέτωμεν καὶ μίαν εἰκόνα τοῦ Ζαππείου παλαιὰν διὰ νὰ κάμετε σύγκρισιν μὲ τὰ χιόνια τοῦ Ἰανουαρίου 1907.

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑΤΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

— ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ —

Μια φορὰ ἤκμαζε ὁ μάστρο Γκυγιὼμ, ὁ Λεπιτέ, πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Εἶχε τὴν κρεμερί του εἰς τὴν ὁδὸν Παβὲ ὠ Μαραὶ καὶ ἕνα φαναράκι ἐφώτιζε τὴν νύκτα ζωηρὰ τὴν μοναδικὴν στὴ γειτονιὰ ταμπέλλα του ποῦ εἰκόνιζε μαϊμοῦδες καβάλλα σὲ ἐλέφαντας.

Τοῦ ἄρεσαν, ἀπὸ φύσεως, τὰ ὡραῖα πράγματα καὶ ἔδινε στὰ παστίτσια του κάτι φόρμες καὶ μιὰ ὄψι ποῦ ἄνοιγαν τὴν ὄρεξι. Ὁ κύριος ἐφημέριος τοῦ Σὰν Πὼλ ἐβεβαίωνε ὅτι ἡ ὡραιότερες πῆττες ἐψήνοντο εἰς τὸ μαγαζὶ τῆς Παβὲ-ὠ-μαραὶ καὶ ἡ καλόγρηες τῆς Σαὶντ Μπριζὶτ, εὐγενεῖς κόραι, ποῦ μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, ζοῦσαν ἅγια κάπου ἐκεῖ κοντά, μόνον στοῦ μάστρο Γκυγιὼμ ἐνεπιστεύοντο τὰ μικροαμαρτήματα τῆς λειχουδιᾶς, εἰς τὰ ὁποῖα ἀντεῖχον τὰ γηραλέα δόντια των.

Ὅσον καὶ ἂν ἦτον μικροῦ ἐνδιαφέροντος, ἔπειτα ἀπὸ τέτοιες ἐπισημότητες, ἡ λαϊκὴ πελατεία, πρέπει νὰ προστεθῇ ὅτι φάτσες λειχουδιάρικες ἐξέκοβαν γιὰ νὰ κολατσίσουν στὴν ὁδὸν Παβέ. Ἐπήγαιναν πεζῆ, μὲ ἁμάξια καὶ σέντιες, ἀπὸ κεῖ κάτω ἀπὸ τὸ Λοῦβρ καὶ πειὸ μακρυά, ἄνθρωποι μὲ καλὸ παρουσιαστικό, μὲ διακριτικά, ἐπιβλητικοὶ τόσον ἀπὸ τῆς περοῦκες τους, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ καμάρι τους. Καὶ δὲν περνοῦσε ἡμέρα χωρὶς στὸ μυστηριῶδες ***ἰδιαίτερο*** νὰ μὴν δοκιμάζῃ μιὰ παρέα φίνα ραγοῦ.

Κατὰ τὰ κρατοῦντα ἔθιμα τῆς τέχνης ὁ μαστρο-Γκυγιὼμ εἶχε πάρει μιὰ γυναῖκα χαριτωμένη καὶ εὔμορφη ἡ ὁποία ἔστεκε καλά. Ὁ μαστρο-Γκυγιὼμ ἐβγῆκε καλὸς ἄντρας, ὅπως ἦτον καὶ καλὸς τεχνίτης καὶ ἡ γυναῖκα του τὸν ἱκανοποίησε μὲ ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι. Τὸ ἐβάπτισαν χριστιανικώτατα καὶ τὸ ἔβγαλαν Μπαμπὶλ καὶ ἐμεγάλωνε ἀνάμεσα στῆς κρέμες, καὶ στὴ ζήλεια τῶν παιδιῶν τῆς γειτονιᾶς ποῦ καταλάβαιναν ὅτι δὲν ὑπάρχει καλύτερο πρᾶγμα στὸν κόσμον ἀπὸ τὸ νὰ γεννηθῇ κανεὶς μέσα σὲ μιὰ κρεμερί. Καὶ ἀλήθεια. Δὲν ὑπῆρχε πειὸ εὐτυχισμένο κορίτσι. Φορτωμένο ἀπὸ παστίτσια καὶ χάδια καὶ κορδελίτσες καὶ κοῦκλες θαυμάσιες. Ὅλος ὁ κόσμος τὴν ἐπείραζε γιατὶ ἐπείραζε κι' αὐτὴ ὅλους. Τραγουδοῦσε τὴ ζωή, τὴν γλυκειά, καὶ τὰ παιγνιδάκια της ἔκαναν τοὺς πελάτας νὰ τὴν συμπαθοῦν περισσότερο.

Ματαίως ἡ ὡραία παστιτσοῦ ἔβαλε ὅλα της τὰ δυνατὰ νὰ ξανακάμῃ αὐτὸ τὸ ἀριστοτέχνημα. Ἔκαμε πέντε ἀκόμη παιδιά, μὰ δὲν τῆς ἔζησαν. Ἀπὸ τὰς ἀποτυχίας αὐτὰς ἀπεθαρρύνθη. Ἐνόμισε ὅτι ἡ ἀποστολή της ἐξεπληρώθη καὶ ἀπέθανεν σὰν τὰ φυτὰ ποῦ ξηραίνονται, ἀφοῦ κάμουν ὅλον τὸν καρπόν τους. Καὶ ἡ ὀδύνη τοῦ μάστρο-Γκυγιὼμ γιὰ μοναδικὸ φάρμακο εἶχε τὴν μικροῦλα, τὴν Μπαμπίλ. Ἡ πατρικὴ στοργή του ἐχρησίμευε γιὰ ἀνακούφισι, ὥστε νὰ μὴν πάει ἀπὸ τὴ λύπη του ὁ καϋμένος. Ἐσκέφθη τότε νὰ μὴ ἐμπιστευθῇ τὴν Μπαμπὶλ σὲ ξένα χέρια, καὶ ἐπειδὴ ἤθελε σὲ λίγα χρόνια νὰ μπορέσῃ τὸ κοριτσάκι νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν μητέρα του εἰς τὴν περιποίησι τῆς πελατείας, ἀνέλαβε αὐτὸς μὲ ὑπομονὴ νὰ τοῦ μεταδώσῃ τὰς γνώσεις του.

Χωρὶς βιβλία, τὴν ἔμαθε νὰ μετράῃ, ἔπειτα νὰ διαβάζῃ, νὰ γράφῃ ἀπὸ τὰ «Καθήκοντα τοῦ Χριστιανοῦ», τοῦ καλοῦ ἀββᾶ Ντ' Ὠβίλ. Καὶ ἔτσι ἡ Μπαμπίλ, ἀφοῦ ***ἐπέρασε*** τὸ ἀλφαβητάρι της, ἤρχισε νὰ ἐξευγενίζῃ τοὺς τρόπους της καὶ νὰ μαθαίνῃ προσευχὲς ἀπὸ τὸν καλὸν ἀββᾶν. Καὶ κάθε πρωῒ ὁ μάστρο Γκυγιὼμ ἄκουε τὴν ἄσπρη φωνὴ τοῦ κοριτσιοῦ, ποῦ ἐψαλμωδοῦσε ἀνάμεσα στῆς κρέμες καὶ τὰ κουκλόπανά της:

Σὲ χαιρετῶ Ἁγνὴ Μαρία
Εἶσαι γεμάτη ἀπὸ χάρες
Ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

. . . .

Καὶ ἡ Μπαμπὶλ ἐμοίραζε τὰ χάδια της μεταξὺ τοῦ πατέρα της καὶ τῆς Μπρισκέτ, τῆς εὐνοουμένης κούκλας της. Ἦτον ἀπ' ὅλες ἡ πειὸ ἄχαρη, ἕνα παληόπραμμα, δύσμορφη, ἐλεεινὴ καὶ τρισαθλία. Εἶχε τὸ ἀτύχημα νὰ χάσῃ τὴν περροῦκα της καὶ τὴν ἀκρίτσα τῆς ξυλένιας μύτης της. Τὰ φιλιὰ τῆς Μπαμπὶλ εἶχαν σβύσῃ τὸ κοκκινάδι ἀπὸ τὰ μάγουλά της, τὸ μπλὲ τῶν ματιῶν καὶ τὸ βυσσινὶ τῶν χειλέων της, τόσῳ ὥστε τὸ κεφάλι της δὲν ἦτον παρὰ μιὰ σφαῖρα χωματένια, ξεβαμμένη. Τὴν εἶχε ἀγαπήσει γιὰ τὰ χρυσᾶ της μαλλιὰ καὶ τὰ οὐρανιὰ μάτια της καὶ τὸ κερασόχρωμο χαμόγελό της. Τὴν ἔλεγε κόρη της· τὴν ἀγαποῦσε σᾶν μάννα.

Ἔτσι ἁπλᾶ περνοῦσαν ἡ μέρες καὶ ἦταν εὐτυχισμένοι ὅλοι τους.

Μὰ ἕνα βράδυ ὁ μάστρο-Γκυγιὼμ νυκτώθηκε εἰς τὴν Βαλὲ ντὲ Μιζὲρ, ποῦ εἶχε πάει γιὰ λαγούς, καὶ τὸν ἐμαχαίρωσαν λωποδύτες. Ἡ Μπαμπὶλ ἦτον ἑπτὰ ἐτῶν τότε ποῦ τὴν βρῆκε αὐτὴ ἡ συμφορά. Καὶ ἐπειδὴ ἔμενε μόνη στὸν κόσμο, χωρὶς συγγενεῖς, ἡ γειτονιὰ τὴν ἐλυπήθηκε καὶ ἡ καλόγρηες τῆς Σαὶντ Μπριζίτ, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ ἐφημερίου τοῦ Σὰν Πώλ, ἀπεφάσισαν νὰ μαζέψουν τὸ ὀρφανοῦλι.

Τὸ μοναστῆρι ἦτο ἕνα οἰκοδόμημα αὐστηρὸ καὶ ζοφερό, πνιγμένο στὴ σιγὴ καὶ ἀρωματισμένο ἀπὸ λιβανωτόν. Εἶχε διαδρόμους δαιδαλώδεις, βαθεῖς σὰν πηγάδια, ποῦ τὰ μάτια τῆς γάτας ἐλαμπύριζαν σὰν θράκα. Εἶχε σάλλες τόσῳ ψηλές, ποῦ τὰ ταβάνια καὶ ἡ γωνιές τους εἶχαν πάντα νύκτα καὶ ποῦ ἐφοβεῖτο κανεὶς νὰ τῆς κυττάξῃ ἀπὸ τῆς νυκτερίδες ποῦ τριγυρίζαν. Καὶ ἀδιάκοπα τὸ βράδυ ἀπὸ κάθε γωνιά, ἀκόμη καὶ μὲ τὸν πειὸ καλὸν καιρό, ἕνα μουγκρητὸ πένθιμο ἔβγαινε, σὰν νὰ ἦτον κλεισμένος ὁ ἄνεμος ἐκεῖ μέσα καὶ νὰ στέναζε ἀπὸ τὴν στενοχώρια του. Αὐτὰ τὰ ἀναστενάγματα ἔκαναν πειὸ μεγάλο τῆς σιγῆς τὸ μεγαλεῖον, καὶ πειὸ βαθὺ τὸ σκοτάδι τῶν μυστηριωδῶν διαμερισμάτων του.

Μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ αὐστηρὸ ἐρημητήριο ἔζοῦσαν καμμιὰ δεκαπενταριὰ σκιές, μεγαλοπρεπεῖς καὶ νυσταλέες, ποῦ ἐναρκώνοντο κρυφομιλῶντας καὶ τρικλίζοντας μὲ ὑποκλίσεις. Καὶ μολονότι ἦσαν γεροντοκόρες — Μὰ Θεέ μου! Τί γρηές! — ἐλέγοντο κυρίες, προσηγορεύοντο μὲ μεγάλους τίτλους καὶ δὲν ἐνδιεφέροντο γιὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ γιὰ τὰ χρόνια νοσήματα, ποῦ εἶχαν, καὶ γιὰ νὰ σώσουν τὴν ἀθῶα ψυχή τους.

Ἔκαναν μιὰ ὁλόθερμη δεξίωσι τῆς Μπαμπίλ, κατεδέχθησαν νὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ καθήσῃ ἐμπρός τους, σὰν νὰ ἦτον ἀπὸ ράτσα τὸ κορίτσι καὶ ἐκατάλαβαν ὅτι, ὅσον καὶ ἂν εἶχε γηράσει ἡ καρδιά τους, εἶχε θέσι γιὰ εὐγνωμοσύνη, ἀφοῦ εἶχαν ἐκτιμήσει τὰς ἐπαγγελματικὰς ἀρετὰς τοῦ μάστρο-Γκυγιώμ. Ὡμολόγησαν μάλιστα ὅτι ὁ θάνατός του ἦτον ἀνεπανόρθωτος ἀπώλεια γιὰ τὴν ἐνορία.

Ἔμεινε πολὺ ἐκεῖ, ἀνάμεσα σὲ νυστάγματα καὶ κατανύξεις. Ἡ Μπαμπὶλ γιὰ νὰ διασκεδάζῃ ἐκράτησε καὶ τὴν κοῦκλα της, ποῦ ἀφελέστατα τὴν εἶχε πάρει μαζῆ της, «γιὰ νὰ κάνῃ βίζιτα στὴς καλόγρηες». Ἡ καλὲς δεσποινίδες ὅμως ἐσυχάθηκαν ἐκεῖνο τὸ παληοκούρελλο, ὡς ἀνάξιον νὰ μείνῃ ὑπὸ τὴν σεπτὴν ἐκείνην στέγην καὶ ἡ Μπρισκὲττ ἐρρίφθη ἄσπλαγχνα στὴ φωτιά, σὰν μιὰ κοινὴ αἱρετική.

Ἡ φτωχιὰ ἡ Μπαμπὶλ ἔκλαψε. Ἡ καλόγρηες ὅμως εὑρῆκαν βλάκικο τὸ παράπονό της καὶ τὴν ἔδωκαν σὲ μιὰ ὑπηρέτρια. Ἔτσι ἡ Μπαμπὶλ εἶχε ὡραῖα κάμαρα, ἕνα καλὸ κρεββάτι, ζεστὰ φορέματα, φαγητὰ ἐκλεκτὰ καὶ βιβλία χονδρά. Ἡ πονετικὲς δεσποινίδες δὲν ἤθελαν νὰ λείψῃ τίποτε τῆς προστατευομένης τους.

Κατ' ἀρχὰς ἡ Μπαμπίλ, μὲ τὴ λύπη τῆς συμφορᾶς της, πτοημένη ἀπὸ τὴν καινούργια ζωὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἐνοχλητικὸ μάτι τῶν κυριῶν της, συνεμορφώθη μὲ τὸ περιβάλλον τοῦ παλαιοῦ μοναστηριοῦ. Ἀλλὰ γρήγορα ἀπὸ τὰ δάκρυα ἐμαράθηκε.

Ἡ Μπαμπὶλ ἐμεγάλωνε ἀνάμεσα στῆς κρέμες. . . .

Ἄχ, ἂν εἶχε τὴν Μπρισκέττ! Θὰ τῆς ἐμπιστεύετο τὸν πόνο της καὶ θὰ τὴν παρηγοροῦσε αὐτό. Μὰ ἡ Μπρισκὲττ ἦτον στάχτη τώρα καὶ κανεὶς δὲν εἶχε σκεφθῆ νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ.

Καὶ ὅμως ἡ καλόγρηες ἦσαν κι' αὐτὲς μιὰ φορὰ κοριτσάκια. Ἀλλὰ πρὸ καιροῦ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ, ἀφοῦ οὔτε μητέρες ἔγιναν, οὔτε γιαγιὲς καὶ οὔτε εἶχαν νοιώσει κανένα φίλτρον, τίποτε δὲν ἐνθύμιζε εἰς τὴς γερασμένες καρδιές τους τὰ νειάτα τους καὶ εἶχαν ξεχάσει, ἡ καϋμένες ἡ δεσποινίδες, εἶχαν ξεχάσει ὁλωσδιόλου — μαζῆ μὲ τόσα ἄλλα πράγματα! — ὅτι τὸ παιδὶ θέλει παιγνίδια, ὅπως καὶ τὰ γεράματα ἀνάπαυσι.

Ἔτσι ἕνα πρωῒ ποῦ ξύπνησε ἡ Μπαμπὶλ εἶδε μιὰ ἀκτῖνα νὰ χρυσώνῃ τοὺς μπερντέδες της καὶ ἄρχισε τὸ τραγοῦδι.

Μὰ αὐτὸ ἦτο φοβερὸν σκάνδαλον! Τὴν ἐφώναξαν μαζεμένες, τῆς ἔκαμαν παρατηρήσεις, τὴν ἐντρόπιασαν γιὰ τὴ διαγωγή της καὶ γιὰ τιμωρία τῆς ἔδωκαν νὰ ἀντιγράψῃ ἑκατὸν πενῆντα φορὲς τὰ «Ave Maria». Ἀλλ' ἡ καϋμένη ἡ Μαπμπὶλ δὲν εἴξερε ἄλλο ἀπὸ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ ἀββᾶ Ντ' Ὠβὶλ καὶ εἰς τὰ ἄγνωστα αὐτὰ λόγια ἄνοιξε διάπλατα τὰ μάτια της ἀπὸ κατάπληξιν. Μὰ καὶ ἡ καλόγρηες ξαφνιάσθηκαν. Τί; Δὲν εἴξερε τὸ «Ave Maria»; Τί προσευχὴ λοιπὸν ἔκανε πρὸς τὴν Ἁγίαν Παρθένον; Καὶ ἡ Μπαμπὶλ ἄρχισε:

Σὲ χαιρετῶ Ἁγνὴ Μαρία,
Εἶσαι γεμάτη ἀπὸ χάρες
Ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Ἡ κατάπληξις τῶν ἁγίων δεσποινίδων ἦτον πειὸ μεγάλη τώρα. Ἡ μικροῦλα αὐτὴ προσηύχετο πρόστυχα, σὰν Οὐγκενόττη! Τῆς ἔδωκαν νὰ καταλάβῃ λοιπὸν ὅτι ἡ Ἁγία Παρθένος δὲν εἰσακούει ποτὲ τέτοιες προσευχὲς καὶ ὅτι ἔπρεπε

νὰ ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Θείαν Μεγαλειότητα εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ μοναστηριοῦ. Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸ τῆς ἔδωκαν ἕνα βιβλίον τῶν «Ὡρῶν» καὶ τὴν ἔκλεισαν εἰς ἕνα προσευχητάριον, ἕως ὅτου νἀποστηθίσῃ τὸ «Ave Maria».

Ἡ Μπαμπὶλ ἐκύτταζε καλὰ-καλὰ καὶ περίεργα τὴν φυλακήν της καὶ ἐπάνω εἰς ἕνα χρυσὸ ἔπιπλο ἀνεκάλυψε ἕνα ἀγαλματάκι ἀκρωτηριασμένο, ποῦ τῆς ἐνθύμησε τὴν Μπρισκέττ. Ἦτον ἕνα ξύλινο ὁμοίωμα τῆς Παρθένου, μὰ τόσῳ παληὸ, ποῦ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου εἶχαν ἐξαφανισθῆ καὶ τὸ κεφάλι δὲν ἦτον, κι' αὐτὸ ἐπίσης, παρὰ μιὰ σφαῖρα ξεβαμμένη καὶ μουντζουρωμένη.

— Πῶς μοιάζει τῆς Μπρισκέττ! ἐσκέφθηκε.

Ἐπῆρε θάρρος καὶ τὸ ἄγγιξε μὲ τὰ δάκτυλα καὶ τῆς ἤρχετο νὰ τὸ πάρῃ νὰ τὸ νανουρίσῃ, νὰ τὸ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά της καὶ νὰ τοῦ πῇ τὸν πόνο της. Δὲν ἐβάστηξε. Ἐπῆρε τὸ ἀγαλματάκι καὶ τοῦ μιλοῦσε μὲ στοργὴ μέσ' ἀπ' τὴν καρδιά της.

— Μπρισκέττ, ἀγαποῦλα μου! Μπρισκέττ, μικρή μου, παιδοῦλα μου. Πόσον καιρὸν σὲ εἶχα χαμένη. Σὲ ξανάβρα λοιπόν, θησαυροῦλη μου. Θὰ διασκεδάσομε. Τί ὡραία ποῦ εἶσαι!

Καὶ τὴν ἐνανούριζε, θαυμάζοντας τὰ μακρυὰ χρυσὰ μαλλιά της καὶ τὸ οὐράνιο ἀκτινοβόλημα τῶν ματιῶν της καὶ τὸ κερασσένιο χρῶμα τῶν χειλιῶν της.

— Μπρισκέττ, μαργαριτάρι μου! Θὰ λυπήθηκες χωρὶς ἐμένα. Ἔλα, κάνε νάνι ἄ ἄ ἄ ἄ ἄ . . . . . ἄ! Ἀγαποῦλα μου! Ξανθοῦλα μου. Κοκκινοῦλα μου.

Δυὸ καλόγρηες, ποῦ ἤθελαν νὰ βεβαιωθοῦν, ἂν ἐδιάβαζε, ἐγλύστρησαν ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ καὶ τὴν ἔπιασαν μὲ τὴν κοῦκλα στὰ χέρια.

Τὸ ἀγαλματάκι ἀγάλια-ἀγάλια ἐπῆγε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Μπαμπὶλ . . .

Ἐσήκωσαν τὰ μπαστούνια τους καὶ ἔβαλαν τῆς φωνάρες γι' αὐτὴ τὴν ἱεροσυλία. Ἀπὸ τῆς ἀγριοφωνάρες τους ἐξύπνησαν καὶ ἡ ἄλλες δεσποινίδες καὶ τὸ προσευχητάριον ἐγέμισε ἀπὸ ἄγριες μορφὲς καὶ σταυροκοπήματα.

Ἀκοῦς ἐκεῖ! Νὰ παίζῃ κοῦκλες μὲ τὸ ὁμοίωμα τῆς Παρθένου! Τὸ καϋμένο τὸ μικρό! Ἐπροτιμοῦσε νὰ πέσῃ κεραυνὸς καλύτερα. Τῆς τὸ ἅρπαξαν ἀπ' τὰ χέρια καὶ τὸ ἔβαλαν στὴν χρυσῆ κονσόλα.

— Καὶ τώρα γονάτισε! Τῆς εἶπαν. Ζήτησε συγγνώμην ἁμαρτωλὸ πλάσμα!

Μὰ τότε ἔγινε κἄτι τι ἀπίστευτον. Καθὼς ἡ μικροῦλα ἐγονάτιζε βουρκωμένη, μὲ τῆς κατάρες καὶ τὰ ἀναθεματίσματά των, τὸ ἀγαλματάκι ἄφησε τὸ βάθρον του καὶ ἀγάλι-ἀγάλια ἐπῆγε καὶ ἐτοποθετήθη στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Μπαμπίλ, ἐνῷ ἕνα θεῖον φῶς τὸ κατηύγαζε καὶ μιὰ ὑπερφυσικὴ φωνὴ ἔλεγε:

— Πρέπει νὰ συμπληρώσετε τὸ ἔργον σας καὶ νὰ ἐπανορθώσετε τὴν ἁμαρτίαν σας. Ἀφῆστε λοιπὸν αὐτὸ τὸ κοριτσάκι νὰ παίζῃ καὶ νὰ ξέρετε ὅτι, ὅπως καὶ ἡ προσευχές σας, μ' ἀρέσουν, γιατὶ ὑπῆρξα μητέρα, καὶ τὰ ἀθῶα παιγνίδια τῶν παιδιῶν.

Καὶ ἡ καλόγρηες, τρομαγμένες, ἐγονάτισαν εὐλαβῶς ἐμπρὸς εἰς τὸ θαυματουργὸ ἀγαλματάκι, ποῦ ἡ καλὴ Παρθένος ἔδωκε εἰς τὴν ψυχοκόρη τους.

Τὸ θαῦμα τὸ ἀνεκοίνωσαν καὶ εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπήν. Ἡ Ἁγιότης Του ἄκουσε τῆς καλόγρηες μὲ προσήνειαν καὶ ἀπεφάνθη ὅτι Αὐτὴ δὲν ἀμφέβαλλε περὶ τῆς εἰλικρινείας των.

GUSTAVE GUESVILLER

✻ ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ: Ο ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΣΜΟΣ ✻

Δεν ὑπάρχει μυστηριωδέστερον καὶ ἐκπληκτικώτερον φυσικὸν φαινόμενον ἀπὸ τὸν Ἀντικατοπτρισμόν. Παρακάτω θὰ σᾶς ἐξηγήσωμεν πῶς ἡ Ἐπιστήμη ὁρίζει τὸν Ἀντικατοπτρισμὸν καὶ πῶς τὸν ἐξηγεῖ. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν μερικὰ φαινόμενα Ἀντικατοπτρισμοῦ.

Ὅταν οἱ στρατιῶται τοῦ Βοναπάρτου ἔφθασαν εἰς Αἴγυπτον, ἀντίκρυσαν τὸν φοβερώτερον καὶ ἀγριώτερον ἐχθρόν, τὴν δίψαν. Ἐσύροντο μὲ τὸ λαρύγκι φλογισμένο ἀπὸ τὴν ἀναμμένη ἄμμο, ἀπελπισμένοι ὅτι θὰ φθάσουν εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐκστρατείας, ὅταν ἔξαφνα μιὰ φωνὴ ἐκστάσεως ἠκούσθη κατὰ βάθος τῆς φάλαγγος. Εἰς τὸ μέσον μιᾶς λίμνης, ποῦ ἐλαμποκοποῦσε, ἐφαίνετο μιὰ ὄασις. Γιγάντια φοινικοειδῆ ἔκρυβαν προφανῶς κάποιο χωριουδάκι, ὅπου οἱ τραυματίαι καὶ οἱ ἑτοιμοθάνατοι θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ξεκουρασθοῦν καὶ πρὸ πάντων νὰ σβύσουν τὴν δίψαν των μὲ τὸ διαυγὲς ἐκεῖνο νερὸ ποῦ ἐγυάλιζε ἐμπρός των. Οἱ πειὸ κουρασμένοι, εἰς τὴν μαγευτικὴν αὐτὴν θέαν, ἐπῆραν κουράγιο, εὑρῆκαν δυνάμεις καὶ μιὰ φωνὴ ἠκούσθη:

— Θὰ πιοῦμε νερό!

Ἐβάδισαν πολὺ ἀκόμη. Ἡ λίμνη μὲ τὰ φοινικοειδῆ ἦτον ἐκεῖ πάντοτε. Ἔξαφνα ὅλα ἐχάθηκαν. Τὸ ὅραμα ἐξητμίσθη· διελύθη. Δὲν ἔβλεπαν παρὰ τὴν μονότονον καὶ ἀτέρμονα πεδιάδα, ποῦ τὴν ἐπυρπολοῦσε ὁ ἥλιος. Μάτην ἐρωτοῦσαν τοὺς σοφούς, ποῦ μετεῖχον τῆς ἐκστρατείας. Δὲν εἴξευραν περισσότερα.

Τότε ὁ Monge, ἐπὶ μακρὸν μελετήσας τὸ φαινόμενον, ἐξήγησε περίπου τὸν Ἀντικατοπτρισμόν, ὁ ὁποῖος ὀφείλεται, μὲ δύω λέξεις, εἰς τὴν παρεκτροπὴν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων, ὅταν αὗται διέρχωνται ἀπὸ στρώματα ἀέρος ἀνίσως θερμαινόμενα ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὅταν μία φωτεινὴ ἀκτὶς προχωρεῖ εἰς τὸ διάστημα μὲ κάποιαν κλίσιν καὶ συναντήσῃ ἐπιφάνειαν ὕδατος, ἡ ἀκτὶς αὐτὴ παρεκτρέπεται, σὰν νὰ θλᾶται, τὴν στιγμὴν ποῦ ἀπὸ τὸν ἀέρα εἰσδύει εἰς τὸ νερό. Διαθλᾶται δηλαδή. Παθαίνει καὶ αὐτὴ ὅ,τι παθαίνει ἕνα μπαστοῦνι ποῦ τὸ βουτᾶμε στὸ νερὸ καὶ τὸ βλέπομε σὰν σπασμένο, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν σπάζει τὸ μπαστοῦνι, ἀλλ' ἡ δέσμη τῶν ἀκτίνων ποῦ φεύγει ἀπὸ τὸ μπαστοῦνι καὶ ἔρχεται νὰ προσβάλῃ τὸ ὀπτικὸν νεῦρον τοῦ ματιοῦ μας.

Αὐτὸ τὸ ἴδιο συμβαίνει εἰς μίαν δέσμην ἀκτίνων φωτεινῶν, ὅταν ἀπὸ ἑνὸς μέσου περνοῦν εἰς ἄλλο. Εἰς κάθε ἀλλαγὴν μέσου θλᾶται ἡ φωτεινὴ δέσμη, εἰς τρόπον ὥστε ἂν φαντασθῶμεν πολλὰ στρώματα διαφόρου πυκνότητος ὑπερκείμενα ἀλλήλων, ὅπως βλέπετε εἰς τὸ παρατιθέμενον σχῆμα, ἡ δέσμη ἢ ἡ ἀκτὶς θλᾶται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, κάθε φορὰν ποῦ εἰσέρχεται εἰς ἄλλο στρῶμα καὶ καταντᾷ ὑπὸ τοιαύτην γωνίαν ποῦ δὲν δύναται νὰ εἰσδύσῃ πλέον. Τότε ἀνακλᾶται, ὅπως ὅταν προσπίπτῃ εἰς καθρέπτην, ὅπως ἡ μπίλλια τοῦ μπιλλιάρδου τινάζεται ἀπὸ τὴν σπόντα, μόλις προσκρούσῃ ἐπάνω της. Καὶ νομίζει κανεὶς ὅτι τὸ ἐκπέμπον τὸ φῶς ἢ τὰς ἀκτίνας σῶμα κατοπτρίζεται, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κανένας καθρέπτης. Ἄς τὸ ἐξηγήσωμεν καλλίτερα. Ἰδέτε τὸ κάτωθι σχῆμα Κ. Ἕνα μάτι ἀπὸ τὸ σημεῖον Ο βλέπει τὸν φάρον Ρ. Μία φωτεινὴ ἀκτὶς R′ εἰσδύει ὁλοένα διαθλωμένη διὰ μέσου τῶν ἀτμοσφαιρικῶν στρωμάτων Α, Α′, Α″, Α‴ κτλ. καὶ καταλήγει συναντῶσα τὸ Α⁗ κατὰ τὸ σημεῖον Χ. Ἐκεῖ ἀνακλᾶται καὶ ἀναιβαίνει πρὸς τὸ μάτι Ο, τὸ ὁποῖον τότε βλέπει τὸν φάρον Ρ ἀνεστραμμένον κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς γραμμῆς Ζ.

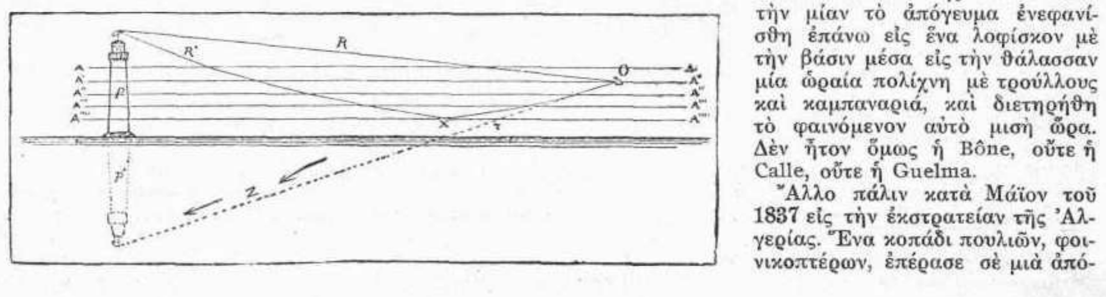

Εἰς τὴν ἔρημον βέβαια δὲν ὑπάρχει κάτοπτρον, ἀλλὰ ἡ Φύσις διὰ τῆς ἄμμου καὶ τοῦ ἡλίου ἀναπληροῖ τὸν καθρέπτην. Ὁ ἥλιος σωρεύων τὰς ἀκτίνας του ἐπὶ τῆς ἄμμου τὴν πυρακτώνει καὶ τὴν κάνει νὰ στίλβῃ. Τὰ στρώματα τοῦ ἀέρος, ἐρχόμενα εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς ἐκ περιτροπῆς, ζεσταίνονται ἀνίσως καὶ εἶναι θερμότερα τὰ ἐγγὺς πρὸς τὸ ἔδαφος, ἐνῷ τὰ ὑπερκείμενα εἶναι ψυχρότερα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ ἀνίσως θερμὰ αὐτὰ στρώματα ἔχουν καὶ διάφορον πυκνότητα καὶ χρησιμεύουν ὡς κάτοπτρον. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας μία φωτεινὴ ἀκτὶς ἀναχωροῦσα ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἑνὸς φοίνικος καταντᾷ νὰ ἀνακλασθῇ, νὰ ἀντικατοπτρισθῇ ἀπὸ τοῦ τελευταίου στρώματος, ὅπως ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ἠρεμοῦντος ὕδατος. Αὐτὸ εἶναι ὁ Ἀντικατοπτρισμός.

Κατὰ γενικὸν κανόνα τὸ φαινόμενον αὐτὸ παρατηρεῖται εἰς θερμοὺς τόπους, ὅπου ὁ ἥλιος πυρακτώνει τὸ ἔδαφος κυριολεκτικῶς καὶ βλέπει κανεὶς ἀνεστραμμένα τὰ ἀντικείμενα, ὅπως τὰ βλέπει μέσα εἰς μίαν λίμνην.

Ἕνα φαινόμενον περιεργότατον Ἀντικατοπτρισμοῦ παρετηρήθη τὸ 1847 κατά τινα καυστικὴν ἡμέραν εἰς Guelma. Εἰς ὀκτὼ χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Bône κατὰ τὴν μίαν τὸ ἀπόγευμα ἐνεφανίσθη ἐπάνω εἰς ἕνα λοφίσκον μὲ τὴν βάσιν μέσα εἰς τὴν θάλασσαν μία ὡραία πολίχνη μὲ τρούλλους καὶ καμπαναριά, καὶ διετηρήθη τὸ φαινόμενον αὐτὸ μισὴ ὥρα. Δὲν ἦτον ὅμως ἡ Bône, οὔτε ἡ Calle, οὔτε ἡ Guelma.

Ἄλλο πάλιν κατὰ Μάϊον τοῦ 1837 εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἀλγερίας. Ἕνα κοπάδι πουλιῶν, φοινικοπτέρων, ἐπέρασε σὲ μιὰ ἀπό-

στασι ἓξ χιλιομέτρων. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ποῦ ἔμβαιναν εἰς μίαν λίμνην, ἐμεγάλωσαν τόσον πολύ, ποῦ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἦσαν ἱππεῖς Ἄραβες εἰς παρέλασιν. Ὁ στρατηγὸς Bugeaud δὲν ἐπίστευε τὰ μάτια του καὶ ἔστειλε ἕναν σπαῆ νὰ ἐξακριβώσῃ τί εἶναι. Ὁ ἱππεὺς παρηκολούθησε τὸ κοπάδι, ἀλλὰ μόλις ἀπεμακρύνθη ὀλίγον, τὸν εἶδαν νὰ μεγαλώνῃ καὶ τὸ ἄλογό του ἐφάνηκε σὰν θηρίον τῆς Ἀποκαλύψεως, μὲ ἐξωτικὸν ἀναβάτην. Ἔξαφνα ἕνα σύννεφο ἔκρυψε τὸν ἥλιον καὶ τότε, ὡς διὰ μαγείας, πουλιά, σπαῆς καὶ ἄλογο ἐπῆραν τὸ φυσικόν τους μέγεθος.

Η ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΟΥ WATERLOO

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκστρατείαν οἱ στρατιῶται διεσκέδαζαν μὲ ἕνα φαινόμενον, σχεδὸν παρομοίας ἀφορμῆς. Ἔρριπταν μέσα εἰς τὸ νερὸ μιᾶς λίμνης ἐλαφρὰ σώματα· ἀγκάθια, ξυλαράκια. Ὁ ἄνεμος τὰ παρέσυρε πρὸς τὰ βαθειὰ καὶ τότε τὰ ἐπιπλέοντα σώματα ἐφαίνοντο σὰν στόλος ἐν ἀποσυνθέσει, σὰν καράβια ποῦ ἔπεφταν τὸ ἕνα ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο.

Εἰς τὴν Dieppe πάλιν ἕνα ἀπόγευμα εἶδαν τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀγγλίας, μολονότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φανοῦν ἀπ' ἐκεῖ λόγῳ τῆς καμπυλότητος τῆς θαλάσσης.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Paul et Virginie» Bernardin De Saint Pierre ἀναφέρει ἕνα ὡραῖον ἀνέκδοτον περὶ τοῦ ζωγράφου Vernet, ὅτε ἦτο νέος εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ οὐρανοῦ. Ἐνῷ ἐζωγράφιζε μιὰ μέρα, εἶδε εἰς τὸν οὐρανὸν ψηλὰ μιὰ πόλι ἀνάποδα. Διέκρινε καθαρὰ τὰ καμπαναριά της, τοὺς πύργους της, τὰ σπήτια της, ὅλα ἀνάποδα. Κατάπληκτος ἠθέλησε νὰ ἐξακριβώσῃ τί συνέβαινε. Ἐπῆρε λοιπὸν τὸ δρόμο κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ φαινομένου καὶ εἰς ἀπόστασιν 28 χιλιομέτρων εὑρῆκε τὴν πόλιν, ποῦ εἶχε σκιτσάρει στὸ μπλόκ του.

Τὸ 1869 τὸ Παρίσι ὁλόκληρο ἔμεινε κατάπληκτον ἀπὸ ἕνα περιεργότατον θέαμα. Ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ σύννεφα, ποῦ κατηύγαζε ἡ Σελήνη ἀπὸ πάνω. Ἔξαφνα ἐπάνω ἀπὸ τὸν Σηκουάνα ἐφάνηκε ἀνεστραμμένον τὸ Πάνθεον, τὸ Μέγαρον τῶν Ἀπομάχων, ἡ Παναγία καὶ τὸ Λοῦβρ.

Ὁ Arago, ὁ Biot, ὁ Savart βεβαιοῦν ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦ Ἀντικατοπτρισμοῦ δύναται νὰ παρουσιασθῇ καὶ μεταξὺ δύο στρωμάτων ἀέρος, χωρισμένων ἀπὸ κατακόρυφον ἐπίπεδον. Ὅταν ἕνας τοῖχος ὑψηλός, παραδείγματος χάριν, δέχεται ἀκτίνας τοῦ δύοντος ἡλίου. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ λέγεται Ἀντικατοπτρισμὸς κατὰ πλευράν. Ὁ τοῖχος αὐτὸς ἀντικαθιστᾷ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς. Καθὼς ὅμως τὰ στρώματα τοῦ ἀέρος θερμαινόμενα ἀνανεοῦνται, ἀνερχόμενα διαρκῶς πρὸς τὰ ἄνω, ἡ διαθλαστικὴ ἐνέργεια τῶν πυκνοτήτων δὲν φθάνει πολὺ μακρυὰ καὶ πρέπει νὰ τοποθετηθῇ κανεὶς ὀλίγον πρὸ τοῦ τοίχου καὶ νὰ κυττάζῃ πρὸς μίαν παράλληλον διεύθυνσιν. Βλέπει τότε τοὺς ἀνθρώπους καὶ κάθε τι ποῦ πλησιάζει ἀνάποδα.

Εἰς τὸ Παρίσι τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι πολὺ συνηθισμένο. Ὅταν κάνῃ πολλὴ ζέστη τοποθετοῦνται εἰς τὴν προέκτασι τοῦ τοίχου τοῦ Λούβρ ἢ τοῦ Τουϋλερί. Κατὰ τὰς δυὸ τὸ μεσημέρι ὁ μεσημβρινὸς τοῖχος τῆς Μπούς πυρωμένος ἀντικατοπτρίζει τὰ πλησίον ἀντικείμενα καθαρότατα.

*

Ἔχει καὶ τοὺς θρύλλους του ὁ Ἀντικατοπτρισμός.

Διηγοῦνται ὅτι κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1815 οἱ κάτοικοι τῆς Verviers εἶδαν ὁλόκληρον στρατιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, κατὰ τὴν μίαν τὸ ἀπόγευμα καὶ τὸ θέαμα ἦτον ἀπαράλλακτον μὲ τὸ κλασικὸ ταμπλὼ τοῦ Ed. Detaille «Τὸ ὄνειρον». Εἶδαν ἄλογα νὰ ποδοβολοῦν, εἶδαν σπαθιὰ στίλβοντα καὶ εἶδαν καὶ κάποιο συμβάν. Ἑνὸς κανονιοῦ ἡ ρόδα ἔσπασε, καὶ τὸ κανόνι ἐσωριάστηκε, ἐνῷ τὰ ἄλογά του ἀφηνίαζαν.

Καὶ ἡ ὥρα καὶ ἡ ἡμέρα ποὺ τὸ εἶδαν, ἦταν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ Waterloo.

Ἡ ἀντανάκλασις παρουσιάζει καὶ ἄλλα φαινόμενα ἀκόμη εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν, καθὼς καὶ ἡ διὰ μέσου τῶν ἀνίσως θερμαινομένων στρωμάτων τοῦ ἀέρος ἢ στρωμάτων ὑδρατμῶν. Οὕτω ἐνίοτε βλέπομεν νὰ δύῃ ἕνα πελώριον φεγγάρι ἢ ἕνας τεράστιος ἥλιος, πολὺ μεγαλήτερος ἀπὸ τὸν συνηθισμένον. Ἄλλοτε βλέπομεν παραμορφωμένον τὸν δίσκον τοῦ ἄστρου τῆς ἡμέρας, πεπλατυσμένον, σὰν καρποῦζι μακρουλό.

Εἰς τοὺς ἰδίους λόγους ἀποδίδεται καὶ τὸ οὐράνιον τόξον, τοῦ ὁποίου τὰ ἰριδικὰ χρώματα ὀφείλονται εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας, σὰν μὲ πρίσμα κρυστάλλινον, διὰ μέσου τῶν ὑδρατμῶν τῆς ἀτμοσφαίρας. Καὶ τὸ «Φάσμα το Brocken», τὸ πολὺ γνωστὸν εἰς τοὺς Τουρὶστ τῶν βορείων χωρῶν, τὴν αὐτὴν ἐξήγησιν ἔχει. Εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ ἀπομονωμένον βουνὸ Hartz, καθὼς συγκεντρώνονται γύρω του σύννεφα, συχνὰ οἱ περιηγηταί, ποῦ στέκουν στὴν κορυφή του, βλέπουν τὴν σκιάν των, εἰς τὸ συννεφιασμένον περιβάλλον, νὰ προβάλλεται τεραστία καὶ τρομακτική, καθὼς καὶ εἰς ἄλλα βουνά.

Λέγουν μάλιστα ὅτι ὁ Γκαῖτε γι' αὐτὸ ἐφαντάσθη τὴν Βαλπουργείαν νύκτα του εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Brocken.

* * *

Η ΓΑΤΟΥΛΑ

. . . . . .

— Καὶ θὰ μοῦ τὸ πῆτε;

— Ὄχι, ὄχι.

— Τότε νὰ γράψῃ ὁ καθένας ἐκεῖνο ποῦ σκέπτεται.

— Δηλαδή;

— Μία γνώμη σας γιὰ μένα.

— Μπράβο!

Καὶ ἀφοῦ οἱ ἄλλοι τὸ παρεδέχθησαν, ἡ «γατοῦλα» σταύρωσε τὰ ποδαράκια της, τυλίχθηκε μὲ τὸ δικό της σάλι, ἔρριξε πίσω τὸ κεφαλάκι της καὶ ἔμεινε ἀκίνητη, ἐξαπλωμένη στὴν πλεκτὴ καρέκλα, καιροφυλακτοῦσα τὴν λείαν της, σὰν γατάκι πίσω ἀπὸ ἕνα ἐπιπλο τοῦ σαλονιοῦ.

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ BROCKEN

*

Ἦτο ἀπὸ φύσι μελαγχολικοῦ χαρακτῆρος· ἐν τούτοις ἀγαποῦσε τὸ θόρυβο. Ὁμιλοῦσε πολύ, ἐχόρευε πολύ, ἔπαιζε πολύ.

Γλυστροῦσε σὰν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ἀπὸ φύλλο σὲ φύλλο καὶ σὰν ἀγρίμι πηδοῦσε ἀπὸ τὸ θάμνο στὸ βράχο, γιὰ νὰ ξαπλωθῇ μόνη της στὴν πειὸ ἀπόκρυμνη κορυφὴ τοῦ Κοκκιναρᾶ. Τότε τὰ δυὸ της μαῦρα μάτια φωσφωρίζανε, τὸ πρόσωπό της ἔπερνε τὴ χλωμάδα καὶ τὴν ἀκινησία τοῦ θανάτου. Δὲν μιλοῦσε σὲ κανένα, οὔτε τραγουδοῦσε, οὔτε σφύριζε. Ἀκίνητη, σὰν Αἰγυπτιακὴ θεότης, σὰν Σφίγξ, παρεδίδετο, μὲ ἁπλανὲς βλέμμα, μὲ τὰ χέρια πλεγμένα γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό της, στὴ φῦσι της, στὴν μελαγχολία της, προσπαθῶντας νὰ μαντεύσῃ, νὰ συλλάβῃ ἴσως εἰς τὰς ἀποχρώσεις τοῦ ἀχανοῦς ὁρίζοντος τὸ μυστήριον τῆς αἰνιγματώδους λύπης της. Ὑπέφερε τότε χωρὶς νὰ ξέρῃ τὸ «γιατί».

— Ἡ Γατοῦλα, λέγανε οἱ ἄλλοι, παίζει μὲ τὴν ἰδιοτροπία της· καὶ ἀπεμακρύνοντο.

Καὶ ἔμενε ἐκεῖ, ἕως ὅτου τὸ χρυσοκόκκινο χρῶμα τῆς δύσεως ὑποχωροῦσε στὸ ἀδέβαιο μπλὲ τῆς νύχτας...

Ἐκείνη, ἐγκατέλειπε τότε μὲ ναχέλεια τὸ λῖκνο της, καὶ βραδέως, μὲ ἀσταθῆ βήματα, σὰν νὰ μετεωρίζετο μεταξὺ τῆς λύπης καὶ τῆς χαρᾶς, ἤρχετο νὰ συναντήσῃ τοὺς ἄλλους, τὴν παρέα της, γιὰ νὰ μεταβληθῇ ἀποτόμως στὸ ἥμερο ἀγρίμι ποὺ χορεύει, τραγουδάει, μιλάει, γελάει, φωνάζει, σφυρίζει, παίζει, γκρατσουνάει, στὴ γατοῦλα...

*

Λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ γατοῦλα ξεχάσθηκε μέσα στὴ ζάλη τῆς κοσμικῆς ζωῆς. Ὅταν, κουρασμένη ἀπὸ τὸ θόρυβο, βγῆκε ἔξω γιὰ νὰ ζητήσῃ στὸν ἐλεύθερο ἀέρα τὴν ἡσυχία καὶ τὴν μελαγχολία της, βρῆκε τὴν νύχτα, μιὰ σκοτεινὴ φθινοπωρινὴ νύχτα, καὶ ἡ γατοῦλα φοβήθηκε τὸ σκοτάδι τῆς φθινοπωρινῆς ἐκείνης νύχτας.

— Κάνει ὑγρασία· εἶπε γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ στὸν ἑαυτό της. Ἂς πάω μέσα. Καὶ συνήντησα μὲ μικρὰ καὶ πηδηκτὰ βήματα τοὺς ἄλλους.

Ἀλλὰ τὸ σκοτάδι ὅμως τὴν εἶχε φοβίσει καὶ ἡ δυσθυμία τὴν κατέλαβε. Ἔνοιωθε ὅτι κάτι τι ἔφευγε ἀπὸ τὸν ἑαυτό της· ὅτι κάτι γλυστροῦσε σὰν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς στὰ φύλλα ἀπὸ πάνω της.

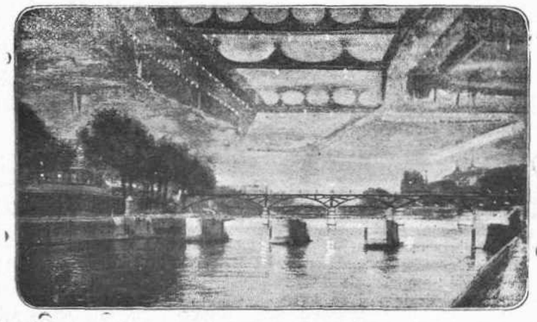

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΗΣ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1869. — Οἱ Παριζιάνοι εἶδαν μεταξὺ 3 καὶ 4 προϊνῆς ὥρας, ἐνῷ ὁ οὐρανὸς ἦτο συνεφιασμένος, ἐπάνω ἀπὸ τὸν Σηκουάνα, ἀνάποδα τὸ Πάνθεον, τὸ Μέγαρον τῶν Ἀπομάχων, τὴν Παναγίαν καὶ τὸ Λούβρ, τὸ ποτάμι καὶ τῆς γέφυρές του.

— Περίεργο, ἔλεγε, σὰν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς στὰ φύλλα. Ἡ φράσις αὐτὴ κτυπουσε στ' αὐτιά της σὰν καμπάνες. Βγῆκε ἐκ νέου στὴν πόρτα. Ὁ ἀέρας τῆς νύχτας ἐρχότανε ψυχρός, ζωογόνος, ἀρωματισμένος ἀπὸ τὰ θυμάρια καὶ τὰ πεῦκα τοῦ Κοκκιναρᾶ στὸ πρόσωπό της. Ἀνέπνευσε βαθειά, ἡδονικά, τέντωσε τὰ χέρια της, στριφογύρισε τὸ κορμί της, ἔρριξε τὸ κεφάλι της πίσω, ἀκούμπησε στὸν κλάδο ἑνὸς δένδρου καὶ στάθηκε ἐκεῖ παρατηρῶντας στὸ βάθος τὴ σκοτεινὴ νύχτα. Μέσα χορεύανε. Ἡ στροφὲς τῆς βάλς, πλούσιες σὲ ἁρμονία, ἤρχοντο στ' αὐτιά της ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς κλεισμένες σάλες τοῦ Ἀπέργη ἀβέβαιες, ἄτονες, σὰν καμπάνες δειλινοῦ, σὰν κουδούνισμα ποιμνίου στὸ ἡλιοβασίλεμμα.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ φόβος της διεσκεδάσθη, ἡ μελαγχολία τὴν κατέλαβε καὶ χοντά της ἡ εὐχαριστησις, γιατὶ ξαναβρῆκε τὸν ἑαυτόν της.

— Τί ἀστεῖος· εἶπε. Γλυστράω σὰν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ἀπὸ φύλλο σὲ φύλλο. Καὶ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν κῆπο τραβῶντας κατὰ τὸν Κοκκιναρᾶ . . . . . .

— Μὰ ποῦ εἶναι ἡ γατοῦλα; Ποῦ εἶναι ἡ γατοῦλα; ἐφώναζε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸν κῆπο τοῦ ξενοδοχείου.

— Ἡ Γατοῦλα θὰ γυρίζῃ μέσα στὸν Κοκκιναρᾶ· ἀπήντησε κάποιος ἄλλος στὸν πρῶτο.

Ἀνεγνώρισε τὴ φωνὴ ποὺ κτυποῦσε σὰν καμπάνα στ' αὐτιά της. Ὁ φόβος τὴν κατέλαβε, ἁρπάχθηκε ἀπὸ ἕνα κλάδο καὶ ἄκουγε προσεκτικά.

— Δὲν μπορεῖ· ἔλεγε ὁ πρῶτος. Τὴν περιμένω γιὰ νὰ χορέψω μαζύ της.

— Τότε θὰ ἔχει πάει κάπου· εἶπε ὁ ἄλλος. Πᾶμε μέσα καὶ θὰ ἔλθῃ.

Ὁ φόβος τὴν κυρίευε περισσότερον. Τὸ σκοτάδι τῆς φθινοπωρινῆς νύχτας ἄρχησε καὶ πάλιν νὰ τὴν τρομάζῃ. Ἄφησε τὸν κλάδο καὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ σὰν τίγρις, ἐπάνω στοὺς βράχους τοῦ Κοκκιναρᾶ.

— Πᾶμε μέσα καὶ θὰ ἔλθῃ· ἔλεγε ὁ δεύτερος εἰς τὸν ἐνδοιάζοντα πρῶτον. Ἡ γατοῦλα...

— Ἡ γατοῦλα γλυστροῦσε σὰν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ἀπὸ φύλλο σὲ φύλλο πάνω στὶς πέτρες τοῦ Κοκκιναρᾶ, γιατὶ ἤθελε κάτι νὰ βρῇ νὰ γκρατσουνίσῃ, ἐπειδὴ βαρυέται νὰ χορέψῃ· διέκοψε μὲ παράξενη φωνὴ βγάζοντας τὸ κεφαλάκι της πίσω ἀπὸ τὴν μάνδρα τῆς αὐλῆς τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἄρχισε νὰ γελάῃ βεβιασμένα καὶ νευρικά.

— Ναί, ἀλλὰ θὰ κάνῃ καλλίτερα νὰ γκρατσουνίσῃ ἕνα κουρελάκι ποῦ θὰ τῆς δώσω μέσα στὸ σαλόνι· ἀπήντησε ὁ δεύτερος. Ἔχει ὑγρασία ἔξω καὶ μπορεῖ νὰ κρυώσῃ· ἐξηκολούθησε τυλίγοντας μὲ τὸ ἰνδικό της σάλι τὸ παιδικό της στῆθος, ποῦ συνεσπάτο ἀπὸ τοὺς νευρικοὺς σπασμοὺς τοῦ διακεκομμένου καὶ γλυκύδους γέλιου της . . . . . .

Ἔγυρε τὸ κεφάλι της καὶ ἀφέθη νὰ ὁδηγηθῇ, σὰν κρεμασμένο γατάκι στὸν ὦμον τοῦ προτιμωμένου φίλου της, μὲ νωχέλεια, μὲ πονηρία, ἐπιζητοῦσα τὸ χάϊδι καὶ ἕτοιμη νὰ χώσῃ τὰ νυχάκια της στὸ πρῶτο κουρελάκι ποὺ θὰ τῆς παρουσίαζε καὶ ἔπεσε στὰ χέρια του στὴ σάλα τοῦ ξενοδοχείου. . . . .

*

Καὶ τὸ κουρέλι τὸ ἅρπαξε μὲ τὰ δοντάκια της, ὅπως ἤθελε. Κατώρθωσε νὰ πείσῃ τοὺς ἄλλους νὰ γράψουν χάριν παιδιᾶς μιὰ γνώμη τους γιὰ αὐτήν, βέβαιοι ὅτι ὁ ἀστεῖος, ὁ κύριος ποὺ τὴν παρομοίωσε μὲ τὸ νερὸ τῆς βροχῆς, θὰ ἔγραφε κάτι τὸ πειὸ συγκριτικὸ γιὰ ἐκείνην.

Ὅταν διάβασε τὰς ἀπαντήσεις καὶ τὰς γνώμας τῶν ἄλλων—τετριμμένα φληναφλήματα, χαριτολογίαι, στίχοι κοινοὶ ἀπὸ ἀνθολογία παρμένοι, φράσεις διφορούμεναι, ἀστειότητες — ἡ γατοῦλα συνωφρυώθη καὶ ἄρχισε πάλι νὰ γελᾶ, ὄχι μὲ νευρικὸ γέλιο παιδιοῦ ὅμως, ἀλλὰ μὲ ὑποκριτικό, πικρό, γυναῖκας γέλιο. Ὁ ἀστεῖος κύριος δὲν εἶχε γράψει. Συνεζήτει ἀπησχολημένος μὲ μιὰ κυρία γιὰ κάτι τὸ πολὺ σοβαρὸ πρᾶγμα, γιατὶ τὰ μάτια του, — ἔβλεπε καλὰ τὰ μάτια του ἡ γατοῦλα — πετάγαν φωτιές.

— Περίεργο. Αὐτὸ μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι δικό σας. Καὶ αὐτὸ δικός σας. Δὲν εἶναι ἔτσι: Ἀπηυθύνετο διαδοχικῶς πρὸς τοὺς ἄλλους.

— Ὄχι· ὄχι διεμαρτύροντο ἐκεῖνοι.

— Μὰ γνωρίζω τὸ γράψιμό σας. Τί λέτε ἐκεῖ Θεέ μου! Πουλί μου!... Σᾶς συλλυποῦμαι γιὰ τὸ γοῦστο σας. Ἐκεῖνος πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπηυθύνετο γελοῦσε θορυβωδῶς.

— Ἀκοῦτε, πουλί μου! . . . . Προσέξατε ἐδῶ; ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν ἀστεῖον κύριον. Μοῦ ἔγραψε «πουλί μου».

— Εὐκαιρία γιὰ νὰ παίζῃ ἡ γατοῦλα ἐδῶ, ἀντὶ νὰ τρέχῃ στὸν Κοκκιναρᾶ· ἀπήντησε ἐκεῖνος.

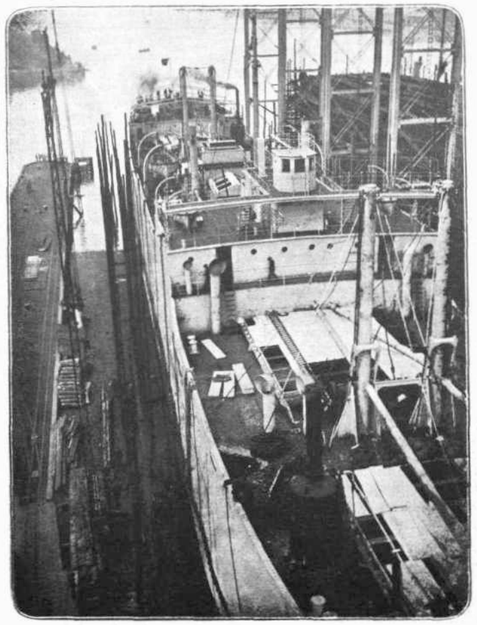

Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΤΥΠΟΣ.— Οἱ Σύμμαχοι διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς ἀνάγκας τῶν θαλασσίων μεταφορῶν των, ἀντὶ νὰ περιμένουν τὴν σκοραδιοῆν καὶ βραδύνουσαν, φυσικά, ναυπήγησιν πλοίων διαφόρων εἰδῶν, ἐπενόησαν ἐνιαῖον τύπον, διὰ πλοῖα 4, 6 καὶ 8 χιλ. τόννων. Κατασκευάζουν λοιπὸν μὲ εἴδικὰ μηχανήματα τὰ διάφορα τεμάχια τοῦ σκάφους κατὰ ἑκατοντάδας, πάντοτε ὁμοίου τύπου, καὶ τὰ συναρμολογοῦν. Ἔτσι ἐντὸς ἐλαχίστου διαστήματος σκαρώνουν πολλὰ σκάφη ταυτοχρόνως. Ἡ εἰκὼν μας παριστᾶ σκάφος ἐνιαίου τύπου, ἐκ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ναυπηγουμένων, ἐκ τῶν ὁποίων πλεῖστα ἤδη καθειλκύσθησαν.

— Μὰ σεῖς δὲν μοῦ γράψατε. Ὄχι, ὄχι. Πρέπει νὰ μοῦ γράψετε· καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα κομμάτι χαρτί.

— Γιατὶ ὄχι; . . .

Πῆρε τὸ χαρτί, ἐζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὴν κυρίαν καὶ ἔγραψε: Ἡ γατοῦλα πρέπει νὰ μάθῃ, ὅτι δὲν κάνει νὰ γκρατσουνάῃ πολύ, γιατὶ τὰ νυχάκια της μιὰ μέρα θὰ ματώσουνε.

Τῆς τὸ διάβασε, τὴν ἐχάϊδεψε μὲ πατρικὴ στοργὴ καὶ ἐξηκολούθησε τὴν συνομιλίαν μὲ τὴν Κυρίαν.

Ἐκείνη ἐγέλασε θορυβωδῶς, πετάχθηκε ἐπάνω, πῆρε τὸν πειὸ ζωηρὸ ἀπὸ τοὺς «ἄλλους» καὶ ρίχθηκε στὴ σάλα τοῦ χοροῦ τρελλή, σὰν μεθυσμένη, ἀδύνατη νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἑαυτό της, μὲ σπασμωδικὸ γέλιο, τῆς μεγάλης λύπης ἢ τῆς μεγάλης χαρᾶς. . . . .

Κι' ὅταν ὁ χορὸς τέλειωσε καὶ κατώρθωσε νὰ ἀπομονωθῇ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τὰ δυὸ της μαῦρα μάτια σκεπασθήκανε μὲ διαφανὲς πέπλο ἀπὸ δάκρυα. Ἔκρυψε τὸ κεφαλάκι της στὸ ἰνδικὸ πέπλο καὶ ἀκουμπισμένη σὲ μιὰ γωνία συλλογίσθηκε τὰ λόγια ποῦ τῆς ἔγραψε ὁ ἀστεῖος κύριος. «Τὰ νυχάκια τῆς γατούλας μιὰ μέρα θὰ ματώσουνε».

Καὶ ἀδιάφορη γιὰ τὸ σκοτάδι τῆς φθινοπωρινῆς νύχτας, ἀδιάφορη γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀδιάφορη γιὰ τὸ χορὸ τράβηξε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ Κοκκιναρᾶ γιὰ νὰ πνίξῃ στὴ σιγαλιὰ τοῦ δάσους τὴν πρώτη, ἀληθινὴ λύπη στὴ ζωή της, τὸν πρῶτο της λυγμό, φόρο στὴ δυστυχία της. Ἡ γατοῦλα μάτωσε τὰ νυχάκια της στὸν ἀστεῖο κύριο, στὸν κύριο ποὺ δὲν τὴν κύτταξε ποτέ, παρὰ μὲ πατρικὸ βλέμμα, στὸν κύριο, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ . . .

Κηφισιά, Αὔγουστος 1917. ΝΕΣΤΑΝΕΜΒΟ

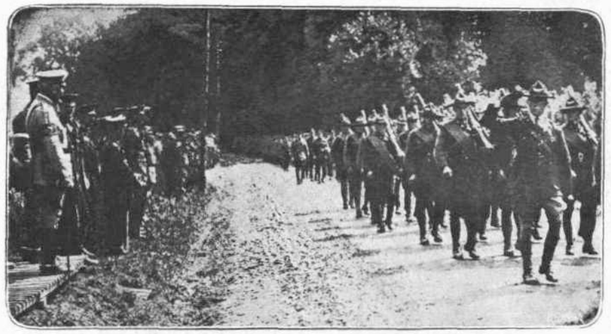

Οἱ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ.—Ἤρχισαν αἱ πρῶται εἰς Εὐρώπην ἐκ τοῦ Νέου Κόσμου ἀποστολαὶ τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ. Φαντάζεται κανεὶς τί ὀποδοχὴν κάνουν ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὸ νέον αὐτὸ αἷμα ποῦ εἰσρέει εἰς τὸν Παλαιὸν Κόσμον. Ἡ εἰκὼν μας δίδει μίαν ἰδέαν τῆς φρενίτιδος.

* * *

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Πέρα ὡς πέρα ἡ καταχνιὰ
ἁπλώνεται στ' οὐράνια,
πέρα ὡς πέρα ὁ χαμὸς
τὰ δάκρυα καὶ ὁ θρῆνος,
κι' ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη χαλασμός,
μὰ τοῦ Θεοῦ ἡ ἔννοια
εἶναι τρανὴ καὶ στοργικὴ
μὲ τὸ ***Λευκὸ Σταυρό μας.***

Ἐλᾶτε Κόρες τῶν Βουνῶν
τῶν λαγκαδιῶν νεράϊδες,
Ἐλᾶτε κάτ' ἀπ' τὸ Σταυρὸ
ποὖνε λευκὸς σὰν κρῖνος,

Ἐλᾶτε ἀδελφὲς νεκρῶν
καὶ πολεμοχαμένων
νὰ πάρετε τὰ στέφανα
καὶ γιὰ νὰ δοξασθῆτε.

Εἰς ὅλες ὁ Λευκὸς Σταυρός,
μὲ τοῦ Χριστοῦ τὴ χάρι,
ἔχει φυλάξει δάφνινα
κ' ἀμάραντα στεφάνια.
Χαρεῖτε τώρα ἀδελφὲς
καὶ κόρες τιμημένες,
μὲ τῆς Πατρίδας τὴν τιμὴ
θᾶστε ζευγαρωμένες.

Σ. ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ.

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΩΡΓΙΑΣΑΝ ὑπουργοὶ ἐν Ἑλλάδι. Ὠργίασαν εἰς ὑπερβασίας διοικητικὰς καὶ οἰκονομικάς. Ὅλοι ἐνθυμούμεθα ὑπουργοὺς μὲ μίαν ὑπογραφήν των διαθέτοντας κολοσσιαῖα ποσὰ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου παρὰ ῥητὰς διατάξεις τοῦ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ ἄλλων νόμων, καὶ ἄλλους ἀπολύοντας ὑπαλλήλους παρανόμως καὶ λέγοντας: «Ἀναλαμβάνω τὴν εὐθύνην». Δὲν εὑρέθηκε ὅμως μία Βουλὴ νὰ τοὺς ζητήσῃ λόγον, νὰ τοὺς ἁρπάξῃ ἀπὸ το αὐτὶ καὶ νὰ τοὺς καθίσῃ εἰς τὸ σκαμνὶ διὰ νὰ δώσουν λόγον διὰ τὰς ὑπερβασίας των αὐτάς.

Καὶ ὅμως ὑπάρχει νόμος εἰδικός, ὁ ΦΠϚ΄, «Περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν», ψηφισμένος ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1876, δημοσιευθεὶς δὲ τὴν ἑπομένην καὶ φέρων τὰς ὑπογραφὰς τῶν Ἀλ. Κουμουνδούρου, Σ. Σωτηροπούλου, Γ. Μίληση, Σ. Καραϊσκάκη, Α. Κοντοσταύλου καὶ Γ. Μπούμπουλη, εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 11 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1877 φύλλον τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος καθορίζει σαφῶς τὰς εὐθύνας τῶν ὑπουργῶν, τὰς περιπτώσεις κατηγορίας καὶ παραπομπῆς αὐτῶν εἰς Εἰδικὸν Δικαστήριον, τὸν τρόπον τῆς συγκροτήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς διαδικασίας σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 80 τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος, ὅπερ εἶχε ψηφίσει ἡ ἐν Ἀθήναις Β΄ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις τῶν πληρεξουσίων τοῦ ἔθνους.

*

Κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον κατηγορεῖται ἐνώπιον εἰδικοῦ Δικαστηρίου ὁ ὑπουργός, ὅστις κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων του ἐκ προθέσεως ἢ ἀμελείας προσυπέγραψε Β. Διάταγμα, δι' οὗ παρεβιάσθη διάταξίς τις τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ τῶν ἐντολῇ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας ἐκδεδομένων Β. Διαταγμάτων ἢ ἐξετέλεσε Β. Διάταγμα μὴ προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ἢ διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτου, ἢ ἐξέδωκε ἢ ἐξετέλεσε ἀπόφασιν ἢ διαταγὴν δι' ἧς παρεβιάζετο διάταξις τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ τῶν ἐντολῇ τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐκδεδομένων Β. Διαταγμάτων ἢ διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἀποφάσεως ἢ διαταγῆς ἢ παρέλειψε νὰ ἐκτελέσῃ διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ Β. Διαταγμάτων ἢ παρέλειψε νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἢ συνυπέγραψε εἰς τὴν κύρωσιν ὡς νόμου τοῦ Κράτους πράξεως μὴ ψηφισθείσης ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καθ' ἃ ὁρίζει τὸ Σύνταγμα, καὶ ἐδημοσίευσε τοιαύτην πρᾶξιν ἢ διέταξεν τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἢ παρεβίασε ποινικὴν διάταξιν νόμου ἢ χωρὶς νὰ παραβιάσῃ ῥητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν κειμένων νόμων ἢ τῶν ἐντολῇ τῆς Βουλῆς ἐκδεδομένων Β. Διαταγμάτων, ἔβλαψεν ἐκ προθέσεως διὰ πράξεώς του ἢ παραλείψεώς του τὰ συμφέροντα τῆς Ἐπικρατείας. Εὐθύνεται ἀκόμη καὶ ὁ ὑπουργός, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπέπεσε εἰς τὰ ἀνωτέρω, ἔστω, ἀλλ' ἐν τούτοις συνήνεσε εἰς ταῦτα ἐν πράξει τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἥτις φέρει τὴν ὑπογραφήν του.

Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Εἶναι ὁ Ἀρχιστηλίτης — Τρομοκράτης τοῦ 1875-76. Εἶχεν ἐπονομασθῆ Τσουμπές, διότι ἐφοροῦσε, Πρωθυπουργὸς ὤν, τσουμπὲν καὶ καλυμαῦχι.

Συνιστᾶται λοιπὸν Εἰδικὸν Δικαστήριον διὰ κληρώσεως ἐν τῇ Βουλῇ ἐξ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Ἐφετῶν, ἀφοῦ προηγουμένως γίνῃ πρότασις ὑπὸ 30 βουλευτῶν καὶ διατυπωθῇ ἡ κατηγορία, καὶ παραπέμπεται ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ ἔνοχος.

Καὶ τιμωρεῖται οὗτος, ἂν μὲν ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως, μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν μέχρι δύω ἐτῶν καὶ μὲ στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του ἀπὸ 5-10 ἐτῶν, ἂν δὲ ἐνήργησεν ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας, μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν καὶ στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του ἀπὸ 2-5 ἐτῶν καὶ τοῦ ἐκλέγεσθαι αὐτὸν μέλος δημοτικοῦ Συμβουλίου ἢ βουλευτήν.

Ὁ νόμος αὐτὸς μετερρυθμίσθη διὰ τοῦ ΧΕ΄ νόμου τῆς 11 Μαρτίου τοῦ 1877. Καὶ κατ' αὐτὸν ἐπιτρέπεται ἡ δι' ἀμέλειαν καταδίωξις ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης ἐπῆλθε βλάβη εἰς οὐσιώδη συμφέροντα τοῦ Κράτους, ἀπαλλάσσεται δὲ ὁ ὑπουργὸς πάσης εὐθύνης, ἐὰν ἡ ὑπερβασία προῆλθεν ἐκ συγγνωστῆς καὶ δικαιολογημένης πλάνης περὶ τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τοῦ παραβιασθέντος νόμου.

Ὁ νόμος ὅμως οὗτος περιέλαβεν ὡς συνυπεύθυνον καὶ τὸν ἁρμόδιον τμηματάρχην, ἐκτὸς ἂν οὗτος ἠρνήθη νὰ προσυπογράψῃ, καθὼς καὶ τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, ἐὰν πρόκειται περὶ ὑπερβάσεως πιστώσεων.

*

Μίαν φορὰν ἐφηρμόσθη ὁ «Περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν» νόμος, τῷ 1875 κατὰ τὰ Στηλιτικά, τὰ περίφημα. Ἦτον ἡ ἐποχὴ ποῦ ὁ Βούλγαρης, ὁ ἐπαναστάτης, εἶχε γίνει μοναρχικός. Ὑπέθαλπε κάθε ἀδυναμίαν τοῦ Ἀνευθύνου Παράγοντος καὶ ἐπεβουλεύετο τὸ Πολίτευμα, διὰ νὰ μείνῃ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ νὰ λυμαίνωνται οἱ φίλοι τὰ Κοινά.

Ὁ κόσμος ἐδυσφοροῦσε, ἐγρίνιαζε, ἐμούγκριζε, καὶ οἱ πολιτικοὶ τῆς ἐποχῆς, παρὰ τὴν τρομοκρατίαν ποῦ ἀσκοῦσε ὁ Βούλγαρης, μὲ μίαν μειοψηφίαν σχεδὸν ἐν τῇ Βουλῇ, ἐξηγέρθησαν.

Ἀκόμη καὶ νοθείαν τοῦ πολιτεύματος ἀπεπειράθη διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὴν μειοψηφίαν του ὡς πλειοψηφίαν. Οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ νομοδιδάσκαλοι Ι. Σοῦτσος, Γ. Ράλλης, Π. Παπαρρηγόπουλος, Κ. Φρεαρίτης, Ε. Κόκκινος, Ν. Δαμασκηνὸς καὶ Π. Καλλιγᾶς δι' ἑρμηνείας των ἐπισήμου ἀπεφάνθησαν, ὅτι τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος, προκειμένου περὶ ἀπαρτίας τῆς Βουλῆς, ἐννοεῖ τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων, ὡς ἰσχυρίζετο ἡ κυβέρνησις. Ὁ Σαρίπολος, πειραθεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ τὸ ἐναντίον διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἑρμηνείαν τῆς κυβερνήσεως, ἀπεδοκιμάσθη καὶ ἐξηναγκάσθη εἰς παραίτησιν.

Ἐπὶ τέλους ἔπεσε καὶ ὁ Βούλγαρης, τὸν διεδέχθη δὲ ὁ Τρικούπης. Εἰς τὰς ἐκλογὰς ποῦ ἐπηκολούθησαν, ἐσαρώθησαν οἱ φίλοι τοῦ Βούλγαρη.

Ἀλλ' ἤδη τὸ ὑπουργεῖον Βούλγαρη εἶχε γίνει ἔνοχον δωροληψίας. Δύο ὑπουργοί του, ὁ Β. Νικολόπουλος, γαμβρὸς τοῦ Βούλγαρη καὶ Ἰ. Βαλασσόπουλος, εἶχον δωροδοκηθεῖ καὶ ἀσκήσαντες πίεσιν παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ προεχείρισαν εἰς ἀρχιεπισκόπους ἱερωμένους παρ' ὧν ἔλαβον χρήματα. Οἱ ἐπίσκοποι ποῦ διωρίσθησαν ἦσαν ὁ Πατρῶν, ὁ Κεφαλληνίας καὶ ὁ Μεσσηνίας.

Τὸ σκάνδαλον ἦτο φοβερόν. Ὠνομάσθη Σιμωνία. Ἀλλὰ δὲν ἔφθασε αὐτό. Ἐχάραξαν ἐπὶ ἀναθεματικῆς στήλης τὰ ὀνόματα τῶν 81 βουλευτῶν τοῦ Βούλγαρη, μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ τοὺς ὠνόμασαν Στηλίτας. Ἡ στήλη ἐκείνη ἐκυκλοφόρησε εἰς ἔντυπα κατὰ χιλιάδας καὶ ὅπου ἐνεφανίζοντο οἱ βουλευταὶ ἐσυρίζοντο καὶ ἐγιουχαΐζοντο, ἐνῷ πολῖται καὶ φοιτηταὶ συνεταράσσοντο καὶ διεμαρτύροντο πρὸς τὸ Στέμμα, ὁ δὲ τύπος δι' ἐκκλήσεως πρὸς τὸν λαὸν ἐκήρυττε τὸ πολίτευμα ἐν κινδύνῳ.

Ἅμα ἔπεσε ὁ τρομοκράτης Βούλγαρης, ἡ Βουλὴ ἅπλωσε τὴν τσιμπίδα της καὶ παρέπεμψε διὰ κατηγορητηρίου τῇ 16 Δεκεμβρίου 1875 τὴν κυβέρνησιν Βούλγαρη εἰς Εἰδικὸν Δικαστήριον ἐπὶ ἀντιποιήσει ἀρχῆς καὶ πλαστογραφίᾳ καὶ τὴν 22 Δεκεμβρίου 1875 ἐπὶ ἐκλογικαῖς ἐπεμβάσεσι. Μόνον ὁ Ν. Παπαμιχαλόπουλος ἐξῃρέθη ἐκ τῶν ὑπουργῶν.

Ἡ δίκη τῆς Δωροληψίας καὶ Ἐκβιάσεως ἤρχισε τὴν 26 Ἰανουαρίου 1876 καὶ τὴν 31 Μαρτίου ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις. Ὁ Βαλασσόπουλος, ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, κατεδικάσθη εἰς 1 ἔτους φυλάκισιν, 3 ἐτῶν στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του καὶ 56 χιλ. δρ. ἀπόδοσιν ὑπὲρ τοῦ Πτωχοκομείου. Ὁ γαμβρὸς τοῦ Βούλγαρη Νικολόπουλος, τῆς Δικαιοσύνης, εἰς δεκάμηνον φυλάκισιν, ὁ Πατρῶν εἰς διπλάσια τῆς δωροδοκίας, ἤτοι 24 χιλ. δρ. ὁ Κεφαλληνίας εἰς 50 χιλ. δρ. καὶ ὁ Μεσσηνίας εἰς 20 χιλ. δρ.

Ἤρχισε καὶ ἡ δίκη τῆς κυβερνήσεως τὴν 19 Ἀπριλίου, ἀλλ' ἀνεβλήθη διὰ τὰς 20 Σεπτεμβρίου, ἔμεινε δὲ ἔκτοτε ἐκκρεμὴς καὶ ὁ Βούλγαρης, πάντοτε ὑπὸ τὸ βάρος τῆς κατηγορίας, ἀπέθανε συντετριμμένος καὶ λησμονημένος, ἀφήσας μίαν ἐποχὴν τὰ «Στηλιτικὰ» καὶ τὰ «Σιμωνειακὰ» ἀνεξίτηλον.

*

Καὶ ἔμειναν οἱ νόμοι αὐτοὶ χαρτιὰ ἄγραφα ἔκτοτε καὶ μόνον τοὺς ἐπέσειον ὡς μπαμποῦλαν αἱ ἀντιπολιτεύσεις, ἀπειλοῦσαι τοὺς κατὰ καιροὺς ὀργιάζοντας ὑπουργούς.

Τί νὰ ἐνθυμηθῇ κανείς; Τὴν παράνομον σύνταξιν ποῦ ἀπένειμεν ὁ Μπούμπουλης, ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, εἰς μίαν Ὑδραίισαν χήραν, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐσαρώθη τότε τὸ ὑπουργεῖον Κουμουνδούρου ἀπὸ ἕνα σωρὸν ἄλλων ὑπερβασιῶν;

Τώρα ἀνασύρεται ὁ περὶ «Εὐθύνης ὑπουργῶν νόμος» ἀπὸ τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, μεταρρυθμίζονται διατάξεις τινὲς ἀφορῶσαι περιπτώσεις συνεργείας καὶ παραπέμπονται τρεῖς κυβερνήσεις, αἱ τῶν Σκουλούδη, Λάμπρου καὶ Γούναρη ἐπὶ τῇ κατηγορίᾳ, ὅτι διὰ τῆς πολιτείας των καὶ διὰ πράξεών των ἐζημίωσαν οὐσιωδῶς ὕψιστα συμφέροντα τοῦ Κράτους.

Ἂς περιμένωμεν τὰς δίκας.

* * *

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Ἡ ὡραία ὑποκόμησσα τοῦ Λαβὰλ ἐζήτησεν ἡμέραν τινὰ ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν ἀπὸ τὸν πρόεδρον κ. Φαρζώ, οὗ παροιμιώδης ὑπῆρξεν ἡ αὐστηρότης.

— Κυρία θὰ μὲ εὕρητε διατεθειμένον νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ εἴπητε περὶ τίνος πρόκειται.

— Ὑποσχεθῆτε μου κ. Πρόεδρε ὅτι δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε ὅ,τι θὰ σᾶς ζητήσω.

— Εἶμαι βέβαιος, ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι δὲν θὰ μοῦ ζητήσητε παράνομόν τι, διότι καλῶς γνωρίζετε ὅτι τὸ καθῆκόν μου ἐπιβάλλει ἰσότητα καὶ δικαιοσύνην. Πάντες ἀπέναντι τοῦ νόμου εἶναι ἴσοι καὶ εἴσθε εἰς θέσιν νὰ κρίνετε μόνη σας διὰ πᾶν εἰς τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ συναινέσω καὶ διὰ πᾶν τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ.

— Δύνασθε κ. Πρόεδρε, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐκθέσητε τὴν δικαστικήν σας ἀξιοπρέπειαν, νὰ μὲ καταστήσητε πολὺ εὐτυχῆ. Δώσατέ μου ὅμως προηγουμένως τὸν λόγον σας ὅτι θὰ τηρήσητε τὴν ὑπόσχεσίν σας δι' ὅ,τι σᾶς παρακαλέσω καὶ βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν θὰ εἴπω εἰς κανένα τίποτε.

— Ἀλλὰ περὶ τίνος τέλος πάντων πρόκειται κυρία μου;

— Ἐπιμένω νὰ μὴν σᾶς τὸ εἴπω, ἀπ' εὐθείας τουλάχιστον. Ἔχετε ὀλίγην ὑπομονὴν κ. Πρόεδρε. Θὰ τὸ μάθετε ἀμέσως· ὑπέλαβεν ἡ ὑποκόμησσα.

Μετά τινα σκέψιν ὁ αὐστηρὸς πρόεδρος, ἀποκαμὼν πλέον καὶ ἐπηρεασθεὶς ὁπωσδήποτε ἀπὸ τὰ θέλγητρά της, ἔδωκε τὴν ὑπόσχεσίν του.

— Θὰ ἐμάθατε βέβαια κ. Πρόεδρε, ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν μέλλουν νὰ παρελάσουν πρὸ ὑμῶν ὡραῖαι κυρίαι, φέρουσαι θαυμασίας τουαλέττας. Δὲν νομίζετε ὅτι θὰ εἶνε ἄδικον νὰ ὑστερήσω ἐγὼ καὶ νὰ μὴν διακριθῶ μεταξὺ τῶν ὁμοφύλων μου; Ἐσκέφθην σὰν γυναῖκα νὰ κάμω τι τὸ ἐξαιρετικὸν ἀπὸ τὰς ἄλλας. Ἀκούσατε σᾶς παρακαλῶ: Παρεκάλεσα ὅλους τοὺς φίλους μου νὰ μοῦ εὕρουν πτερὰ παπαγάλλου, τὰ ὁποῖα θὰ μοῦ χρειασθοῦν διὰ μίαν γαρνιτοῦραν. Ἤδη μοῦ ὑπολείπονται ἀκόμη ἓξ διὰ νὰ τὴν συμπληρώσω, ἐπειδὴ δὲ τὰ ἰδικά σας ἔχουν τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς χρῶμα μὲ τὰ ἄλλα, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ τὰ δώσετε, ἀφοῦ ἄλλως τε μοῦ τὸ ὑποσχέθητε! Ἰδοὺ τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐσκόπευα νὰ σᾶς ζητήσω.

— Κυρία μου, ὀφείλω μὲν νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἶμαι πρόθυμος νὰ ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσίν μου· ἀπήντησε μετὰ μεγάλης στενοχωρίας ὁ κ. Φαρζώ. Ἀλλὰ τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν σύζυγόν μου. Πηγαίνετε νὰ τὴν παρακαλέσητε μόνη σας.

Τώρα ἕκαστος φαντάζεται τί ἔλαβε χώραν μεταξὺ τῆς κ. Λαβὰλ καὶ τῆς κ. Φαρζώ, ἥτις, διὰ νὰ τηρήσῃ τὸν λόγον τοῦ συζύγου της, ἠναγκάσθη νὰ ἐνδώσῃ καὶ νὰ ἀποσπάσῃ τὰ ἓξ πτερὰ ἀπὸ τὴν τήβεννον τοῦ συζύγου της.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓ. ΠΑΠΠΑΔΑΜ

ΕΝ μέσῳ παμφώτων καὶ θερμῶν ὡρῶν, κατὰ Ἰούνιον λήγοντος ἔτους, ὅταν αἱ αὖραι τοῦ Αἰγαίου ἐψιθύριζον περισσότερον γλυκεραὶ καὶ βαλσαμώδεις καὶ τὸ ἀφρίζον κῦμα ἐξεπήδα χαρωπότερον εἰς τὴν βραχώδη ἀκτὴν διὰ ν' ἀναλυθῇ ὑπὸ τὴν θερινὴν ἀνταύγειαν εἰς βροχὴν ἀδαμάντων, σύννεφον αἴφνης μαῦρον καὶ βαρὺ ἐπεκάθησε χαμηλὰ καὶ ἐσκίασε τὴν κυανῆν αἰθρίαν τῆς Σύρου, καὶ μία πνοὴ θλίψεως καὶ πόνου προσέψαυσεν αἴφνης ὅλων τὰ μέτωπα. Ὕπαρξις ἐκ τῶν εὐγενεστέρων καὶ προσφιλεστέρων ἐσβέννυτο ἤρεμος καὶ μακαρία κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Ὁ Νικόλαος Παππαδάμ, μία θερμὴ καὶ μεγάλη καρδιὰ ἔπαυσε νὰ πάλλῃ, ἀφοῦ κατεσπατάλησεν ὅλους τοὺς θησαυρούς της εἰς τὴν θεμελίωσιν τοῦ περικαλλεστέρου οἰκογενειακοῦ καὶ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος, ἀφοῦ ἐκένωσεν ἀφειδῶς ὅλον τὸ αἷμά της ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ. Ὡς νὰ διεπέρασε τὴν ψυχὴν τῆς Σύρου πικρόν τι βέλος, τὸ ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ Παππαδὰμ ἀντήχησε θλιβερὸν καὶ ἐπώδυνον εἰς ὅλην τὴν πόλιν καὶ εἰς πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἀπεσπᾶτο ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Σύρου — Φεῦ! Διὰ τὸν αἰώνιον χωρισμόν! — ἓν ἀπὸ τὰ σεμνότερα τέκνα της, καὶ ἓν ἀπὸ τὰ μᾶλλον γρανιτώδη θεμέλια τῆς ζωῆς της καὶ τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῆς. Ἐνεκροῦτο καρδιά, ἥτις δὲν ἔπαλλε ἢ διὰ τὴν Σῦρον, καὶ τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν πατρίδα. Καρδιὰ πρὸς τὴν ὁποίαν ἐφέρετο ὡς κῦμα τὸ ἁγνὸν ἄρωμα τῆς εἰλικρινεστέρας ἀγάπης καὶ λατρείας ὁλοκλήρου κοινωνίας. Ἀπήρχετο ἀπὸ τὰς ἀγκάλας αὐτῆς Ἕλλην πολίτης ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπιλέκτων καὶ ἰδεωδῶν, ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους δὲν παύουν, οὐδὲ θὰ παύσουν νὰ γεννοβολοῦν τὰ Ἑλληνικὰ βουνὰ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ πελάγη. Πολίτης ἀντάξιος τῆς νύμφης τῶν Κυκλάδων, ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς ὁποίας ἔπηξε τὸν τιμημένον οἶκόν του, ἀντάξιος τῆς εὐάνδρου Ἠπείρου, ἥτις εἰς τὰ σπλάγχνα της κρατεῖ τὴν ῥίζαν τοῦ ὀνόματός του. Πολίτης-ἄνθρωπος, ἡ τελειοτέρα ἐνσάρκωσις τῆς χριστιανικωτέρας ἀγαθότητος, τοῦ μᾶλλον ἀνεξαντλήτου φιλελληνισμοῦ, τῶν φανατικωτέρων καὶ φλογερωτέρων πατριωτικῶν πόθων, τῆς μᾶλλον ἀκαταβλήτου καὶ εὐφυοῦς καὶ τραχείας καὶ χαλκεντέρου ὁρμῆς εἰς τὸν τίμιον καὶ ἠθικὸν καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἐργατικὸν ἀγῶνα τῆς προόδου καὶ τῆς ζωῆς, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὸν ἀληθῆ κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν πολιτισμόν.

*

Ἀλλὰ μόνη ἡ Σῦρος ἐγνώρισε καὶ ἠγάπησε ὡς τὴν τιμιωτέραν τῶν πλευρῶν της τὸν Νικόλαον Παππαδάμ, ὃν ἐθέρμαινεν εἰς τοὺς κόλπους της; Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀλησμονήτου ἀνδρὸς δὲν εἶχεν ἄραγε μεταδοθῆ εἰς τὰ πέρατα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, περιβαλλόμενον μὲ τοὺς τιμητικωτέρους τίτλους τῆς ἀγαθοτέρας πανελληνίου φήμης, ὡς τὸ φωτεινὸν σύμβολον τοῦ λευκοτέρου καὶ κατ' ἐξοχὴν θερμουργοῦ καὶ εὐγενοῦς οἰκογενειακοῦ, κοινωνικοῦ, πολιτικοῦ βίου; Ὑπάρχει ὡραιοτέρα καὶ θερμοτέρα καὶ ἱλαρωτέρα καὶ θειωτέρα ἀκτινοβολία ἀπὸ τὴν διαυγῆ καὶ ἀσκίαστον λάμψιν ὀφθαλμῶν, γλυκαινομένων καὶ ζωογονουμένων ἀπὸ τὸ ἁγνὸν φέγγος καὶ τὸ γλυκερὸν θάλπος ψυχῆς εὐαισθήτου καὶ τρυφερᾶς, εἰλικρινοῦς καὶ ἀρρενωπῆς, ψυχῆς ἀληθῶς χριστιανικῆς; Λοιπὸν τὴν ὑπέρλαμπρον εἰκόνα τῆς ψυχῆς τοῦ Νικολάου Παππαδάμ, τὴν εἰκόνα τῶν ἀρετῶν του, τοῦ χαρακτῆρός του, ὅλον τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον, τὴν ἔβλεπεν ζωγραφισμένην ὡς διὰ θείας χειρός, εἰς τὸ κρύσταλλον τῶν ὀφθαλμῶν του, οἵτινες, φεῦ, ἐσβέσθησαν, ἀλλ' ἀφοῦ ἀφῆκαν ὄπισθέν των μακροτάτην καὶ ἄσβεστον ἀκτινοβολίαν μιᾶς ζωῆς ἀθανάτου.

*

Αἱ θυελλώδεις πνοαὶ τῆς Μεγάλης Ἐπαναστάσεως ἔρριψαν ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἠπείρου τὸ τιμημένον ὄνομα τοῦ πατρός του εἰς τὸν ὑπερήφανον βράχον τῆς Σύρου, ὅταν οἱ καπνοὶ καὶ αἱ λάμψεις τοῦ Εἰκοσιένα ἐξέσχιζον ἀκόμη τὸ Ἑλληνικὸν στερέωμα. Καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὸν ἀνατέλλοντα κατέρυθρον ἀπὸ τὸ αἷμα, ἀλλὰ λαμπρὸν καὶ ἔνδοξον ἥλιον τῆς Ἐλευθερίας, ὁ Νικόλαος Παππαδάμ, — ἀπὸ τὰς Θήβας, ὅπου ἐγεννήθη — ἐμαθήτευσε, ἐσπούδασε, ἠνδρώθη, ἔδρασε, ἐπάλαισε, ἐδημιούργησε, ἀναδειχθεὶς ὁ θετικὸς καὶ ῥηξικέλευθος βιομήχανος, ὁ ἀνὴρ τοῦ τολμηροῦ καὶ ἀποφασιστικοῦ νεωτερίζοντος πνεύματος, τῆς ἐνεργοῦ καὶ θερμουργοῦ φιλοπατρίας, τῆς υἱϊκῆς στοργῆς πρὸς τὴν ἐκθρέψασαν αὐτὸν πόλιν, ὁ νηφάλιος καὶ ἀξιοπρεπής, ὁ ὑπέροχος πολίτης. Μὲ τὰς χεῖράς του, τὰς στιβαρὰς καὶ λευκάς, τὰς ὁποίας οὐδεμία σκιὰ ἐκηλίδωσε, μὲ τὸν νοῦν του, τὸν γόνιμον καὶ διαυγῆ, καὶ μὲ τὸ μέτωπον λευκὸν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἀρρυτίδωτον, μὲ τὸ ὄμμα τὸ αἰέτειον καὶ τὸ λάμπον ἐκ τοῦ ἀνεξαντλήτου φωτὸς γενναίας καὶ χριστιανικῆς ψυχῆς, μὲ τὴν καρδίαν του πλημμυροῦσαν ἀπὸ τὰ εὐγενέστερα τῶν αἰσθημάτων καὶ δονουμένην ἀπὸ τοὺς πατριωτικωτέρους παλμούς, ἐφιλοτέχνησεν ὁ ἴδιος τὴν εἰκόνα του — εἰκόνα, — πρότυπον Ἕλληνος πολίτου, ἀληθοῦς ἰδανικοῦ, εἰκόνα λευκήν, εἰκόνα ζωῆς καὶ κάλλους ἀρρενωποῦ, πρὸ τῆς ὁποίας πάντες ὡσεὶ ὑπὸ ἀκατανικήτου δυνάμεως ἀπεκαλύπτοντο, ἀποδίδοντες φόρον τιμῆς καὶ σεβασμοῦ. Ὅλη ἡ Σῦρος ἀνεβόα τὴν ποικίλην καὶ ἀκαταπόνητον δρᾶσιν τοῦ πολυθρηνήτου ἀνδρός, ἀπὸ τῆς νεαρωτάτης ἡλικίας του μέχρι τῶν ὑστέρων στιγμῶν αὐτοῦ. Ἐδημιούργησε καὶ προήγαγε κλάδον σπουδαιότατον τὴν Ἐθνικήν μας Βιομηχανίαν, τὴν Βυρσοδεψικήν, ἀποκλείσας κατὰ μέγα μέρος τὰς ξένας βιομηχανίας. Ὡς Δημοτικὸς Σύμβουλος, Δημαρχικὸς Πάρεδρος καὶ κατόπιν τιμηθεὶς καὶ διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Δημοτικοῦ Ἄρχοντος τῆς πρωτευούσης τῶν Κυκλάδων, ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἀφῆκεν ἀνεξαλείπτους ἀναμνήσεις καὶ βαθέα ἴχνη ἐντόνου φειδωλῆς καὶ φιλοπόλιδος δράσεως, ἀναδειχθεὶς εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν σπανίων ἀγαθῶν δημάρχων τοῦ Κράτους. Εἰς τὰς ἑκάστοτε ἀναφαινομένας ἐθνικὰς περιστάσεις ἐπρωτοστάτησεν ἀκατάβλητος εἰς ἐθνικὰς ὀργανώσεις, εἰς διεξαγωγὴν στρατιωτικῶν ἀποστολῶν, εἰς περίθαλψιν τῶν Κρητῶν προσφύγων τότε καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ τῶν προσφύγων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ Θρᾴκης καὶ ἄλλων τοιούτων μαρτύρων τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας καὶ οἰκτρῶν θυμάτων τῆς Τουρκικῆς κτηνωδίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓ. ΠΑΠΠΑΔΑΜ

*

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, ὡς προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας, ἡ Ἑταιρία αὐτὴ εἶδε τὰ οἰκονομικά της εἰς ἄνθησιν καὶ ᾐσθάνθη τὴν ἐπιβολὴν στιβαρᾶς καὶ οἰκονομικῆς διαχειρίσεως. Χάρις εἰς αὐτὸν ὡς μέλος τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ λιμὴν τῆς Σύρου συνεπληρώθη δι' ἀπαραιτήτων ἔργων. Καὶ ἐν γένει δὲν ὑπῆρχε στάδιον δράσεως βιομηχανικῆς, κοινωνικῆς, πολιτικῆς καὶ εὐποιΐας καὶ καλωσύνης, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴν ἐπέθεσε βαθέως χαραγμένην τὴν σφραγῖδα του ὁ καταλάμπων καὶ ἄθραυστος ὡς ἀδάμας χαρακτὴρ καὶ ἡ τρυφερὰ ψυχὴ τοῦ Νικολάου Παππαδάμ. Μίαν μόνην κατὰ τοὺς ἐσχάτους χρόνους ἐδοκίμασεν θανάσιμον ὀδύνην ὁ ἀπελθὼν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν ἀείμνηστος πρεσβύτης, τὴν πικρίαν τοῦ τόσον προώρου θανάτου πολυφιλήτου συζύγου, τῆς ἰδεώδους ἐκείνης δεσποίνης, ἣν ἡ Σῦρος ἐθρήνησε ὅλη. Καὶ μόνη ἡ αἴσθησις τοῦ θερμοῦ εἰς συμπάθειαν καὶ τιμὴν κοινωνικοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡ θωπεία τοῦ καλλιβλάστου οἴκου του, τῶν ἀνταξίων τέκνων του, τὰ ὁποῖα μὲ τόσην λαμπρὰν καὶ σεμνὴν εὐπρέπειαν καὶ ἐπιτυχίαν συνεχίζουν τὰς τιμίας παραδόσεις τοῦ πατρός των, ὑπεγλύκαινον ὀλίγον τὸ καῦμα ἐκείνης τῆς θλίψεως. Καὶ ὅταν αὐτὸς ἦτο ὁ Νικόλαος Παππαδάμ, αὐτὸς ὁ φαεινὸς καὶ ἄσπιλος καὶ παραδειγματικὸς βίος του, τί τὸ παράδοξον ὅτι ὁ θάνατός του ἐσπάραξε εἰλικρινῶς ὅλην τὴν πόλιν; Καὶ δὲν ἦτο τὸ φυσικώτερον τῶν πραγμάτων ὅτι τὸ πένθος τῆς οἰκογενείας Παππαδὰμ συνεμερίσθη ὁλοψύχως ὡς ἰδικόν της πένθος ὁλόκληρος ἡ κοινωνία; Καὶ πῶς ἡ θλῖψις ἣν ἐξετίμησεν πάνδημος καὶ μὲ ὅλας τὰς τιμὰς ἡ πόλις ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατικωτέραν μέχρι τῆς λαϊκωτέρας καὶ ἐργατικῆς τάξεως ἐπὶ τῷ θανάτῳ του, δὲν θὰ ἦτο ἴση πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ, μεθ' ὧν τὸν περιέβαλλε ζῶντα καὶ δρῶντα καὶ εὐποιοῦντα;

*

Ὁ Νικόλαος Παπαδὰμ ἀπέθανε, ἀλλὰ σπανίως θάνατος ὑπῆρξεν εὐθανατότερος, ὡραιότερος, Χριστιανικώτερος, Ἑλληνικώτερος. Ἡ ἐπιβλητική του καὶ ἁδρὰ μορφὴ ἔπαυσε πλέον ν' ἀκτινοβολῇ, τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο τῆς ἀγαθοτάτης, τῆς εὐχύμου καὶ θαρραλέας ζωῆς. Ἀλλὰ ἡ μνήμη του ἀνεξίτηλος καὶ ἐσαεὶ ζῶσα θὰ μείνῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς κοινωνίας, φωτοβόλον ὑπόδειγμα εἰς τοὺς ἐπιζῶντας, ἀδόλου φιλοπατρίας, ἀδαμαντίνης ἠθικῆς, χριστιανικοῦ φωτός, εἰκὼν βίου, ὡραϊσθέντος καὶ καταγλαϊσθέντος ὑπὸ μακρᾶς ἀόκνου καὶ ἁγίας ἐργασίας.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ

— ANTONIO AGRESTI —

Η Σάσσα καὶ ὁ Βλαδίμηρος κυττάχτηκαν μιὰ στιγμὴ στὰ μάτια, χλωμοὶ κ' οἱ δυὸ καὶ βουβαμένοι.

Αὐτὴ ἦταν ψηλὴ καὶ λιγνή. Κάτω ἀπὸ τὸ πλατὺ καὶ λευκὸ μέτωπό της, ποῦ μιὰ ἐλαφρὰ ρυτίδα τὸ αὐλάκωνε, ἀχτινοβολοῦσαν τῶν ματιῶν της ἡ κόρες, γαλανὲς σᾶν τὴ θάλασσα. Τὰ χείλη ἀνοῖγαν κατακόκκινα σᾶν μιὰ νωπὴ πληγὴ ἀπάνω στὴ χλωμάδα τοῦ ἀναιμικοῦ προσώπου της. Μὲ κίνησι μηχανικὴ στριφογύριζε μὲς στὰ δάχτυλα τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ της, δάχτυλα λεπτὰ καὶ νευρικά, τὴν κορδέλλα ποῦ τῆς ἔσφιγκε στὴ μέση τὸ φουστάνι. Τὰ μαλλιὰ τῆς ἐσχημάτιζαν ἕνα στεφάνι ἀπὸ ρευστὸ χρυσάφι ἀπάνω στὸ κεφάλι, καὶ πέφταν, τὰ περισσότερα λυμένα καὶ χυτά, σᾶν χρυσὸς μανδύας, στοὺς ὤμους.

Ἐκεῖνος στιβαρός, τετράγωνος. Τὰ παγερὰ καὶ σκληρά του μάτια λὲς πληγῶναν σᾶ σαΐτες. Τὰ χείλη λεπτά, ἐλαφρὰ ὑψωμένα στὶς γωνιές, δίναν στὸ πρόσωπό του μιὰ ἀντιπαθητικὴ ἔκφρασι χλευασμοῦ. Μὲ τὰ γερὰ καὶ κοκκαλιάρικά του χέρια δίπλωνε νευρικὰ τὸ μπιλλιετάκι ποῦ ἕνας ἄγνωστός του ἔρριξε στὴν «τρόϊκά» (ἁμάξι) του, τὴν ὥρα ποῦ, ὅπως ὅλες τὶς ἡμέρες, ἔκανε τὸν ταχτικὸ περίπατό του στὰ εὔφορα λιβάδια τῆς Νεβίσκυ.

Μιὰ στιγμὴ σώπασαν ἡ Σάσσα κι' ὁ Βλαδίμηρος. Ὕστερα αὐτὸς δίνοντάς της τὸ μπιλλιέτο, τῆς λέει:

—Ὡς βλέπεις, δὲν πρέπει ν' ἀπατώμεθα. Ἴσως ἐμένα νὰ μὲ ὑποψιάζωνται, μὰ γιὰ σένα εἶναι βέβαιοι.

Ἡ Σάσσα ἐπῆρε τὸ χαρτάκι κι' ἄρχισε νὰ τὸ γυρίζῃ μὲς στά χέρια της, σὰ νὰ φοβώτανε νὰ τὸ διαβάσῃ.

— Διάβασε· εἶπε αὐτός, κ' ἡ φωνή του ἔγεινε βαρειὰ καὶ ἐπιτακτική. Διάβασε καὶ θὰ δῆς.

Τὸ μπιλιέτο ἔλεγε: «Ἀδελφέ, ἡ Σάσσα Ναπουθίνα μᾶς ἐπρόδωσεν. Εἶναι στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ὀκράνα. Ὀφείλεις ἀπόψε νὰν τὴ σκοτώσῃς. Τὰ μεσάνυχτα ἀναχωρεῖ ἕνα τραῖνο γιὰ τὰ σύνορα. Αὔριο θᾶσαι ἐν ἀσφαλείᾳ.»

—Ἄ! Καταραμένοι· ἐψιθύρισε ἐκείνη. Καὶ μιὰ στιγμὴ τῆς ἦρθε μπρὸς στὰ μάτια τὸ ὅραμα τοῦ πατέρα της, δολοφονουμένου μὲ στιλέτο ἀπὸ ἕναν ἄγνωστο σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δρόμου, μιὰ νύκτα σκοτεινή, καὶ τοῦ ἀδερφοῦ της, ποῦ σκοτώθηκε σὲ μιὰν ἐξέγερσι ἐπαναστατῶν, ἐν ᾧ διοικοῦσε σῶμα Κοζάκων. Ἡ ἐκδίκησίς μου ματαιώνεται...

Καὶ στὰ λόγια αὐτὰ ὑπῆρχεν ἡ θλιβερὰ ἀνάμνησις τόσων χρόνων ποῦ ξόδιασε γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ τρομοκρατικὸ κίνημα, γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐκδίκησί της.

— Πρέπει νὰ φύγῃς· εἶπε ὁ Βλαδίμηρος. Τὸ πρωῒ νᾶσαι ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα. Καὶ θᾶρθω νὰ σ' ἀνταμώσω.

— Γιατί ὄχι μαζί;

— Γιατί, πρὶν φθάσουμε τὰ σύνορα, θὰ μᾶς πιάσουν καὶ θὰ μᾶς σκοτώσουν. Κ' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ καὶ δὲ θέλω νὰ σὲ χάσω. Θὰ περιμένω ἐδῶ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς ποῦ θᾶσαι. Καὶ θᾶρθω.

— Μὰ θὰ μάθουν πῶς μ' ἄφησες κ' ἔφυγα.

— Κανεὶς δὲ μὲ εἶδε ὅταν μπῆκα. Δὲν εἶναι ἡ ὥρα ποῦ ἔρχομαι κοντά σου. Θὰ ξανάρθω, ἀπόψε, τὴ συνηθισμένη ὥρα καὶ σὺ δὲ θᾶσαι πιὰ ἐδῶ. Ὅταν, ὅπου κι' ἂν εἶσαι, λάβῃς ἀπὸ κανένα μέρος, μιὰ λέξι μου, ἔλα, καὶ θὰ ζήσωμε μαζὺ εὐτυχισμένα. Μὰ φύγε, τώρα, ἀμέσως. Ὅταν γυρίσω, νὰ μὴ σὲ βρῶ ἐδῶ.

Ἀγκαλιαστῆκαν καὶ φιλήθηκαν πολύ. Τὴ νύχτα τὸ τραῖνο, γρήγορο σᾶν ἀστραπή, ἔφερνε τὴ γυναῖκα μακρυά, πρὸς τὴ Δύσι.

Μὰ πολὺν καιρὸ καὶ τοῦ κάκου περίμενε μιὰ ἀπάντησι τοῦ Βλαδιμήρου στὸ γράμμα της, καὶ πολὺν καιρὸ καὶ τοῦ κάκου περίμενε τὴν ἄφιξί του. Ἔμαθε πῶς οἱ ἐπαναστάτες τήνε ζητοῦσαν στὴ Γαλλία καὶ στὴν Ἀγγλία, μὰ γιὰ τὸ Βλαδίμηρο δὲν ἄκουσε τίποτα. Γιὰ πολὺν καιρό. Καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, εἶχε νὰ πολεμήσῃ μὲ τὶς δυσχέρειες τῆς ζωῆς, καὶ μὲ τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν ἐχθρῶν της ποῦ, ἀδυσώπητοι, τὴ θέλανε νεκρή. Πόσες φορὲς δὲν εἶδε νὰ τὴ διώχνουν, ξαφνικά, ἀπὸ τὴν ἐργασία, ὅπου ἦταν, χωρὶς κι' αὐτὴ νὰ νοιώθῃ τὸ γιατί! Ἔγεινε δασκάλισσα γλωσσῶν, «γκουβερνάντα», ζωγράφος. Ἔκανε τὴν ὑπηρέτρια, τὴν πλύστρα. Ὕστερα κουράστηκε νὰ περιμέτῃ καὶ νὰ ζῇ στὸν κόσμο. Σχημάτισε τὴν ἰδέα πῶς ὁ Βλαδίμηρος τὴν εἶχε λησμονήσει, ἤ, ἴσως, πῶς τὸν σκότωσαν κι' αὐτόν.

Καὶ μιὰ μέρα, μιὰ μέρα ἀθλιότητος καὶ πείνας, χτύπησε κουρασμένη τὴν πόρτα ἑνὸς μοναστηριοῦ, καὶ ζήτησε τὴν ψυχικὴ γαλήνη. Καὶ τὸ εὐεργετικὸ ἵδρυμα ἄνοιξε καὶ τὴ δέχτηκε.

Πέρασε τόσος καιρός! Καὶ ἡ ἄλλες Ἀδελφὲς τὴν ἀγαποῦσαν, γιατὶ βλέπανε σ' αὐτὴ μιὰ μεγάλη ἄρρωστη. Ἀντιλαμβάνουνταν, στὴ ζωή της, μιὰν ἀβάσταχτη λύπη, στὴν καρδιά της μιὰν ἀθεράπευτη πληγή· στὴν ψυχή της βαθὺ πόνο. Καὶ τῆς μιλοῦσαν τρυφερά, καὶ μὲ τὴν γλυκύτητα τῆς καρδιᾶς τοῦ Ἰησοῦ, ποῦ γιατρεύει τὶς πληγές, τῆς Παναγίας, ποῦ περιμαζεύει στὴν Ποδιά Της, ὅσους ὑποφέρουν. Καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τῆς ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὴν καρδιὰ τὸ μεγάλο πόνο, ποῦ αἰσθανόντουσαν πῶς ὑπῆρχε ἐκεῖ μέσα.

Κἄποτε τῆς ἤρχοντο φοβερὲς ὑστερικὲς κρίσεις, ποῦ δὲν ἔπαυε τὸ κλάμα, τόσο ποῦ σπάραζε ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ τότε τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Οὔτε τὰ τρυφερὰ λόγια τῶν Ἀδελφῶν, ποῦ σκυμμένες γύρω ἀπὸ τὸ κρεββάτι της, ὅπου ἦταν ξαπλωμένη πίστομα, τῆς ψιθυρίζαν συμβουλὲς φρονήσεως καὶ οἴκτου, οὔτε ἡ παρουσία τῆς Ἡγουμένης, ποῦ, σιωπηλή, τῆς χάϊδευε τὸ κεφάλι τρυφερά, καὶ μουρμούριζε προσευχές.

Ποτὲ σὲ καμμιὰ δὲν εἶχε ἐμπιστευθῆ τὸ μεγάλο μυστικό της. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ ἡ πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ κλείστηκε μόλις μπῆκε, αἰσθανότανε ἐκεῖ μέσα τὸν ἑαυτό της ἥσυχο κι' ἀσφαλισμένο ἀπὸ τὴν καταδίωξι. Καὶ πέρασε ἕναν καιρό, λίγον καιρό, γαληνεμένη, βέβαιη πιὰ πῶς ἡ ὀργὴ τῶν ἐχθρῶν της δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴ φθάσῃ ὡς ἐκεῖ μέσα. Μὰ ἕνας πόνος μεγαλείτερος κι' ἀπὸ τὸν τρόμο τοῦ θανάτου, μιὰ ἀγωνία πιὸ φοβερὴ κι' ἀπ' τὴ συναίσθησι τῆς χαμένης ἀγάπης, ἦρθε γιὰ νὰ τῆς βασανίσῃ τὴν ψυχή.

Μιὰ νύχτα εἶδε ἕνα ὄνειρο. Τινάχτηκε ἀπάνω ἀλαφιασμένη. Καὶ στὸ ξύπνο της θυμότανε ὁλόκληρο τὸ ὄνειρο.

Εἶχε δεῖ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό της, ὅπως ἦταν ἕναν καιρό, ὅλη νειότη καὶ ζωή, καὶ δύναμι: Ἀγαπημένη, ἐπιθυμητή, ὡραία. Ἔβαλε τὸ χέρι της ἀπάνω στῆς Παναγίας τὴν Εἰκόνα καὶ ὡρκίστηκε ἐκδίκησι γιὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδερφό της. Καὶ ἄκουσε, ἄλλη μιὰ φορά, ὅπως τὴ μέρα ἐκείνη τὴ μακρυνή, τὴ φωνὴ τοῦ Βλαδιμήρου, ποῦ τῆς μιλοῦσε σιγανὰ στὸ αὐτί της: «Γιὰ τὴν ἀγάπη μας, θᾶρθω κοντά σου!»

Ἀπὸ ἐκείνη τὴ νύχτα ἀρχίσανε καὶ ἐξακολουθήσανε συχνὰ τὰ ὄνειρα καὶ ἡ τρομερὲς ὀπτασίες. Συχνὰ ξανάβλεπε τὶς συγκεντρώσεις τῶν σοσιαλιστῶν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν καταγγελιῶν της. Καὶ συχνὰ στὸ ὄνειρό της ξεπροβάλανε γελάμενοι καὶ χαιρετῶντας τη βαθειά, ἕνας γέρος καὶ μιὰ κόρη, ποῦ εἶχαν πεθάνει ἀπάνω στὴν ἀγχόνη, ἀπὸ δικές της ἐνέργειες. Καὶ τί τρομερὸς ποῦ ἦταν ὁ χαιρετισμὸς αὐτός! Τί φόβο τῆς προξενοῦσε! Καὶ ὅταν αὐτὸ τὸ ζεῦγος τῆς παρουσιάζονταν, τῆς φαινόταν πῶς ὁ γέρος καὶ ἡ κόρη προχωροῦσαν κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὸ Βλαδίμηρο, ποῦ δὲν τὴ χαιρετοῦσε καθόλου, μὰ φαινόταν, μάλιστα, πῶς τὴν καταριῶταν. Τότε τῆς ἤρχοντο ἡ φοβερὲς κρίσεις, ποῦ ὅλο ἔκλαιε, ποῦ ἑβδομάδες ὁλόκληρες περνοῦσε βυθισμένη σὲ ἄφατη θλῖψι, ποῦ νύχτες ὁλόκληρες ἔμενε ἄγρυπνη, γονατισμένη μέσα στὸ κελλί της, καὶ ὁλόκληρες μέρες μὲς στὴ μικρὴ ἐκκλησιὰ τοῦ μοναστηριοῦ, πεσμένη προύμυτα στὶς πλάκες χάμου σᾶν νεκρή. Καὶ δὲν μποροῦσε τίποτα νὰ τὴν παρηγορήσῃ...

Μιὰ μέρα, ἡ Ἀδελφὲς πιστέψανε πῶς ὁ Ἰησοῦς τῆς ἔδωσε τὴν ἄφεσι. Κατέβη στὴν τραπεζαρία, μὲ πρόσωπο χαρωπό, ὅσο ποτὲ ἄλλη φορά. Καὶ μίλησε καὶ γέλασε, ἀκόμα, αὐτὴ ποῦ καιρὸ καὶ καιρὸ εἶχε ν' ἀνθίσῃ στὰ χείλη της τὸ χαμογέλιο. Φαινότανε πῶς ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ ψυχή της ξαναβαφτίστηκε στῆς ζωῆς τὰ νάματα. Καὶ ζήτησε νὰ πάῃ, μαζὺ μὲ τὶς ἄλλες Ἀδελφές, νὰ νοσηλεύσῃ τοὺς ἀρρώστους στὸ νοσοκομεῖο, καὶ τῆς ἐπετράπη. Καὶ ἕνας μῆνας πέρασε, ἔτος, κ' ἕνας ἄλλος, κι' ἀκόμα κι' ἄλλος. Συχνὰ χρονοτριβοῦσε γιὰ νὰ προσευχηθῇ στὸ μικρὸ σαλονάκι τῆς ἀναμονῆς τοῦ μοναστηριοῦ, δίπλα στὸ Ἐντευκτήριο.

Μιὰ μέρα ἀντελήφθη πῶς ἦταν μόνη στὸ Ἐντευκτήριο. Ἡ Ἀδελφὴ ποῦ ἐκτελοῦσε χρέη φύλακος ἐκείνη τὴν ἡμέρα, εἶχε πάει στὴν αὐλή, γιὰ ν' ἀναγγείλῃ μὲ τὴ μικρὴ καμπάνα, μιὰν ἐπίσκεψι. Δὲν ἔχασε καιρὸ ἡ Σάσσα. Κατέβηκε γρήγορα, μόνη. Καὶ κανεὶς δὲν τὴν εἶδε.

Καὶ μόλις ἀπομακρύνθηκε δυὸ βήματα ἀπὸ τὸ μοναστῆρι, ἔβγαλε ἀπὸ μιὰ πιέτα τοῦ φαρδειοῦ μανικιοῦ της ἕνα μικρὸ μπιλλιετάκι. Καὶ τὸ ξαναδιάβασε. Χίλιες φορές, τοὐλάχιστο, σ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς μῆνες, εἶχε διαβάσει αὐτὸ τὸ μπιλλιετάκι, ποῦ μιὰ μέρα ξαφνικὰ ἔπεσε μπρὸς στὰ πόδια της, μὰ τώρα τὸ διάβασε μὲ θέρμη καὶ μὲ φόβο μαζύ. Ἔλεγε: «Σὲ τρεῖς μῆνες, ἀπὸ σήμερα, θᾶμαι νὰ σὲ προσμένω στὸ μικρὸ κῆπο δεξιὰ τοῦ μοναστηριοῦ σου. Ἔλα. Ἔφαγα τὸν κόσμο νὰ σὲ ζητῶ. Σὲ βρῆκα τέλος. Σὲ προσμένω. Θὰ σὲ προσμένω ὅλες τὶς ἡμέρες. Ἔλα! Βλαδίμηρος.»

Οἱ τρεῖς μῆνες πέρασαν μακρυνοί, ὤ! μακρυνοὶ σᾶν αἰῶνες αὐτοὶ καὶ γεμᾶτοι ἀγωνία.

Ὁ μικρὸς κῆπος ἦταν ἐκεῖ, δέκα βήματα ἀπὸ τὸ μοναστῆρι. Ὁ δρόμος ἔκαιε ἀπ' τὸν ἥλιο, τὸ καταμεσήμερο, καὶ ψυχὴ δὲ φαινόταν. Ὁ οὐρανὸς καταγάλανος καὶ γελαστός. Ὁ κῆπος ἔρημος καὶ βουβός. Μόνο τὸ κελάρυσμα τῆς βρύσης τάραζε τὴ σιγαλιά. Πέρασε μὲ βῆμα γοργὸ τ' ἀνθισμένα δρομάκια τοῦ περιβολιοῦ, ἀναζητῶντας μὲ τὸ μάτι τὸ Βλάδίμηρο παντοῦ. Τὸ καρδιοχτῦπι πήγαινε νὰ τὴν πνίξῃ. Ὁ Βλαδίμηρος δὲ φαινόταν πουθενά. Κάθησε, κουρασμένη, σ' ἕνα μικρὸ πάγκο, στὴ σκιὰ μιᾶς ἀκακίας. Καὶ ἡ μέρα, μέρα μακρυνῆς ἀγωνίας, ὅλη σχεδὸν ἐπέρασε ἔτσι. Πέρα ἀπ' τὸν ποταμὸ ἔφθαναν ὡς στ' αὐτιά της ἡ φωνὲς αὐτῶν ποῦ κάναν μπάνιο, καὶ οἱ θόρυβοι τῶν βενζινακατων. Παιδάκια

ΚΑΙ ΑΚΟΜΗ; — Ἡ ἀχανὴς Ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ὁλοένα ξεφουρνίζει νέους λεγεῶνας. Ζαλίζεται κανεὶς νὰ βλέπῃ τὴν τελευταίαν φουρνιὰ ποῦ ἑτοίμασε διὰ τὸ δυτικὸν μέτωπον. Καὶ ἔχει ὁ θεός.

ἐρχόντουσαν κοντά της καὶ παίζανε καὶ φεῦγαν πάλι. Περάσανε ζεύγη ἐρωτευμένων, καὶ τὴν κυττάξανε λαθραία. Περάσαν ἐργάτες, ποῦ γυρίζανε ἀπὸ τὴ δουλειά, καὶ κἄποιος, περνῶντας ἀπὸ μπρός της, τήνε περιγέλασε.

Εἶχε δίψα, δίψα φλογερή, ποῦ τῆς ἔκαιε τὸ λαρῦγγι, καὶ τῆς ἔσφιγκε τὰ μηνίγγια. Χίλιες συγκεχυμένες σκέψεις στροβιλίζουνταν μὲς στὸ μυαλό της. Μὰ μιὰ πιὸ ἐπίμονη ἀπ' ὅλες τὴν κρατοῦσε καρφωμένη σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος: «Θὰ σὲ προσμένω ὅλες τὶς μέρες. Ἔλα!» Ὁ Βλαδίμηρος δὲν μποροῦσε νὰ μὲ γελάσῃ.»

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΑΛΑΔΩΝ. — Κλαίουν καὶ ὀδύρονται οἱ τουρκαλάδες, ὁ ἕνας τὸν πατέρα του, κι' ὁ ἄλλος τὸν ἀδελφόν του. Δὲν ὑπάρχει σήμερον εἰς τὴν Τουρκίαν σπίτι χωρὶς πένθος ἀπὸ τὸν πόλεμον.

Ἕνας ἄνθρωπος πέρασε ἀπὸ κοντά της. Στάθηκε ἀρκετὴ ὥρα καὶ τὴν κύτταξε, κ' ὕστερα ἀπεμακρύνθη. Ἄρχιζε νὰ βραδυάζῃ. Ἡ φωνὲς ἀπὸ τὸν ποταμὸ λιγόστευαν. Ὁ κῆπος ἄρχισε πάλι νὰ ἐρημώνῃ. Ὁ ἄνθρωπος ποῦ τὴν εἶχε κυττάξῃ πρίν, ξαναπέρασε ἀπὸ μπρός της, καὶ στάθηκε μόλις ἕνα βῆμα πιὸ πέρα ἀπ' αὐτήνε:

— Βλαδίμηρε! εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή.

Τινάχτηκε στὰ πόδια της. Τῆς φάνηκε πῶς τὸ περιβόλι ὅλο στριφογύριζε. Τὸ αἷμα ὥρμησε στὸ στῆθός της, στὸ λαιμό της, στὰ μηνίγγια της. Τῆς φάνηκε κείνη τὴ στιγμὴ πῶς πέθαινε, καὶ ξανάπεσε στὸν πάγκο, κλείνοντας τὰ μάτια καὶ σφίγκοντας τὰ χέρια γιὰ νὰ ξανάβρῃ τὸ κράτος ἀπάνω στὸν ἑαυτό της. Ὅταν ἄνοιξε πάλι τὰ μάτια, ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἀκόμα ἐκεῖ, ἀκίνητος στὴν ἴδια θέσι. Μερικοὶ νέοι εἶχαν σταθῆ λίγο πιὸ πέρα καὶ κουβέντιαζαν. Ὁ ἄνθρωπος ἐκύτταξε τοὺς νέους καὶ τὴν Ἀδελφή. Ὕστερα, κούνησε τὸ κεφάλι καὶ ἀπλώνοντας σ' αὐτὴ τὸ χέρι, μὲ κίνημα ποῦ φαινόταν σᾶν προστατευτικό, τῆς εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή:

—Ἀπ' τὴν ἐκδίκησί μας κανεὶς δὲ γλυτώνει: Σὲ βρήκαμε.

Καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ἡ Σάσσα ἔμεινε μιὰ στιγμὴ κυττάζοντάς τον ποῦ ἔφευγε, ὕστερα πέρασε τὰ χέρια της κάτω ἀπὸ τὰ μάτια της, σᾶν νᾶθελε νὰ διώξῃ κἄποια σκιὰ ποῦ τὰ σκέπαζε, καὶ μὲ κίνησι ἀποφασιστικὴ ἐσηκώθη.

— Τὸ ξέρω, εἶπε σιγανά, τὸ ξέρω, καταραμένοι! Καλλίτερα ἔτσι...

Καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸν κῆπο μουρμουρίζοντας μέσα στὰ δόντια της:

— Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω...

Οἱ νέοι ποῦ τὴν εἶδαν νὰ περνᾷ, νόμισαν πῶς προσευχότανε, καὶ γέλασαν.

Προχώρησε μὲ βήματα ἀργὰ στοῦ ποταμοῦ τὶς ὄχθες. Δὲν ἦταν πιὰ ἡ Ἀδελφὴ Σταύρωσις τώρα. Δὲν ἦταν πιὰ ἡ Σάσσα αὐτὴ ποῦ πήγαινε ἔτσι σᾶν ἀλήτης. Ἦταν μιὰ δυστυχισμένη ποῦ ζητοῦσε τὴν εἰρήνη, καὶ προχωροῦσε ἐκεῖ ποῦ γνώριζε πῶς μποροῦσε νὰ τὴ βρῇ.

Ἡ φλόγες τῆς δύσης χρωμάτιζαν μὲ χρυσάφι καὶ μὲ πορφύρα τὸν οὐρανό, βάφανε μὲ αἷμα τὶς κορυφὲς τῶν δένδρων κ' ἔκαναν νὰ λαμποκοποῦν σᾶν πελώρια διαμάντια τὰ τζάμια τῶν παραθύρων. Ὕστερα λίγο λίγο τὰ χρώματα σβύσανε καὶ μιὰ θαμπάδα ἁπλώθηκε ἀπάνω ἀπὸ τὰ σπίτια. Καὶ στὴν ψυχή της, τὴν ἴδια ὥρα, ἄπειρη γαλήνη κατεστάλαξε. Τοῦ ποταμοῦ ὁ φλοῖσβος τῆς φαινόταν σᾶν νὰ τῆς ψιθύριζε γλυκά, λόγια εἰρηνεμένα, σοβαρά, μυστηριώδη. Τὸ ἕνα πίσω ἀπ' τ' ἄλλο τἄστρα φάνηκαν ὅλα λαμπερὰ στὸν οὐρανό, καὶ τὸ ἄπειρο σκοτεινὸ διάστημα ἔγεινε ἕνας μανδύας ἀπέραντος κατάστικτος ἀπὸ σπινθηροβόλα λόγια, ποῦ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἐσήμαιναν γιὰ τὴν ψυχή της τὴ γαλήνη. Προχωροῦσε ἀργά, πρὸς τὸν ἀνοιχτὸ κάμπο. Περιπάτησε πολύ. Μύριες μυστηριώδεις φωνὲς τῆς νύχτας, ποῦ ἦταν τώρα βαθειά, φαινόντουσαν πῶς πηγαίναν ἁρμονικὰ μὲ τὶς φωνὲς ποῦ τῆς μιλοῦσαν στὴν ψυχή της.

— Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω! κάθε τόσο ψιθύριζε.

Ἔξαφνα παρατήρησε μιὰ γραμμὴ ἀπὸ φῶτα ποῦ φαινόντουσαν νὰ περνοῦν τὸν ποταμό.

—Ἕνα γεφύρι! σκέφθηκε. Ὁ Θεὸς μ' ἔφερε δῶ.

Στὴ μέση τοῦ γεφυριοῦ σταμάτησε λιγάκι καὶ κύτταξε τὰ νερά, ποῦ ἀργὰ τρέχαν ἀπὸ κάτω, καὶ τῆς φάνηκε πῶς κἄποιος γνωστὸς πολὺ σ' αὐτήνε, τὴ φώναζε ἀπὸ ἐκεῖ:

— Βλαδίμηρε, ἔρχομαι· εἶπε. Ἀκόμα μιὰ στιγμὴ καὶ φθάνω.

Ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη τὸ μικρὸ τετράδιο, ὅπου ἐσημείωνε τὶς ἐπισκέψεις της στοὺς ἀρρώστους, καὶ ἔγραψε ἀπάνω σ' ἕνα φύλλο σύντομα λόγια συγγνώμης καὶ ἀγάπης. Τὸ τοποθέτησε σὲ μιὰ γωνιὰ μαζὺ μὲ τὸ ράσο καὶ τὸ κομπολόϊ της, καὶ ὕστερα ἔσκυψε ἀκόμη πιὸ πολὺ ἀπάνω ἀπ' τὸ περίφραγμα. Ἔσκυψε, ἔσκυψε τόσο ποῦ τῆς φάνηκε πῶς δυὸ χέρια δυνατὰ τῆς σφίγκαν τὸ λαιμό, καὶ θέλαν νὰ τήνε σύρουν κάτω ἐκεῖ ὅπου θᾶβρισκε τὴν εἰρήνη... Καὶ ἄφησε νὰ τὴ σύρουν, κρατῶντας κλειστὸ μὲς στὴν ψυχή της τὸ μυστικὸ τῆς ἀγάπης της καὶ τοῦ θανάτου της.

Μετάφρ. Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ

* * *

ΩΜΟΡΦΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

— DORA GRAZIELLA —

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ

Τὸ ὄνομά σου! Τὸ γλυκὸ καὶ ἀγαπημένο ὄνομά σου, ποῦ ζῇ μέσα στὴν σκέψι μου, κι' ἡ φαντασία μου τὸ ἁπλώνει μπρὸς στῆς ψυχῆς μου τὸν καθρέπτη.

Τὸ ὄνομά σου! Ποῦ μέσα στῆς τρεῖς συλλαβές του κλείνει ὅλη μου τὴ ζωή, ὅλη μου τὴ ζωή, ὅλη μου τὴ ψυχή, ὅλη μου τὴ καρδιά....

.... Ἤθελα νἄχω τὴ φωνὴ ἀγγέλου, τὸ ἄρωμα κρίνου καὶ τὰ φτερὰ τῆς αὔρας, γιὰ νὰ τὸ τραγουδήσω, καὶ μυρωμένο νὰ τὸ ἁπλώσω παντοῦ στὸ Ἄπειρο....

Ὢ! τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ γλυκὸ κι' ἀγαπημένο ποῦ τὰ χείλη μου εὐλαβικὰ τὸ προφέρουν σᾶν προσευχή, ποῦ κάθε στιγμὴ τὸ ἐπαναλαμβάνω γιὰ ν' ἀκούσω τὴ γλυκειά του ἠχὼ νὰ μοῦ γεμίζῃ τὴ καρδιά.

Τὸ χέρι αὐτὸ ποῦ τρέμει ὅταν σὺ κρατᾶς τὰ δάχτυλά του, θὰ δυναμώσῃ ἀπ' τὴν ἀγάπη μου καὶ μὲ φωτεινὰ γράμματα θὰ χαράξῃ πάνω στὸν αἰθέρα τῆς τρεῖς συλλαβές του.

Κιόταν μιὰ νύχτα ὁ αἰώνιος νόμος τῆς Φύσεως σὲ κοιμίσῃ στὸν ὕπνο τὸν παντοτεινό, ἄγρυπνος φρουρὸς ἡ ἀγάπη μου, θᾶχῃ χαραγμένα ἀνεξάλειπτα στὴν Ἀθανασία τὸ γλυκὸ κι' ἀγαπημένο ὄνομα....

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ὅταν θὰ κουραστῇς πειὰ ἀπ' τὴν τρυφερότητά μου καὶ ἐγὼ ἡ ἴδια θὰ αἰσθανθῶ ὅτι δὲν εἶμαι πειὰ ἄξια νὰ σ' ἀγαπῶ, θὰ πᾶμε μιὰ φθινοπωρινὴ βραδειὰ στὸ μεγάλο δάσος, ποῦ τὰ κιτρινιασμένα φύλλα του θὰ βουΐζουν στὰ βήματά μας, θὰ πᾶμε μιὰ φθινοπωρινὴ βραδειά, τὴν ὥρα ὅπου ὁ ἥλιος ἀργοπεθαίνει μέσ' τὴς ὠχρόλευκες ἀναιμικὲς ἀκτῖνες καὶ ὁλομόναχοι οἱ δυό μας, θὰ θάψωμε τὸν ἔρωτά μας κάτω ἀπὸ τὰ πεθαμμένα φύλλα.

Θὰ θάψωμε τὴν ἀγάπη μας στὸν ἴσκιο τῆς γέρικης ἰτιᾶς, ποῦ ἐσκίασε τὴν πρώτη μας ἀντάμωσι, θὰ θάψωμε μὲ μιὰ μεγάλη καὶ ἀνέκφραστη θλῖψι τὸν ὡραῖο θησαυρό μας.

Καὶ γιὰ νὰ μὴν ταράξῃ κανεὶς τὴν ἡσυχία του, γιὰ νὰ μὴ μάθῃ κανεὶς τὴν ὕπαρξί του, δὲν θὰ τοῦ κάμουμε οὔτε τάφο, οὔτε σταυρό.

Θὰ μαζέψουμε λούλουδα μέσα στὰ δάση, θὰ συνάξουμε ἀγριολούλουδα πολλὰ καὶ θὰ καλύψωμε μ' αὐτὰ τὸ νεκρὸ ἐκείνου, ποῦ ἦταν τὸ λουλοῦδι τῆς ζωῆς μας, καὶ θὰ παρακαλέσωμε τὰ πουλάκια, νὰ τραγουδοῦν ἀπάνω του.

Ἔτσι, ὅταν στὴ γωνιὰ τοῦ ἔρημου δάσους, θὰ πᾶμε, κάτω ἀπὸ τὰ κίτρινα φύλλα, νὰ θάψουμε βαθειά, πολὺ βαθειὰ μέσα στὴ γῆ, τὸ λατρευτό μας νεκρό, θὰ χωρίσουμε ἄφωνοι, μὰ ἤρεμοι, καθένας στὸ δρόμον του, κάτω ἀπὸ τὴς ὠχρὲς μισοσβυσμένες ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου....

ΕΣΠΕΡΙΑ

* * *

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Ὁ διάσημος δικηγόρος κ. Dumont, ἀγορεύων κάποτε ἐπὶ σπουδαιοτάτης ὑποθέσεως, διεκόπη ἀποτόμως ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου κ. Harlay:

— Κύριε Dumont, τοῦ εἶπε, μακρηγορεῖτε καὶ σᾶς παρακαλῶ συντομεύσατε τὴν ἀγόρευσίν σας.

Ὁ κ. Dumont, μὴ λαβὼν ποσῶς ὑπ' ὄψιν τὴν παρατήρησιν αὐτὴν τοῦ προέδρου, ἐξηκολούθησε τὴν ἀγόρευσίν του, διότι ἐνόμιζεν ὅτι πᾶν τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ἦτο οὐσιῶδες διὰ τὴν ὑπόθεσιν ἣν ὑπερησπίζετο.

Ὁ κ. Πρόεδρος, θεωρήσας ἑαυτὸν προσβεβλημένον, εἶπεν ἐν ὀργῇ:

— Ἐὰν ἐξακολουθεῖτε νὰ λέγητε περιττὰ πράγματα, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ σᾶς ἀφαιρέσῳ τὸν λόγον ἀμέσως.

Ἀλλὰ καὶ ἡ δευτέρα αὐτὴ παρατήρησις οὐδὲν ἐπέφερεν ἀποτέλεσμα διὰ τὸν συνήγορον, ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθει ἀγορεύων.

Ὁ πρόεδρος Harlay τότε, χάσας πλέον τὴν ὑπομονήν του, διέταξε τὸν κλητῆρα νὰ συλλάβῃ τὸν κ. Dumont, οὗτος ὅμως ἀποτεινόμενος περιφρονητικῶς πρὸς τὸν κλητῆρα τοῦ εἶπεν:

— Σοῦ ἀπαγορεύω νὰ μὲ συλλάβῃς. Τὸ πρόσωπόν μου εἶνε ἱερὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἐν ᾧ ἀγορεύω.

Τότε ἐπεμβὰς ὁ εἰσαγγελεὺς ἀπεφάνθη κατὰ τῆς συλλήψεως τοῦ κ. Dumont. Τὸ δικαστήριον διέκοψε τὴν συνεδρίασίν του, χωρὶς οὐδὲν νὰ ἀποφασίσῃ. Ἡ ἀπόφασις ἀφέθη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 14ου, ὁ ὁποῖος ἐξετάσας καλῶς τὰ λαβόντα χώραν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀπεφάνθη ὅτι δὲν πρέπει οὐδεμία νὰ ἀπαγγελθῇ κατὰ τοῦ κ. Dumont κατηγορία, ἀλλὰ νὰ τοῦ δοθῇ δύο ἀκόμη ἡμερῶν προθεσμία, ὅπως συνεχίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του χωρὶς διακοπήν, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ ἀγόρευσις αὐτὴ ἦτο καὶ ἡ τελευταία, διότι μετ' οὐ πολὺ ὁ κ. Dumout ἀπέθανεν.

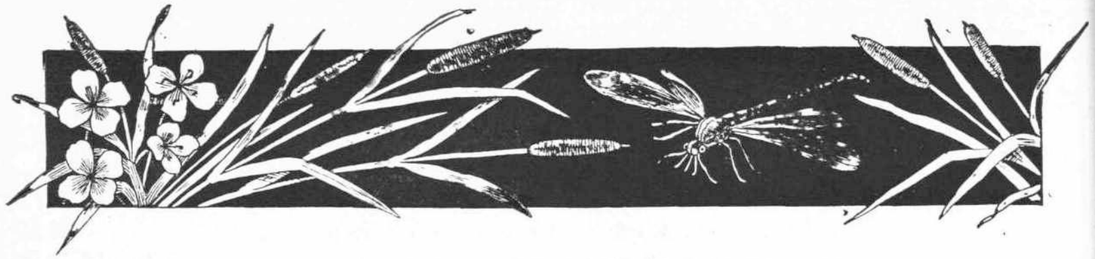

✻ ΜΠΟΥΝΤΟΥΑΡ - ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ✻

Ἡ Μόδα. — *Ἂν καὶ ὁ πόλεμος ἀπαιτεῖ οἰκονομίαν εἰς τοὺς πήχεις τῶν ὑφασμάτων, ἐν τούτοις αἱ Παρισιναὶ μοδίστραι ἀφαιρέσασαι τὸ πλάτος ἀπὸ τὴν φοῦσταν, εἰσήγαγον εἰς τῆς μπλοῦζες τὴν κινέζικην μέθοδον. Καὶ εἶναι ἀληθινὰ χαριτωμένη ἡ νέα μόδα. Τὸ κόψιμο Ζαπωνέ, τὸ ντεκολτὲ ἐπίσης, ἀπολήγον εἰς κέντημα ἐπίσης ἰαπωνέζικο. Ἡ νέα μπλοῦζα σκεπάζει σχεδὸν τὴν φοῦσταν ὀλίγον ἄνωθεν τῶν γονάτων. Εἰς τὴν μέσην δένεται μὲ ζώνην ἀπὸ τὸ ἴδιον ὕφασμα (πάντοτε μεταξωτόν, κρέπ ντὲ σίν, ἢ σαρμές). Ἐπίσης συνηθίζονται συνδυασμοὶ μὲ ὑφάσματα κινέζικα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κάμνουν γιακᾶ, μανικέτια, ἕνα εἶδος ζιλέ, καὶ μία μπορν-τοὺρ εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς μπλούζας.*

Εἶναι τὸ πλέον χαριτωμένον καὶ νουθοτὲ σχέδιον.

*

Ἡ ἀρχαιότης καὶ τὰ ψιμμύθια. — *Μὴν ἐκπλαγεῖτε, ἀγαπηταὶ ἀναγνώστριαι, ὅτι τὰ ψιμμύθια, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται ἀνέκαθεν τὸ θῆλυ γένος, εἰς τὴν ἀρχαιότητα, τὰ μεταχειρίζεσαι (διατί ὄχι καὶ σήμερον;) καὶ τὸ ἄρρεν. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ τούτου ἡ Ἱστορία: Ὁ Δαρεῖος, ὁ πάππος τοῦ Κύρου, ἤλειφε τὸ πρόσωπον, ἔβαφε τὰς παρειάς, διὰ νὰ φαίνεται λευκότερος καὶ ἐπειρατοιεῖτο τοὺς ὄνυχας ἐξαιρετικῶς.*

Ἦτο ἢ μᾶλλον ἐγίνετο τόσον ὡραῖος, ὥστε ὁ Κῦρος κάποτε ἰδὼν αὐτὸν αἰφνιδίως, ἀνεφώνησε: «Πόσον ὁ πάππος μου εἶναι ὡραῖος!»

*

Διὰ τὴν ὡραιότητα. — *Ἡ Λίνα Καβαλλιέρι, ἡ θαυμαζομένη ὡραία τῶν δύο κόσμων, ἐρωτηθεῖσα κάποτε, εἰς τί ὀφείλει τὴν δροσερότητα τοῦ δέρματός της ἐγέλασε καὶ εἶπε: Ἴσως θὰ ἀπορήσητε, ἐὰν μάθητε τὸ μυστικόν μου. Ἀκούσατε λοιπόν. Τὸν ταπεινὸν φλοιὸν τοῦ πορτοκαλλιοῦ ποῦ πετᾶτε περιφρονητικά, ἐγὼ τὸν ρίπτω εἰς νερὸ βροχῆς καταταλαγμένον, τὸν ἀφίνω ὁλόκληρον ἡμέραν, καὶ νίπτομαι πάντοτε μὲ αὐτό. Εἶναι τὸ μόνον ἄβλαβὲς καλλυντικὸν τοῦ δέρματος. Δίδει ἐκτὸς τῆς δροσερότητος καὶ χρῶμα ροδαλόν».*

*

Τὰ ἀρώματα. — *Ἡ ἀπόλυτος τήρησις τῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς μᾶς ἀπαγορεύει τὴν χρῆσιν τῶν ἀρωμάτων, διότι ἔχουν ὀλέθριον ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Αἱ καλλιτέχνιδες τοῦ ἄσματος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, στεροῦνται καὶ τῆς ἀπολαύσεως αὐτῆς, χάριν τῆς φωνῆς των, διότι τὰ φωνητικὰ ὄργανα προσβάλλονται ἐπιβλαβῶς, ἰδίως δὲ ὁ φάρυγξ, ἀπὸ τὰς εὐώδεις ἀναθυμιάσεις τῶν διαφόρων ἀρωμάτων. Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶναι ἔμφυτον εἰς τοὺς χαρακτῆρας, οἱ ὁποῖοι ὑποβάλλουν τὴν ἰδιοσυγκρασίαν εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἀρώματος, θὰ περιγράψω ἐδῶ γενικῶς τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν ἀρωμάτων, ἀναφέρουσα ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων μπορεῖ νὰ γίνεται χρῆσις, χωρὶς μεγάλον κίνδυνον διὰ τὰς κυρίας, αἱ ὁποῖαι δὲν συγκατατίθενται νὰ διακόψουν κάθε σχέσιν μὲ τὰ ἀρώματα τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ διαπεραστικά.*

*Αἱ **ξανθαὶ** ὀφείλουν νὰ μεταχειρίζωνται ἐλαφρὰ ἀρώματα, ἔχοντα ὡς βάσιν τὸν μόσχον. Τὸ ὕδωρ τοῦ Lubin εἶναι ἀποκλειστικῶς τῆς δικαιοδοσίας των.*

*Αἱ **μελαγχροιαὶ** πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται ἀρώματα μὲ βάσιν τὴν ἐσάνς ντὲ ρόζ.*

Αὐτοὶ εἶναι οἱ γενικοὶ κανόνες, τοὺς ὁποίους ὀφείλουν νὰ ἀκολουθοῦν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἀρωμάτων των αἱ κυρίαι. Οἱ κανόνες αὐτοὶ ἔχουν ληφθεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χρώματος τῆς κόμης καὶ τῆς ὑγιεινῆς τῆς ἐπιδερμίδος.

Ἀλλά, ὅπως ὁ Ἐρρίκος IV, θὰ ὑποστηρίξω ὅτι: Κανένα ἄρωμα δὲν ἀξίζει, ὅσον τὸ φυσικὸν ἄρωμα τῆς ὑγειοῦς γυναικείας σαρκός. Ἂς ἀρκεσθοῦν εἰς αὐτὸ τὸ φυσικόν των θέλγητρον, αἱ ἀγαπηταί μου ἀναγνώστριαι.

*

Τὰ λουτρά σας. — *Τώρα πειὰ ἐτήρατε τὰ λουτρά σας, ἀλλὰ διὰ τὸ μέλλον νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψει σας τὰ ἑξῆς: Τὰ λουτρὰ εἶναι τὸ κυριότερον μέσον τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἀνθηρότητος, ἄνευ τοῦ ὁποίου, ὁπωσδήποτε ἀλλοιωτικὰ καὶ ἂν ἐπιμεληθῆτε τὸν ἑαυτόν σας, ἡ ἐπιδερμίς σας δὲν θὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐπιθυμητὴν ἐντέλειαν. Πρὸ πάντων ἡμεῖς αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα πάντοτε τὴν ὡραίαν ἀλληγορίαν τῆς Ἀφροδίτης, ἡ ὁποία ἐβγῆκε ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης. Ἐὰν τὰ ψυχρὰ, χλιαρὰ ἢ θερμὰ λουτρὰ ἢ τὰ γιόμενα μὲ ἁπλοῦν νερὸ εἶναι ὠφέλιμα, ὠφελιμώτερα θὰ εἶναι ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα γίνεται χρῆσις καὶ μερικῶν χημικῶν ἐνώσεων. Τὰ πρῶτα ἀρκοῦν διὰ νὰ διατηροῦν τὴν λεπτότητα καὶ τὴν καθαριότητα τῆς ἐπιδερμίδος. Τὰ ἀρωματικὰ καὶ τὰ λεπτὰ μαλακτικὰ μίγματα ἔχουν δραστικωτέραν ἐνέργειαν, ὄχι μόνον διὰ τὸν καλλωπισμόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα ποῦ ἐπιφέρουν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ σώματος.*

Σᾶς δίδω σήμερον [μίαν συνταγὴν ἀναμυκτικοῦ λουτροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις εἶναι πάντοτε ἐπιθυμητὴ καὶ ἀπαραίτητος. Παίρνετε 60 γρ. ἀμύγδαλα γλυκὰ καθαρισμένα, 250 γρ. Ennula campana, 250 γρ. κουκουνάρια, 60 γρ. λινάλευρον, 30 γρ. σιτάλευρον, 15 γρ. ἀγριομολόχας, 15 γρ. βολβὸν κρίνου καὶ 8 γρ. βάμματος βενζοϊκοῦ. Τὰ κοπανίζετε καλὰ καὶ, ἀφοῦ τὰ μεταβάλετε εἰς ζύμην, παίρνετε τὸ ἥμισυ αὐτῆς καὶ τὸ θέτετε ἐντὸς σακκουλίου, τὸ ὁποῖον τοποθετεῖτε εἰς τὸν πυθμένα τοῦ λουτῆρος ἢ τοῦ μπάνιου. Τὸ ἄλλο ἥμισυ τὸ τοποθετεῖτε εἰς μικρὰ σακκούλια, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιήσετε διὰ ν' ἀλείψετε τὸ σῶμά σας. Τὸ λουτρὸν αὐτὸ ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ λεπτύνῃ τὸ τραχὺ ἢ κεκαλυμμένον μὲ ἀνωμαλίας δέρμα, νὰ ἐμποδίζῃ δὲ τὸ ὕδωρ νὰ διαπερᾷ τὴν ἐπιδερμίδα. Ἐπίσης δροσίζει καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σώματος, θεραπεύει τὰς καυτηριάσεις, τὰς φυσαλίδας τοῦ δέρματος, τὰ ἐξανθήματα καὶ τέλος δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον, ποῦ κάμνει χρῆσιν αὐτοῦ, δροσερότητα ἐξαιρετικήν.

*

Ἀλοιφὴ τῶν χειλέων. — *Ἐὰν ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς ἀτμοσφαίρας, ἢ ἐκ τῆς κακῆς συνηθείας τοῦ νὰ τὰ δαγκώνετε, τὰ χείλη σας ἔχουν σκληρυνθῇ ἢ σκάσει, πέρνετε τοὺς κόκκους μαύρων σταφυλῶν, 30 δρ. φρέσκο βούτυρο, 15 δρ. κίτρινο καθαρὸ κερί καὶ 3 δρ. ἀγχούσης. Βράζετε αὐτὸ τὸ μίγμα ἐντὸς πηλίνου δοχείου κεχρισμένου, μέχρις ὅτου σχηματισθῇ εἶδος ρευστοῦ, ὡσὰν αἰρόπι. Τότε τὸ βγάζετε ἀπὸ τὴ φωτιά.*

Μὲ αὐτὸ ἀλείφετε τὰ χείλη ἐλαφρὰ μὲ λεπτὸ ὕφασμα.

*

Διὰ τὸν πονόδοντον. — *Ἐὰν τὸ δόντι σας σᾶς ἐνοχλῇ, εἰς περίστασιν καθ' ἣν ἡ βοήθεια τοῦ ἰατροῦ δὲν εἶναι δυνατή, ἀναμιγνύετε 3 δρ. οἰνόπνευμα 1 ½ δρ. καμφορᾶν, 0,98 τοῦ δραμ. ὄπιον καὶ 20 σταγόνας ἀρώματος γαρυφάλων. Εἰς τὸ ὑγρὸν αὐτὸ, βυθίζετε μικρὸν τεμάχιον βάμβακος, τὸ ὁποῖον θέτετε εἰς τὸ κοίλωμα τοῦ πάσχοντος ὀδόντος.*

*

Καλλονὴ τῶν ὀνύχων. — *Οἱ ὄνυχες πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε καθαροί. Γιὰ νὰ ἐπιτύχετε, ἀγαπηταὶ ἀναγνώστριαι, ὅσες σὰν καλὲς νοικοκυρὲς μαγειρεύετε μόνες σας, τὴν ἀπόλυτον καθαριότητα καὶ στιλπνότητα τῶν ὀνύχων, νὰ μεταχειρίζεσθε μὲ τὴν εἰδικὴν βοῦτσαν σας τὸ ἀκόλουθον μίγμα:*

Ξύνετε λίγο σαπωνοῦν ἀπὸ αὐτὸ ποῦ πλένεσθε, καὶ εἰς τὴν σκόνην αὐτὴν προσθέσατε ἴσην ποσότητα ὀξέως κρυσταλλικῆς καὶ ὀλίγας σταγόνας ἀμμωνίας. Ἐπίσης μπορεῖτε νὰ τὰ τρίβετε καὶ μὲ τὸ σαρκῶδες μέρος ἑνὸς λεμονιοῦ.

*

Αἱ κηλῖδες τοῦ καφέ. — *Διὰ νὰ καθαρίσετε τὰς κηλῖδας τοῦ καφὲ ἀπὸ τὰ φορέματά σας δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε ποτὲ θερμὸν ὕδωρ. Καὶ τὸ κρύο ὅμως εἶναι ἀνωφελές. Τὸ μόνον μέσον, μὲ τὸ ὁποῖον κατορθώνετε νὰ ἐξαλειφθοῦν, εἶναι νὰ παρασκευάσετε μίγμα ἀπὸ δύο κοχλιάρια ὑγροῦ γλυκερίνης μ' ἕνα κρόκον αὐγοῦ καὶ μὲ τὸ μίγμα αὐτὸ προστρίβετε δανατὰ τὸ κηλιδωθὲν ὕφασμα. Κατόπιν τὸ πλύνετε μὲ ψυχρὸν ὕδωρ καὶ ἡ κηλὶς ἔχει ἐξαλειφθῆ ὁλοτελῶς.*

*

Τὸ γλύκισμά σας. — *Ἑτοιμάζομεν μίαν πάσταν φλέριαν καὶ τὴν ἀνοίγομεν εἰς χόνδρους δύο ταλλήρων. Ἔχομεν τὴν φρφριαν ἀλειμμένην μὲ βούτυρον, τὴν ἀκουμβοῦμεν εἰς χαρτὶ ἀλειμμένον ἐπίσης μὲ βούτυρον καὶ πασπαλισμένο μὲ ἀλεῦρι. Ἁπλώνομεν τὴν πάστα εἰς ὅλα τὰ μέρη, τὴν κόβομεν γύρω-γύρω καὶ ἀραδιάζομεν εἰς τὴν τοῦταν βύσινο χωρὶς κουκοῦτσι. Τὴν στρώνομεν μὲ ἕνα κουτάλι, προσθέτομεν ἐπάνω λωρίδας σταυρωτὰς ἀπὸ πάστα, τὴν στέλλομεν εἰς τὸν φοῦρνο καί, ἀφοῦ ψηθῇ, ἀλείφομεν τὰ βύσινα μὲ ὀλίγον σιρόπι.*

*

Ὅταν ἡ βενζίνα ἀνάψῃ. — *Πολλαὶ κυρίαι καθαρίζουν αἱ ἴδιαι τὰ χειροκτιά των μὲ βενζίναν. Ἀλλ' ὁ καθαρισμὸς αὐτὸς δὲν ἐπιτυγχάνεται τελείως, παρὰ ὅταν καθαρίζομεν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ χειρόκτιον τὸ ὁποῖον φοροῦμεν εἰς τὴν ἄλλην. Εἰς τοῦτο ἔγκειται ὁ κίνδυνος. Διότι, ἂν ὑπάρχῃ φλὸξ πλησίον, ἡ βενζίνα ἐκπέμπει ἀτμούς, οἱ ὁποῖοι ἀνάπτουν μετὰ τρομακτικῆς ταχύτητος καὶ ἰδοὺ φλεγόμεναι αἱ χεῖρες, αὐτοὶ ἀκόμη οἱ βραχίονες, ἂν τὰ χειρόκτια εἶναι μακρά.*

Μεταδοθέντος οὖτω τοῦ πυρός, ἡ κυρία, ἐὰν εὑρίσκεται εἰς τὸ δωμάτιόν της, πρέπει νὰ σπεύσῃ πρὸς τὴν κλίνην της καὶ νὰ παρεμβάλῃ τὰς χεῖρας της μεταξὺ τῶν δύο στρωμάτων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀσκεῖ πίεσιν διὰ τοῦ στήθους της. Πρέπει νὰ μείνῃ καρτερικώτατα εἰς τὴν θέσιν αὐτήν, μέχρις οὗ βεβαιωθῇ ὅτι αἱ φλεγόμεναι χεῖρες ἐσβέσθησαν. Ἔπειτα ν' ἀναζητήσῃ λεκάνην καὶ νὰ ἐμβαπτίσῃ τὰς χεῖρας ἐντὸς ὕδατος.

Εἶναι ἀνωφελὲς ν' ἀποπειραθῇ νὰ βγάλῃ τὰ ἀναφλεχθέντα χειροκτια· δὲν προφθάνει καὶ οὔτω προφθάνουν νὰ γίνουν σοβαρὰ ἐγκαύματα. Μεταξὺ τῶν δύο στρωμάτων λοιπόν.

*

Καὶ διὰ τοὺς κάλους. — *Λαμβάνετε 5 δρ γαλβάνην (εἶδος ρετσίνας), 3 δρ. μαΰρα μπιζέλια, διάχυλον ἁπλοῦν 1 ½ δρ., ὀξείδιον τοῦ ζαλκοῦ 0,2 δρ. καὶ ὑδροχλωριοῦχον ἀμμωνιακὸν ἅλας 0,2 δρ.*

Διαλύετε τὸ διάχυλον μὲ τὰ μαῦρα μπιζέλια καὶ ρίχνετε τὰ ὑπόλοιπα εἴδη εἰς κόνιν καὶ σχηματίζετε ἀπὸ τὴ μάζα αὐτὴ μικρὰ ἐμπλαστρα, τὰ ὁποῖα βάζετε ἐπὶ τῶν κάλων.

ΣΥΓΧΥΣΙΣ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

— ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ —

Ὁ Λελὲς Λερίδης, τριάντα χρόνων νέος, ἂν καὶ εἶχε σπουδάσει τὴν Νομικήν, περισσότερον ὅμως κατεγίνετο στὴ μελέτη τῆς Φιλολογίας τῆς ἐποχῆς μας, παρὰ τῆς Ἐπιστήμης του. Γιὰ δαῦτο, τὸ μὲν ἰδιαίτερό του γραφεῖο εἶχεν ὄψι μᾶλλον γραφείου κανενὸς λογογράφου, ἡ δὲ βιβλιοθήκη του εἶχε σχεδὸν ὅλα τὰ γνωστὰ βιβλία τῶν φιλολόγων, ψυχολόγων καὶ φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς μας, ἐνῷ Νομικὰ συγγράμματα εἶχεν ἐλάχιστα.

✻

. . . . . .

«Ὁ στενὸς σύνδεσμος, ποῦ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς γενετησίου ὁρμῆς καὶ τοῦ ἔρωτος, δικαιολογοῦν γιατὶ οἱ περισσότεροι τῶν συγγραφέων, τῶν φιλολόγων καὶ τῶν φιλοσόφων ἐμπέρδεψαν τὰ δύο αὐτὰ αἰσθήματα καὶ τὰ πῆραν ὡς ἐντελῶς ὅμοια, καὶ γιατὶ αὐτοὶ δὲν ξεχωρίζουν τὸν γενετήσιο πόθο ἀπὸ τὸν ἔρωτα. . . . .»

Αὐτὰ διάβαζε, ἕνα πρωΐ, ὁ Λελὲς Λερίδης, στὸ ἰδιαίτερό του γραφεῖο, ἀπὸ ἕνα Γαλλικὸ ἐρωτικο-φιλοσοφικὸ βιβλίο τοῦ Gaston Danville.

. . . . . .

Ἔξαφνα, κτυπάει τὴν πόρτα του ὁ ὑπηρέτης του καὶ τοῦ φέρνει ἕνα κομψὸ καὶ μοσχομυρισμένο γραμματάκι.

Ὁ Λελὲς ὑποπτεύεται πῶς τοῦ τὸ στέλνει κάποια ἀπ' τὴς ἐρωμένες του — γιατὶ ἦτανε ἀργέντης καὶ γλεντζές, καὶ εἶχε κἄμποσα τέτοια θύματα —, ἠλεκτρίζεται, διακόφτει τὴν μελέτη του, κατεβαίνει ἀπ' τὰ Οὐράνια ὕψη τῆς Φιλοσοφίας στὴ χαμηλὴ καὶ ἐπίγεια πραγματικότητα, ξεσχίζει τὸν ὡραῖον φάκελλον μὲ προσοχὴ — γιὰ νὰ μὴ ξεσχίσῃ, κατὰ λάθος, μαζὺ μ' αὐτὸν καὶ τὸ ἐμπεριεχόμενο προσφιλὲς γράμμα —, καὶ διαβάζει, τροχάδην καὶ μ' ἀπερίγραφτη δίψα περιεργείας κι' ἀνυπομονησίας, αὐτὸ τὸ γράμμα, μέσα στὸ ὁποῖο τοῦ ἔγραφε μιὰ γυναῖκα τὰ ἑξῆς:

«Πολυαγαπημένε μου Κύριε Λελέ,

«Ἐδῶ καὶ πέντε μῆνες, ἤθελα νὰ σᾶς γράψω, ἀλλὰ δὲν ἤξευρα πῶς ν' ἀρχίσω τὸ δυσκολώτατο καὶ λεπτότατο αὐτὸ γράμμα μου, ποῦ παρόμοιον ποτὲ μου δὲν ἔγραψα, οὔτε θὰ γράψω σὲ κανένα.

Τόση συγκίνησι αἰσθάνομαι, ἡ δόλια, μόλις σκέπτομαι ἐσᾶς, καὶ πρὸ πάντων, μόλις σκέπτομαι νὰ σᾶς γράψω! . . . . .

Τέλος πάντων, σήμερα, ἀφοῦ πάρα πολὺ ἐπάλεψα πάλιν μὲ τὸν ἑαυτόν μου, ἔγινα κυρία τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἐνίκησα τῆς διάφορες συγκινήσεις τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδιᾶς μου, καὶ κατόρθωσα νὰ σᾶς γράψω αὐτό, τὸ πρὸ τόσου καιροῦ μελετώμενο, γράμμα μου.

Δὲν ξεύρω ὅμως, ἀπ' αὐτό, κατὰ πόσο θὰ μπορέσετε νὰ μ' ἐννοήσετε καλά, νὰ μαντεύσετε ὅλες τὶς σκέψεις μου, καὶ νὰ διαβάσετε, μὲ τὴν φαντασία σας, ὅλο τὸ κολοσσιαῖο, ἐκτεταμένο, δυσανάγνωστο καὶ δυσκατάληπτο ἐρωτικὸ βιβλίο, ποῦ ἔχω κρυμμένο, μὲ τρόμο καὶ λαχτάρα, μέσα στὴ δυστυχισμένη κι' αἱμοστάζουσα — ἀπὸ πληγὲς μὲ βέλη τοῦ Ἔρωτα — καρδιά μου! . . . . .

Ἔχω γιὰ σᾶς σκέψεις, ποῦ ἤθελα νὰ τὴς εἴχατε καὶ σεῖς γιὰ μένα· ἀλλὰ δὲν ξεύρω οὔτε πῶς νὰ σᾶς τὴς γράψω, οὔτε κι' ἂν πρέπῃ κι' ὅλας νὰ σᾶς τὴς γράψω, γιατὶ τρέμω ἀκόμα καὶ μονάχα ποῦ τὴς σκέπτομαι! . . . . .

Μὰ τὴν Ἀλήθεια, δὲν ξεύρω τί μοῦ ἔχετε κάμει κι' ὑποφέρω τόσο γιὰ σᾶς! . . . . . Ξεύρω μόνον, ὅτι σᾶς ἀγαπῶ πολύ — μά, ἀφαντάστως πολύ — καὶ ὅτι θὰ εἶμαι εὐτυχισμένη, μόνον καὶ μόνον, ὅταν ἀκούσω ἀπ' τὸ στόμα σας, ἀπ' τὰ χείλια σας, ἀπὸ σᾶς τὸν ἴδιο, ὅτι μ' ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς, ἔστω καὶ ὀλίγο, γιατὶ ἐγὼ σᾶς λατρεύω ὑπερβολικά, παράφορα, τρελλά. Ναί, — πιστεύσατέ με — σᾶς λατρεύω καθαυτὸ τρελλά, ἀλλὰ ταὐτόχρονα καὶ καθαυτὸ ἀθῶα! . . . . .

Καταλαβαίνω πῶς δὲν εἶναι σωστὸ ποῦ σᾶς γράφω ἐγὼ πρώτη, χωρὶς σεῖς ποτέ σας οὔτε νὰ μοῦ πῆτε, οὐδὲ νὰ μοῦ γράψετε τίποτα σχετικό, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα πειά, ἡ κακομοῖρα, νὰ κρατήσω τὸν ἑαυτόν μου, κι' ἔτσι μὲ παρέσυρεν ὁ ἀχαλίνωτος, ἀλλὰ Πλατωνικός, ἐννοεῖται, πρὸς σᾶς ἐρωτάς μου· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ σᾶς γράψω καὶ σᾶς ἔγραψα.

Πολυαγαπημένε μου Κύριε Λελέ, σᾶς ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν ὅτι σᾶς ἀγαπῶ. Δὲν σᾶς ἀγαπῶ ὅμως μὲ τὸν προσωρινὸν καὶ σαρκικὸν ἔρωτα μερικῶν νεωτεριστικῶν φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς μας, ἀλλὰ σᾶς ἀγαπῶ μὲ τὸν αἰώνιον καὶ πνευματικὸν ἔρωτα τοῦ Πλάτωνος, — τοῦ δαιμονίου ἀθανάτου καὶ πραγματικοῦ αὐτοῦ φιλοσόφου τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς, τῆς ἐποχῆς τῆς ἀληθινῆς Φιλοσοφίας, τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀληθινὰ πνευματικοῦ ἔρωτα, ἂν καὶ ὁ σαρκικὸς ἔρωτας ἤτανε καὶ τότε στὴν ἀκμή του — σᾶς ἀγαπῶ μ' ἔρωτα ἀγνόν, μ' ἔρωτα οὐράνιον.

Ναί, ἔτσι σᾶς ἀγαπῶ, κι' ἔτσι ἐπιθυμῶ νὰ μ' ἀγαπήσετε καὶ σεῖς.

Σᾶς ἀγαπῶ δέ, διότι ἔχετε εὐγενικὰ αἰσθήματα καὶ πάρα πολλὰ ἄλλα προτερήματα, διότι εἴσθε ὡραῖος καὶ κομψός, διότι, τέλος πάντων, μὲ τραβᾶτε μὲ μίαν ἄγνωστη σ' ἐμένα δύναμι. Δὲν ξεύρω ἂν ἡ κολοσσιαία κι' ἀνίκητη αὐτὴ δύναμί σας εἶνε ἠλεκτρική, ἢ μαγνητική, ἢ ὑπνωτική, ξεύρω ὅμως μόνον καλὰ-καλὰ πῶς σᾶς λατρεύω τρελλά. Αὐτὸ μόνον ξεύρω, καὶ θέλω μονάχα νὰ μάθω ἂν καὶ σεῖς μ' ἀγαπᾶτε· αἱ ἄλλαι λεπτομέρειαι τῆς γεννήσεως τοῦ ἔρωτα δὲν μ' ἐνδιαφέρουν καὶ πολύ. Ἄλλως τε, τί θὰ προστεθῇ στὴν πρὸς σᾶς οὐράνια αὐτὴν ἀγάπη μου, ἂν μάθω, ἔξαφνα, τὰ μυστηριώδη ἐλατήρια ποῦ προξενοῦν τὸν ἔρωτα στοὺς ἀνθρώπους;!

Αὐτὰ τ' ἀφίνω νὰ τὰ μάθουν οἱ κὺρ συγγραφεῖς, οἱ φιλόλογοι, οἱ ψυχολόγοι κι' οἱ φιλόσοφοι, ποῦ κι' αὐτοὶ δὲν τὰ ξεύρουν ἀκόμα καλὰ-καλά! . . . . .

Μὴ μὲ χλευάσετε, σᾶς καθικετεύω, ἀγαπητέμου Κύριε Λελέ, δι' αὐτὰ ποῦ σᾶς γράφω, διότι θὰ εἶνε μεγάλη ἁμαρτία, ἂν μοῦ κάνετε αὐτό, ἐπειδὴ ὅσα σᾶς γράφω εἶνε βγαλμένα ἀπὸ μέσα ἀπ' τὰ βάθη τῆς δόλιας καρδιᾶς μου, ἡ ὁποία βασανίζεται, ἐπὶ πέντε ὁλοκλήρους μῆνας, μέσα στὸ σκοτάδι τῆς ἀμηχανίας, τῆς ἀπορίας, τῆς ἀμφιβολίας, τοῦ δισταγμοῦ.

Μάθετε δὲ πῶς σᾶς ἀγαπῶ ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς γνωριμίας μας, ἤτοι ὁ γιὰ σᾶς ἔρωτας μοῦ ἐμφανίστηκεν ἀμέσως, αἰφνίδια, σὰν τὸν «χεραυνοβόλον ἔρωτα» τοῦ Στενδάλ.

Παρόμοια δέ, ὅπως ὁ χεραυνὸς ἀστραπιαίως καὶ γίνεται καὶ καίει ὅ,τι ἀπαντήσῃ μπροστά του, ἔτσι ἀστραπιαίως κι' αὐτὸς ὁ πρὸς σᾶς ἔρωτάς μου καὶ γεννήθηκε κι' ἀρχίνισε νὰ καίῃ καὶ νὰ κατασυντρίβῃ καὶ τὴν κυρδιά μου καὶ τὴν ψυχή μου. Σεῖς ὅμως, μ' ἕνα γλυκὸ σας λόγο, σὰν βάλσαμο, ἀμέσως μπορεῖτε νὰ παηγορήσετε τὴν ψυχή μου καὶ νὰ καθησυχάσετε τὴν καρδιά μου, γιατὶ εἰσθε σεῖς τὸ ἀπόσταγμα τῆς ψυχῆς μου, τὸ αἷμα ποῦ κυλάει στὴς φλέβες, στὴς ἀρτηρίες καὶ στὴν καρδιά μου, τὸ ἄρωμα ποῦ μὲ περιβάλλει.

. . . . . ΕΙΜ' ΕΓΩ. — Θέλει νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν εἶναι ὁ συμπαθὴς συνάδελφος, ὁ μελετημένος συγγραφεύς, ὁ ἐμπνευσμένος δραματουργός, ὁ συγγραφεὺς τῆς πολυκρότου «Φωτεινῆς Σάντρη, τοῦ Κοκκίνου Βράχου» τῆς ὡραίας φάρσας «Δὲν εἰμ' ἐγὼ» καὶ τόσων ἄλλων μυθιστορημάτων μὲ φιλολογισὴν ἀξίαν. Μὰ ἡμεῖς ἀφίνομεν τὴν μοναδυνῆς ἐπιτυχίας καρικατοῦραν τοῦ συνεργάτου μας κ. Παπαδημητρίου νὰ δημίλῃ. Διότι ἀληθινὰ ὁμιλεῖ καὶ φωνάζει ποιὸς εἶναι.

Ἀλλ' αὐτὰ ὅμως τὰ δύο αἰσθήματα κανένα δὲν θὰ μοῦ γίνῃ δυνατότερο ἀπ' τὸ ἄλλο, μά, κανένα! . . . . . Ὅσο γιὰ δαῦτο, εἶμαι ὑπερβεβαία, διότι γνωρίζω τὸν χαρακτῆρά μου, γνωρίζω τὸν ἑαυτόν μου, ἂν καὶ τὸ «Γνῶθι σαύτὸν» εἶναι σπάνιον προτέρημα.

Αἰσθάνομαι πῶς ἔχω τὴν δύναμιν αὐτήν, καὶ θὰ παλέψω, γιὰ νὰ μὴ χάσω οὔτε τὴν συζυγικὴν τιμήν μου, οὐδὲ τὸν πρὸς σᾶς Πλατωνικὸν ἐρωτά μου.

Ἄλλως τε, σαρκικὸν μὲν ἔρωτα καὶ ἀπήλαυσα καὶ ἀπολαμβάνω τακτικὰ ἀπ' τὸν ἄντρα μου, ἀλλὰ πνευματικὸν ἔρωτα ποτέ μου πρὶν δὲν εἶχα ἀπολαύσει, διότι τώρα εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποῦ ἀγάτησα, ἐπειδὴ τὸν ἄντρα μου ποτέ μου δὲν ἀγάτησα.

Ποθῶ λοιπὸν τώρα νὰ συνδυάσω καὶ τὰ δύο αὐτὰ αἰσθήματά μου, τὰς δύο αὐτὰς ἀπολαύσεις, τοὺς δύο αὐτοὺς ἔρωτας, χωρὶς ὅμως ν' ἀτιμασθῶ καθόλου, καὶ εἶμαι βεβαία ποῦ θὰ τὸ κατορθώσω. Ἀρκεῖ μονάχα σεῖς νὰ μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε τὸν πνευματικὸν ἔρωτα αὐτόν, ποῦ σᾶς ζητῶ.

Λυπηθῆτέ με λοιπόν, πολυλατρευτέ μου Κύριε Λελέ, ἀποδεῖξατέ μου — μ' ἕνα μόνον βλέμμα σας, μὲ μίαν μόνην λέξιν σας — ὅτι συναινεῖτε σ' αὐτὸν τὸν Πλατωνικὸν ἐρωτά μου, ὅτι ἀνταποκρίνεσθε στὴν ἀθῶα καὶ εἰλικρινῆ αὐτὴν ἀγάτην μου, ὅτι, τέλος, καὶ σεῖς μ' ἀγαπᾶτε, καὶ

φροντίσατε νὰ βλεπώμεθα τακτικά, ἔστω κι' ἀπὸ μακρυά.

Τίποτε ἄλλο, δὲν σᾶς ζητῶ, παρὰ μόνον τὸν ἰδανικόν, οὐράνιον κι' αἰώνιον ἔρωτά σας, γιατί, σᾶς τονίζω καὶ πάλιν, πῶς εἶμαι ὑπερβολικὰ τίμια γυναῖκα καὶ θέλω νὰ μείνω τελείως πιστὴ στὸν σύζυγόν μου καὶ τελείως ἁγνὴ στὴν κοινωνίαν.

Μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ λατρείας· ἰδική σας (ἀλλὰ μονάχα ψυχικῶς!..) ΚΥΡΙΑ Χ***

Ὑστερόγραφο. Εὔχομαι κι' ἐλπίζω μ' ὅλην τὴν ψυχή μου — ἡ ὁποία, ἐδῶ καὶ πέντε μῆνες, εἶνε πλειὰ ὁλόκληρη δική σας — ἀπ' αὐτὰ τὰ λίγα λόγια μου, ποῦ σᾶς τὰ διαβιβάζω σήμερα μὲ τὴν τρεμουλιασμένη, ἀπὸ ὑπερβολικιὰ συγκίνησι, πέννα μου, νὰ νοιώσετε καλὰ τὸ ὅλως ἰδανικὸ αἴσθημά μου, πρὸς μεγίστην χαρὰν κι' εὐτυχίαν μου, καίτοι ποτὲ κανένας δὲν μπορεῖ μὲ τὴν πέννα νὰ ἐκφράση τέλεια ὅλες τὶς σκέψεις του· γιὰ δαῦτο πάρα πολὺ ὀρθὰ ἔλεγεν ὁ μεγάλος φιλόσοφος Arthur Schopenhauer: «Ἡ πέννα εἶνε στὴ σκέψι ὅ,τι εἶνε τὸ μπαστοῦνι στὸ περπάτημα· καθένας χωρὶς μὲν μπαστοῦνι περπατάει ἐλευθερώτερα, χωρὶς δὲ πέννα σκέπτεται καλλίτερα». Η ΙΔΙΑ»

*

. . . .

Ὁ Λελὲς Λερίδης, ἀφοῦ ἐδιάβασε, τροχάδην καὶ μὲ ὑπερβολικιὰ συγκίνησι αὐτὸ τὸ ἐρωτικὸ γράμμα, τὸ ξαναδιάβασε, ἢ μᾶλλον — γιὰ νὰ εἶμαι ἀκριβέστερος — τὸ ἐμελέτησε καὶ τὸ ἐψυχολόγησε, καὶ μάλιστα πολὺ προσεκτικά, ἄλλες δύο φορές· στὸ τέλος δέ, μὲ βαθὺ ἀναστεναγμό, τὸ ἐφίλησεν ἐπανειλημμένως καὶ περιπαθῶς, καὶ ἐψιθύρισε μονολογῶν:

— «Κι' ἔπειτα ἀπ' αὐτό, τὸ ἰδανικὸ καὶ ἀθῶο γράμμα, ἔπειτα ἀπ' αὐτὸν τὸν καθαρὰ πνευματικὸν καὶ μεγαλειώδη ἔρωτα, ἔπειτα ἀπ' αὐτὴν τὴν Πλατωνικὴν καὶ ἀθώαν ἐξομολόγησιν, ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀπάνθισμα εὐγενικὰ ἐρωτευμένης, λεπτῆς καὶ μεγάλης ψυχῆς, εἶνε ἆρά γε δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ πάλιν ἄνθρωπος νὰ ξαναμπερδέψῃ τὸν θεῖον Πλατωνικὸν ἔρωτα μὲ τὸν κτηνώδη γενετήσιον πόθον;!...»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΖΟΡΜΠΑΣ

* * *

ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Μια μηχανικὴ ἰδιοφυΐα ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δυστυχῶς σπανίζουν ἐν Ἑλλάδι, ἐξέλιπε τῇ 27 Αὐγούστου 1917, ὁ **Ἄγγελος Ν. Κοφινᾶς**.

Πρῶτος μετὰ βραβείου διπλωματοῦχος τῆς ἀνωτέρας Μηχανουργικῆς Σχολῆς τοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου ἀπεφοίτησε κατὰ τὸ 1897, νεώτατος, εἰσῆλθε δὲ ἀμέσως ὡς Μηχανικὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ἑλληνικοῦ Μηχανοποιείου καὶ Ναυπηγείου «Βασιλειάδης» ὅπου ταχέως ἀνεδείχθη, διὰ τῆς ἀρτίας ἐπιστημονικῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἐν πολλοῖς πρωτοτύπου ἐργασίας του καὶ μετὰ τρία ἔτη γενόμενος προϊστάμενος τοῦ τεχνικοῦ γραφείου τοῦ ὡς ἄνω Μηχανουργείου.

Ἐν τῷ Μηχανοποιείῳ «Βασιλειάδης», μεταξὺ ἄλλων ἀξιολόγων ἔργων, διεκρίθη ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ ἁπάντων τῶν σχεδίων τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατασκευασθεισῶν ἀτμομηχανῶν, ἐπήνεγκε δὲ σπουδαίας βελτιώσεις εἰς τὰ τῶν ἀτμοδιανομῶν καὶ τῆς ρυθμίσεως μέρη αὐτῶν, κατήρτισε δὲ καὶ τὰ σχέδια τῆς κατασκευασθείσης κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Μηχανοποιείου μεγαλειτέρας ἀτμομηχανῆς σιδηροδρόμου.

Ἐπεξειργάσθη ἐπίσης ἅπαντα τὰ σχέδια τῆς μεγάλης Νεωλκοῦ 3500 τόννων, ἣν τὸ ὡς ἄνω Ναυπηγεῖον «Βασιλειάδης» κατεσκεύασε καὶ ἐγκατέστησεν ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς, ἐμελέτησε δὲ καὶ ἐσχεδίασε τὴν κατασκευασθεῖσαν μεγάλην στέγην τοῦ ἐν Φαλήρῳ κεντρικοῦ ἐργοστασίου τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρίας καὶ τὰ θυρόπλοια τῶν μονίμων δεξαμενῶν τοῦ λιμένος Πειραιῶς.

Ἐξ οἰκογενειακῶν παραδόσεων ἐμπνευσμένος ἀπὸ τὸν μακαρίτην πατέρα του, διαπρεπῆ ἄλλοτε ἀξιωματικὸν τοῦ Πεζικοῦ, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν αὐταπάρνησιν ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὲρ τοῦ καθήκοντος καὶ φιλελευθέρους ἀρχάς, ἐπεζήτει πάντοτε τὰ ἰδανικά του ταῦτα ἐν τῷ βίῳ του.

Ἡ πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησις ἐξεδηλώθη γενικώτερον, ὅταν νεώτατος ἀκόμη ἐξελέγη καὶ διετέλεσεν ἐπὶ ἔτη πρόεδρος τοῦ ἐν Πειραιεῖ Συνδέσμου τῶν μηχανικῶν τῶν ἐμπορικῶν ἀτμοπλοίων, καὶ κατόπιν πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Μηχανικῆς Νυκτερινῆς Σχολῆς «Προμηθεύς». Ἡ δρᾶσίς του εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην, ὡς καθηγητοῦ τοῦ μαθήματος τῶν Ναυτικῶν μηχανῶν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ὑπῆρξε περιφανὴς καὶ εἰς αὐτὴν κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται ἡ μόρφωσις πολυαρίθμων μηχανικῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς ταύτης, χάριν τῶν ὁποίων καὶ λιθογραφημένον δοκίμιον τοῦ μαθήματος τούτου συνέγραψε καὶ ἐξέδωκεν.

Ὡς συγγραφεὺς διεκρίθη ἰδίως διὰ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μεταφράσεως τοῦ ὀγκώδους καὶ μοναδικοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα συγγράμματος περὶ **Ναυτικῶν μηχανῶν**, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκε μετὰ πλείστων ὅσων βελτιώσεων καὶ προσθηκῶν πρὸς χρῆσιν τῶν ναυτομηχανικῶν, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ σχετικοῦ διπλώματός των.

Ἡ ἐκτίμησις τῶν συναδέλφων του τὸν ἀνέδειξε βραδύτερον πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου τῶν Μηχανικῶν τοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου.

Ἀποβλέπων ὁ Ἄγγελος Ν. Κοφινᾶς εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι, χώρᾳ κατ' ἐξοχὴν ναυτιλιακῇ, ἀνάπτυξιν τῶν ναυτικῶν κατασκευῶν, ἀπῆλθεν ἰδίαις

ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

δαπάναις κατὰ τὸ 1905 εἰς Ἀγγλίαν καὶ εἰσῆλθεν ὡς μηχανικὸς εἰς τὰ μεγάλα Ναυπηγεῖα τοῦ Γιάρρο ἐν Λονδίνῳ καὶ κατόπιν εἰς τὰ μεγάλα Ναυπηγεῖα τοῦ Βουλκὰν ἐν Στεττὶν τῆς Γερμανίας καὶ μετέπειτα εἰς ἄλλα ἐργοστάσια ἐν Ἀμερικῇ, καὶ μετὰ τριετῆ ἐν αὐτοῖς ἐργασίαν, καθ' ἣν, ἀεννάως ἐργαζόμενος, ἀνεδείχθη κράτιστος εἰς τὴν εἰδικότητά του, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φιλτάτην του Πατρίδα, ὅπου ὠνειροπόλει πάντοτε τὴν δρᾶσίν του, μὴ θελήσας νὰ παραμείνῃ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὅπου διὰ τῆς ἐργασίας του εἶχε δημιουργήσει περίβλεπτον θέσιν.

Ἔκτοτε διετέλεσε κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, διαδοχικῶς, τμηματάρχης τῆς ἕλξεως τοῦ ΣΠΑΠ, διευθυντὴς τῶν Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς, ἀρχιμηχανικὸς τῶν Μακεδονικῶν Σιδηροδρόμων καὶ τελευταῖον ἀρχιμηχανικὸς τοῦ Σιδηροδρόμου Πελοποννήσου, διαπρέπων πάντοτε διὰ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν δραστηριότητα, τὴν πρωτοτυπίαν εἰς τὸ ἔργον του καὶ τὸ διοργανωτικόν του πνεῦμα καὶ τὸ ἀκαταπόνητον τῆς δράσεως, εἰς ὃ τὸν ὑπεβοήθει σωματικὴ διάπλασις ἀρτία καὶ ρωμαλέα καὶ ὁ χαλύβδινος ὀργανισμός του.

Σκληρὰ ὅμως εἱμαρμένη ἐπέπρωτο νὰ ἀφαρπάσῃ ἐκ τῶν κόλπων τῆς φιλτάτης οἰκογενείας του τὸν ἀγαπητὸν Ἄγγελον, στερήσασα τὸν τόπον μας μιᾶς διαπρεπεστάτης καὶ πολυτίμου μηχανικῆς φυσιογνωμίας εἰς ἡλικίαν 38 ἐτῶν!

Ἡ κηδεία τοῦ μακαρίτου ἐγένετο μεγαλοπρεπὴς ἐν συρροῇ ἐκλεκτοῦ πλήθους, ἐν ᾧ διεκρίνετο ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος τῶν μηχανικῶν. Πλεῖστοι κατετέθησαν στέφανοι πάντες ἐκ φυσικῶν ἀνθέων, ἐν οἷς διεκρίνοντο οἱ τῆς Ἑταιρίας τοῦ ΣΠΑΠ, τοῦ Συνδέσμου τῶν Μηχανικῶν τοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου, τῶν Μηχανοδηγῶν καὶ Θερμαστῶν ΣΠΑΠ καὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργοστασίου ΣΠΑΠ, οἵτινες καὶ διὰ ψηφισμάτων συνεμερίσθησαν τὴν βαθυτάτην θλῖψιν τῆς νεαρᾶς συζύγου του, τῆς γηραιᾶς μητρός του καὶ τῶν φιλοστόργων ἀδελφῶν του Γεωργίου καὶ Κωνσταντίνου.

* * *

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΝ

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἰς κάθε τεῦχος αὐτῆς θὰ παρουσιάζῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας της δύο μορφὰς ἐξεχούσας ἐκ τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, οὕτως ὥστε ὁ τόμος αὐτῆς νὰ εἶναι ἀληθινὸν κάτοπτρον τῆς φιλολογικῆς κινήσεως.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου εἶναι περισσότερον γνωστὸς ὡς χρονογράφος καὶ δημοσιογράφος παρὰ ὡς ποιητής. Μεταξὺ τῶν χρονογράφων μας πρωτεύει. Ἐγεννήθη ἐν Καρπενησίῳ τῷ 1877. Ἐξέδωκε τὴν ποιητικὴν συλλογὴν «Πολεμικὰ τραγούδια», συνέθεσε λιμπρέτο ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁ Λυτρωτής», μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ μουσουργοῦ κ. Λαυράγκα. Δὲν ὑπάρχει φιλολογικὸν περιοδικὸν τὸ ὁποῖον δὲν ἐφιλοξένησε διηγήματά του, καὶ περιγραφάς. Ἔζησε ἐπὶ καιρὸν εἰς τὸ Παρίσι καὶ αἱ ἀνταποκρίσεις του εἰς τὸ «Ἐμπρὸς», σχετικαὶ μὲ τὴν Ville-lumière, ἀφῆκαν ἐποχήν.

Ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου τελευταίως παρημέλησε τὴν Φιλολογίαν, ἀλλ' ἂν τὰ Γράμματα ἔχασαν πολύτιμον συνεργάτην ἡ Πολιτεία ἀπέκτησε πολύτιμον ὑπάλληλον. Ὁ κ. Παπαντωνίου νομαρχεύει πρὸ ἐτῶν. Δημοσιεύομεν τώρα δύο ποιήματά του, γραφέντα πρὸ τοῦ πολέμου σήμερον δὲ ἐπικαιρώτατα.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ! Ο ΠΟΛΕΜΟΣ!

Εἶδες τὸ σπίτι, ποῦ κλειστὸ
σκορπάει τὴ φρίκη γύρα·
Ὁ πόλεμος, ὁ πόλεμος
τοῦ σφάλισε τὴ θύρα!

Καὶ τὸ φτωχὸ τὸν κῆπο του
κιτρινοφυλλισμένον;
Ὁ πόλεμος, ὁ πόλεμος
τὸν ἔχει μαραμένον!

Καὶ τὸ θρηνόφωνο πουλί,
ποῦ κάνει ἐδῶ νυχτέρι;
Ὁ πόλεμος, ὁ πόλεμος
στὴ στέγη τῶχει φέρει!

Καὶ τὴ γρηὰ ποῦ σκιάζεται
τὸν κόσμο ν' ἀντικρύσῃ,
Ὁ πόλεμος, ὁ πόλεμος
τὴν ἔχει μαυροντύσει!

Καὶ τὸ ξανθὸ πανέμορφο
τῆς ἔρημης καμάρι;
Ὁ πόλεμος, ὁ πόλεμος
μιὰ νύχτα τῶχει πάρει!

Ο ΝΗΟΓΑΜΠΡΟΣ

Ἀλλάξανε τὰ στέφανα,
ἐπῆρε τὰ φιλιά της, τὸν ἀνθό της,
μιὰ νύχτα τὴ συντρόφεψε
καὶ τὴν αὐγὴν ἐπῆγε στρατιώτης.

Βαρυβροντάει ὁ πόλεμος
κι' ὁ νηόγαμπρος, ἀλλοίμονο, δὲ στέκει.
Τρέχει καὶ πάει στολίζοντας
μὲ λεϊμονιᾶς λουλούδια τὸ τουφέκι.

Τοῦ γάμου ἀνθορράντισμα,
φῶτα, φιλιά, χαρές του, μὴν πετᾶτε
τριγύρω στὸν πολεμιστή...,
Δὲ σᾶς θυμᾶται πειά· δὲν σᾶς θυμᾶται!

Νυφοῦλα λευκοστέφανη
μὴ στοχασθῇς, κι' ὁ νοῦς σου μὴν τὸ βάνῃ.
Σ' ἄλλο κρεββάτι ἁπλώνεται
κ' ἀλλάζει μὲ τὴ Δόξα τὸ στεφάνι.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΑΣ ΤΗΣ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,

Οἱ στοργικοὶ φίλοι τῆς «Εἰκονογραφημένης» κρατοῦν ἀνὰ χεῖρας τὸ διπλοῦν μας φύλλον τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ περιοδικὸν εἰσέρχεται εἰς τὸ 14 ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του. Ἐπὶ δέκα τρία συναπτὰ ἔτη ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἐκδίδεται ἀνελλιπῶς καὶ οἱ εὐτυχεῖς κάτοχοι τῶν 13 τόμων της δύνανται νὰ καυχῶνται, ὅτι εἰς τοὺς πλουσιώτατα εἰκονογραφημένους τόμους τοῦ περιοδικοῦ μας ἔχουν ἕνα κάτοπτρον ὅλων τῶν γεγονότων τῆς παρελθούσης δεκαετίας, ὅπου αὐτὰ ἀπεικονίζονται μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ λεπτότητος.

Ἄς φυλλομετρήσουν οἱ φίλοι της τὸ ἀνὰ χεῖρας φύλλον. Θὰ εὕρουν εἰς αὐτὸ πλουσιωτάτην ὕλην, τὴν φιλολογικὴν κίνησιν τῶν μηνῶν, εἰκόνας, ἐγκυκλοπαιδικὰ ἄρθρα καὶ τελειότητα εἰς ἔκδοσιν πρωτοφανῆ. Δυνάμεθα νὰ τὸ καυχώμεθα.

Ἄς ἀναλογισθοῦν τότε τὰς δυσκολίας καὶ τὰ προσκόμματα, ἅτινα πρέπει νὰ ὑπερπηδήσωμεν, ἂς σκεφθοῦν πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ ἔκδοσις μᾶς κοστίζει τὸ εἰκοσαπλάσιον τῆς ἄλλοτε τιμῆς αὐτῆς. Ὅτι ὑπεβλήθημεν εἰς ὑπερόγκους θυσίας διὰ νὰ κατορθώσωμεν νὰ ἔχωμεν τὸ χαρτί μας, τὰς εἰκόνας μας, τὴν ὕλην μας, ἂς ἀναμετρήσουν τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας αὐτὰς καὶ τότε μόνον ἂς σκεφθοῦν ὅτι ἡ «Εἰκονογραφημένη» δὲν ηὔξησε κἂν τὴν συνδρομήν της.

Καὶ ἂς θελήσουν νὰ μᾶς ἐγκαρδιώσουν ἐμβάζοντες τὰ καθυστερούμενα δικαιώματά της, ἢ ἀποτίοντες τὴν ἐτησίαν συνδρομήν των εἰς τοὺς εἰσπράκτοράς μας ὅπου θὰ παρουσιασθοῦν. Θὰ τοὺς εἴμεθα εὐγνώμονες. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἔζησε καὶ θὰ ζήσῃ. Θὰ ζήσῃ, καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὅσον ὁ Λευκὸς Ἄγγελος τῆς Εἰρήνης ἁπλώσῃ τὰ φτερά του εἰς τὸν αἱματωμένον κόσμον, ἡ «Εἰκονογραφημένη» θὰ εἶναι τὸ περιοδικόν, διὰ τὸ ὁποῖον θὰ καυχᾶται ἡ Ἑλλάς.

Ἔχομεν ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν, ὅλην τὴν θέλησιν νὰ ἐργασθῶμεν δι' αὐτὸ καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχωμεν. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἶναι ἡ Illustration τῆς Ἑλλάδος. Ἄς μᾶς ὑποστηρίξουν οἱ φιλόβιβλοι, βέβαιοι ὅτι ὑποστηρίζουν ἕνα ἔργον Ἐθνικόν·

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Εἰκονογραφημένης» εὐχομένη αἴσιον τὸ 1918 εἰς τοὺς φίλους της, τοὺς εὐχαριστεῖ διὰ τὰ δείγματα τῆς πρὸς αὐτὴν ἐκτιμήσεώς των.

ΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ - Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

* ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ *

ΓΚΡΕΜΙΣΤΕ ΤΟ

Ἐνθυμοῦμαι μίαν ἐποχήν,—πρὸ εἰκοσαετίας περίπου—ποῦ, ἐργαζόμενος εἰς τὴν «Ἑστίαν», ἀπὸ περιέργειαν ἐχώθηκα κάποτε εἰς τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον. Τὸ χειρουργεῖον ἦτον γεμᾶτο ἀπὸ τελειοφοίτους. Ἐγχείριζε ὁ Γαλβάνης. Εἶχεν ἐμπρός του ἕναν ξαπλωμένον εἰς τὸ χειρουργικὸ κρεββάτι καί, μὲ τὴν μπλοῦζά του, περιστοιχούμενος ἀπὸ τοὺς βοηθούς του, ἀνέτεμνε καὶ ἐδίδασκε. Ὁ ἐγχειριζόμενος ἔπασχεν ἀπὸ καρκῖνον τοῦ οἰσοφάγου, ὁ ὁποῖος δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ φάγῃ καὶ θὰ ἀπέθνησκεν ἀπὸ τὴν πεῖνα. Ἐχρειάζετο γαστρεκτομή. Τοῦ διήνοιξε τὴν λαπάραν, ἔκοψε τὸ περιτόναιον, ἔσχισε τὸν στόμαχον, συνέρραψε τὰ χείλη τῆς τομῆς μὲ τὸ κοιλιακὸν τοίχωμα καί, ὅταν ἐπουλώθησαν τὰ τραύματα, τοῦ ἔβαλε ἕνα στόμιον μὲ πῶμα ἐξ ἀργύρου καὶ ὁ ἀσθενὴς ἔζησε κάμποσον καιρόν, ἕως ὅτου θὰ ἀπέθανε ἀπὸ τὴν δηλητηρίασιν τοῦ καρκίνου.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐγχείριζε ὁ Καλλιοντζῆς πρὸ βρίθοντος ἀμφιθεάτρου, ἐξάγων πηρούνια καὶ κουτάλια καὶ τεχνητὰς ὀδοντοστοιχίας ἀπὸ στομάχια καὶ ἀκρωτηριάζων **ἀκρομεγαλίας**.

Καὶ ἔβλεπε κανεὶς μέσα εἰς τὸ ἀπαστράπτον ἀπὸ καθαριότητα ἵδρυμα μίαν ἐργασίαν φιλότιμον καὶ ἐμβριθῆ.

— Γράφτε ὅ,τι εἴδατε· μοῦ εἶπαν οἱ καθηγηταί. Πρέπει νὰ μάθῃ ὁ κόσμος τί ἐργασία γίνεται ἐδῶ μέσα καὶ νὰ παύσῃ νὰ νομίζῃ ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ νοσοκομεῖα εἶναι σφαγεῖα καὶ νὰ μὴ πηγαίνουν πλέον οἱ μεγάλοι μας δι' ἐγχειρήσεις εἰς τὰς Βιέννας καὶ τὰ Βερολῖνα καὶ τὰ Παρίσια. Θὰ προσφέρετε μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν τόπον μας.

Καὶ ἐνθυμήθην ἀλήθεια τὰ λόγια τῆς μητέρας μου ποῦ, ὅταν ἀργοῦσα τὴν νύκτα, μ' ἐφοβέριζε ὅτι ἂν ἀρρωστήσω θὰ μέστελνε εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Τέτοια ἦτον ἡ κρατοῦσα περὶ νοσοκομείων ἀντίληψις τότε.

Κι' ἔγραφα καὶ διετυμπάνισα τότε τὰ θαύματα, κατ' ἐπανάληψιν, ποῦ ἐγίνοντο εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῆς πρωτευούσης πρὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον καὶ εἶχα ἕως πρό τινος τὴν συνείδησιν ἀναπαυμένην, διότι πράγματι συνετέλεσα εἰς τὸ νὰ σταματήσῃ ἐκείνη ἡ μανία τῆς εἰς Εὐρώπην μεταβάσεως δι' ἐγχειρήσεις.

Μὰ πηγαίνετε καὶ τώρα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε τὴν ἐγκληματικὴν ἀστοργίαν τῆς Πολιτείας. Τὸ οἰκοδόμημα ἐρρήμαξε. Μόλις πατήσετε τὸ κατῶφλί του, σᾶς πνίγει μία βόχα ἀπὸ τὰ ἀποχωρητήρια. Οἱ ἄρρωστοι στιβαγμένοι εἰς τοὺς θαλάμους. Βρῶμα καὶ δυσωδία. Μάτην προσπαθοῦν μὲ λαδομπογιές, καὶ μὲ μικροεπισκευὲς νὰ τὸ διορθώνουν.

Καὶ ἐνθυμοῦμαι πάλιν τὴν ἀπειλὴν τῆς μητέρας μου, διότι δὲν θὰ γίνῃ φοβερώτερο κακὸ ἀπὸ τὸ νὰ εἰσαχθῇ κανεὶς σήμερον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Πρὸ διετίας ἀκόμη ἐλειτουργοῦσε θαυμάσια. Τί συνέβη τάχα;

Δὲν γνωρίζω οὔτε ποιός τὸ διευθύνει, οὔτε κἂν ἂν εἶναι γιατρᾶκος ὁ διευθύνων. Ξεύρω μόνον, ἐφ' ὅσον βλέπω λειτουργοῦντα ἀφόγως τόσα ἄλλα ἱδρύματα, ὅπως τὸ Βρεφοκομεῖον, ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ τόσαι ἰδιωτικαὶ κλινικαί, νὰ εἰπῶ ὅτι τὸ νοσοκομεῖον ἡ «Ἐλπὶς» εἶναι μιὰ μουτζοῦρα διὰ τὴν Ἀθήνα καὶ νὰ φωνάξω πρὸς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον: Κλεῖστέ το καὶ γκρεμίστε το αὐτὸ τὸ μπακάλικο.

Δς

ΣΟΥΛΤΑΝ ΦΟΥΑΤ. — Πρό τινος ἀπεβίωσεν ὡς γνωστόν, ὁ Σουλτὰν Μωχάμετ, ὅστις εἶχεν ἀνέλθει μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας ἀπόσχισιν τῆς Αἰγύπτου καὶ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Χεδίβου Χιλμῆ εἰς τὸν θρόνον μὲ τίτλον Σουλτάνου. Ἤδη τὸν διεδέχθη ὁ νεώτερος ἀδελφός του Φουάτ.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἐπρόκειτο ν' ἀναβιβασθῇ διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ θέατρον «Porte St Martin» ἡ Θεοδώρα. Ὁ Σαρδοῦ μὲ τὸν διευθυντὴν τοῦ θεάτρου Dusquesnel εἶχον ἤδη διανείμει τοὺς ρόλους, ὁ ἱματισμός, τριακόσια φορέματα βυζαντινά, ἕτοιμος, οἱ ἐργάται ζωγράφοι ἔδιδαν τὶς τελευταῖες πινελιὲς εἰς τὰς σκηνογραφίας. Ἔλειπε μόνον ἡ μουσική. Ἐσκέπτοντο εἰς ποῖον νὰ ἐμπιστευθοῦν τὴν σύνθεσιν τοῦ μερολογίου — partition — καὶ ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ των ὁ Dusquesnel ἐπρότεινε τὸν Μασσενέ, μετὰ τοῦ ὁποίου τὸν συνέδεε στενὴ φιλία, ἀναλαμβάνων συγχρόνως νὰ συστήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν Σαρδοῦ, ὅστις δὲν τὸν ἐγνώριζε προσωπικῶς.

Τὴν ἑπομένην ἑσπέραν συνηντῶντο καὶ οἱ τρεῖς εἰς μίαν αἴθουσαν τοῦ Ἀγγλικοῦ Καφενείου, ἐκεῖ δὲ μεταξὺ δύο ποτηρίων ὁ Σαρδοῦ ἐξήγησε τὸ δρᾶμα του εἰς τὸν μουσουργὸν ἀπαγγέλλων συνάμα καὶ τοὺς στίχους τῶν πρὸς μελοποίησιν τεμαχίων. Ὁ Μασσενὲ ἐφαίνετο ὀλίγον προσέχων καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος, ἀφηρημένος, οὔτε λέξιν ἐπρόφερε.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὁπότε ἡ ὁμιλία εἶχε στραφῇ εἰς ἄλλα ἀντικείμενα, σιγά-σιγὰ καὶ σχεδὸν χωρὶς νὰ τὸν ἐννοήσουν, διευθύνεται πρὸς τὴν ἄλλην αἴθουσαν, ὅπου ἦτο τὸ πιάνο, κρούει δύο τρεῖς συγχορδίας καὶ ἀρχίζει νὰ ψάλλῃ μὲ τὴν γνωστὴν βαρεῖαν φωνήν του:

Ah! Ah! Théodora!
Ah! Ah! Théodora!

καὶ κατόπιν χωρὶς νὰ σταματήσῃ **τὸ θριαμβευτικὸν ἆσμα καὶ τὸν ὕμνον τῶν τεθνεώτων**, εἶχε συνθέσει τὴν μουσικὴν διαρκοῦντος τοῦ λεύματος.

— Ἔξοχα! Θαυμάσια! ἀναφωνοῦν ἐνθουσιασμένοι οἱ δύο του συνδαιτυμόνες.

— Εἶναι ὅ,τι ὠνειρευόμουν· κραυγάζει ὁ Σαρδοῦ.

Τὴν ἐπαύριον τὸ μικρὸν μερολόγιον τοῦ Ἀγγλικοῦ Καφενείου τελείως ἐνωργανωμένον παρεδίδετο πρὸς μελέτην.

*

ΟΙ ΕΝ ΑΙΜΑΤΙ ΑΔΕΛΦΟΙ

Εἰς τὰ χαρακώματα τοῦ Δυτικοῦ μετώπου, ὡς γνωστόν, ἐκδίδονται καὶ ἐφημερίδες, αἱ ὁποῖαι, κυκλοφοροῦν, ὄχι μόνον μεταξὺ τῶν πολεμιστῶν, συντασσόμεναι ὑπὸ δοκιμωτάτων καλάμων καὶ μεταδίδουσαι εἰς αὐτοὺς πᾶν ὅ,τι τοὺς ἐνδιαφέρει, ἀλλ' ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, τηροῦσαι καὶ μίαν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν οἰκείων των.

Ὅλαι σχεδὸν εἶναι εἰκονογραφημέναι καὶ δημοσιεύουν μαζῇ μὲ τὰς φωτογραφίας καὶ σκίτσα ὡραιότατα καὶ γελοιογραφίας ἐπικαίρους.

Ἡ «Ἠχὼ τῆς Καλύβας» εἶναι ἡ περισσότερον διαδεδομένη. Ἀπὸ τὸ τελευταῖον φύλλον της, λοιπόν, μανθάνομεν ὅτι τὸ ἔθιμον τῆς ἀδεκφοποιήσεως, τὸ τῶν «Ἀδελφοποιητῶν», ποῦ ἄλλοτε ἦτο τόσον ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν, τὸ ἔχουν καὶ οἱ Γάλλοι καὶ ἄλλοι λαοί.

Εἰς παλαιοτέραν ἐποχήν, καὶ κυρίως ἐπὶ Τουρκοκρατίας, δύω ἄνδρες θέλοντες νὰ ἀδελφοποιηθῶσι, ἐπήγαιναν εἰς μίαν ἐκκλησίαν καὶ ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τῆς Πανα-

γίας ὡρκίζοντο καὶ ἐγένοντο «Ἀδελφοπηγοί». Ὁ ὅρκος αὐτὸς ἦτον ἱερώτατος καὶ ὁ ἕνας ὑπεστήριζε τὸν ἄλλον ἠθικῶς, ὑλικῶς καὶ σωματικῶς.

Τὸ ἔθιμον αὐτὸ εἶχε σοβαρώτατον λόγον ὑπὸ τὴν σκλαβιά. Ἀλλ' ὅταν ἡ Ἐλευθερία ἀνέτειλε, σὺν τῷ χρόνῳ ἐλησμονήθη, ἴσως δὲ σήμερον μόνον εἰς τὰ ὑπόδουλα μέρη νὰ ἐπικρατῇ ἀκόμη.

Οἱ Γάλλοι ὅμως τὸ ἔχουν ἀκόμη τελειότερον. Ἡ ἀδελφοποίησις γίνεται δι' αἵματος. Σχίζουν οἱ ἀδελφοποιούμενοι ἐλαφρὰ τὸν βραχίονά των καὶ ὁ ἕνας πέρνει ὀλίγον αἷμα ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ τὸ ἀνακατεύει μὲ τὸ δικό του. Καὶ λέγονται «ἀδελφοὶ ἐν αἵματι, «Frères de Sang».

Τώρα λοιπὸν ἡ «Journal de Gourbis» κάνει δι' ἄρθρου της ἔκκλησιν πρὸς τοὺς πολεμιστάς, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ χυνομένου αἵματός των ἔχουν ἀδελφοποιηθῆ πλέον καὶ τοὺς συνιστᾷ νὰ ἀποτελέσουν συνδυασμοὺς ἀδελφοποιήσεως, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ ἔχουν μόνον τὸν προορισμόν των, τῆς ἀλληλοβοηθείας, σήμερον μόνον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ τέρμα τοῦ πολέμου ἰδίᾳ μεταξὺ ἀλλοεθνῶν, ἀλλὰ συμμάχων πάντοτε. Ἀφ' ἑνὸς θὰ σφιχθοῦν οἱ δεσμοὶ μεταξὺ τῶν πολεμιστῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ μέλλον ὁ ἀδελφικὸς αὐτὸς θεσμὸς θὰ εἶναι ἱερὸς καὶ θὰ ἐπιτύχῃ τὴν κοινότητα τῆς σκέψεως καὶ τῆς θελήσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποβοῦν ἐμπορικοὶ συνδυασμοί.

*

ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

Κατὰ τὸν νόμον περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὁ Δήμαρχος ἀπερχόμενος εἰς ἄδειαν ἔχει δικαίωμα νὰ ὁρίσῃ τὸν ἀντικαταστάτην του, ὁ ὁποῖος ἀναπληροῖ αὐτὸν καθ' ὅλα τὰ καθήκοντά του. Καὶ οὕτω ἀπελθὼν εἰς ἄδειαν ὁ Δήμαρχος ὑπέδειξε ὡς ἀντικαταστάτην του τὸν ἐκ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων κ. Σπ. Πάτσην.

ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ὁ νέος Δήμαρχος τῆς πρωτευούσης, ἀπὸ τοὺς νέους ἄνδρας, καὶ νέος ἐπίσης, μὲ θέλησιν, μὲ ὄρεξιν δι' ἐργασίαν, μὲ σφρῖγος, μὲ μόρφωσιν, γνωρίζων καλὰ τὸν τόπον καὶ δημοφιλέστατος, ὑπόσχεται πολλά.

Μόλις εὑρέθη μέσα εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν Δημοτικῶν Προβλημάτων, ἔστρεψε τὸ μάτι του εἰς τὸ νερό. Εἰργάσθη σκυλίσια διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ τὸ ἔλυσε. Σήμερον ἡ Ἀθήνα, χάρις εἰς τὰ ἔργα τοῦ Κοκκιναρᾶ ἔχει νερὸ ἄφθονον, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ σταγονομέτρου.

Ἐκ παραλλήλου ὁ νέος Δήμαρχος ἐκινήγησε τὸ ζήτημα τῶν Σφαγείων, τὰ ὁποῖα εἶχαν καταντήσει Αὐγείας ἀληθινός. Τελειώνουν τὰ νέα Σφαγεῖα ἐντὸς ὀλίγου καὶ θὰ λείψῃ ἐκείνη ἡ ἑστία τοῦ μολύσματος ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν πόλιν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τοῦ Δήμου ἀπασχολεῖται καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ τὸ λύσῃ καὶ αὐτό, ὁπότε θὰ ἀνομολογηθῇ γενικῶς ὅτι ἡ πρωτεύουσα εὑρῆκε τὸν πραγματικὸν Δήμαρχόν της.

*

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ κ. Δημ. Σαχίνης, ἐκ τῶν Διευθυντῶν τοῦ «Ἄτλαντος» τοῦ μεγάλου Καπνεμπορικοῦ Οἴκου τῆς Μακεδονίας, καὶ ἡ Δίς Ἀμαλία Παπαχελᾶ, τοῦ ἐγκρίτου πολιτευτοῦ Μεσσηνίας καὶ πατριαρχικοῦ φίλου μας κ. Ἀθ. Παπαχελᾶ ἐμνηστεύθησαν. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» συμμερίζεται τὴν χαρὰν τῶν δύω οἰκογενειῶν καὶ τὸ καινούργιο σπῆτι τὸ ραίνει μὲ ὁλόθερμες εὐχές.

Εἰς τὴν χορείαν τῶν Φιλολόγων σοφὸς διδάκτωρ προσετέθη ἐσχάτως, ὁ κ. Γεράσιμος Σαλβᾶνος, μετ' ἐμβριθεῖς μελέτας καὶ ζηλευτὰς ἐξετάσεις, καθ' ἃς ἐπέσπασε τὰ συγχαρητήρια τῶν δοκιμαστῶν-καθηγητῶν.

*

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

Συγκίνησις εἰς τὸν Ἰατρικὸν κόσμον τῆς Γαλλίας. Κάποια τάσις παρετηρήθη πρὸς κατάργησιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ μυστικοῦ τῶν ἰατρῶν, καὶ ἀνεστατώθησαν Ἰατρικαὶ Ἀκαδημίαι, Γενικαὶ Ἑταιρίαι τῶν Ἰατρῶν τῆς Γαλλίας κ.λ. Συζητήσεις μακραὶ διεξήχθησαν καὶ ψηφοφορίαι ἐπηκολούθησαν καὶ οἱ ἰατροὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐμμείνουν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ «ἐπαγγελματικοῦ μυστικοῦ». Ὡραία εἶναι ἡ ἔκκλησις τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας καθηγητοῦ Hayem πρὸς τὸν Ἰατρικὸν κόσμον τῆς Γαλλίας, τὸν ὁποῖον καλεῖ νὰ ἐμμείνῃ πιστὸς εἰς τὸν ὅρκον τοῦ Ἱπποκράτους, ἔχοντα οὕτω: «Ἡ γλῶσσά μου θὰ ἀποσιωπήσῃ ὅ,τι βλέπουν οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ὅ,τι ἀκούουν τὰ ὦτά μου καὶ θὰ διαφυλάξω τὸ μυστικὸν ποῦ θὰ μοῦ ἐμπιστευθοῦν».

*

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τῶν κ.κ. Γεωργιάδου, καθηγητοῦ τῆς Ἰατροδικαστικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ Ἰατροσυνέδρου, καὶ Τσουνούκα, ἀρχιάτρου, ἐνεργηθείσης ἐπιθεωρήσεως ἐφ' ὅλων τῶν ἐν Ἀθήναις Κλινικῶν, μόνον 4 ἢ 5 εὑρέθησαν ἀφόγως λειτουργοῦσαι, καὶ ἐκ τούτων εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἡ εἰδικῶς δι' ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μενάνδρου 27 ἱδρυθεῖσα τοῦ ὀφθαλμολόγου κ. Σπήλιου Χαραμῆ.

*

Η ΥΠΟΒΟΛΗ

Ἀκούομεν πολλάκις τὴν λέξιν «ὑποβολή», ἰδία μεταξὺ τῶν ἰατρῶν, ἀλλὰ πολλοὶ δὲν γνωρίζουν καλὰ-καλὰ τὴν σημασίαν καὶ τί ρόλον παίζει εἰς τὴν Ἐπιστήμην.

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι ἡ ὑποβολὴ εἶναι τὸ ἓν τρίτον τῆς Ἰατρικῆς, καὶ οἱ ἰατροὶ στηρίζουν τὴν ἐπιτυχίαν των εἰς αὐτὴν πρὸ παντός. Ὅλοι γνωρίζομεν τί θὰ πῇ «ἔχω ἐμπιστοσύνην στὸ γιατρό μου». Λοιπὸν αὐτὸ εἶναι ὑποβολή. Ἅμα ὁ ἀσθενὴς δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην, ὁ γιατρὸς σπανίως ἐπιτυγχάνει. Παίζει ρόλον ἡ ὑποβολὴ εἰς τὴν ψυχήν, εἰς τὰ νεῦρα καὶ εἰς τὸν ὀργανισμόν. Οἱ νεώτεροι μάλιστα ψυχίατροι ἔχουν ὡς ἔμβλημα τοῦ Χριστοῦ τὸ ρητὸν «Ἡ πίστις σου σέσωκέσε», τὸ ὁποῖον ἐπανελάμβανε εἰς τοὺς ὑπ' Αὐτοῦ θεραπευομένους.

Θέλετε νὰ ἰδῆτε τί θὰ εἰπῇ «ὑποβολή»; Πῆτε ξαφνικὰ εἰς ἕνα ἄτομον: Γιατὶ κοκκίνησες; Θὰ τὸ ἰδῆτε νὰ γίνῃ σὰν παπαροῦνα. Πῆτε εἰς ἄλλο: Γιατὶ κιτρίνησες; Καὶ θὰ γίνῃ σὰν κερί.

Φανταζεσθε λοιπὸν πόσην ἐπίδρασιν ἔχει εἰς τὸ ἠθικὸν τοῦ ἀρρώστου ἕνα «καλημέρα» τοῦ γιατροῦ χαρωπὸ μὲ μίαν διαβεβαίωσίν του εὐθὺς ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ὁ ἄρρωστός του «δείχνει καλύτερα».

Θὰ σᾶς ἀναφέρωμεν καὶ ἕνα παράδειγμα ἱστορικόν: Ἕνας μεγάλος ψυχίατρος μελετῶν τὴν Ὑποβολὴν παρέλαβε ἕνα καταδικασμένον εἰς θάνατον καὶ ἐπειραματίσθη. Τὸν ἐβεβαίωσε λοιπὸν ὅτι ὁ θάνατος διὰ τῆς αἱμορραγίας εἶναι γλυκύτατος καὶ ἔστερξε ἐκεῖνος νὰ τοῦ ἀνοίξῃ μίαν ἀρτηρίαν.

Ὁ σοφὸς τὸν ἐξάπλωσε εἰς ἕνα κρεββάτι, τοῦ ἐγύρισε τὸ κεφάλι πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, τοῦ ἐγρατσούνησε λίγο τὸ μπράτσο καὶ μ' ἕνα σφουγγαράκι τοῦ ἔβρεχε μὲ χλιαρὸ νερὸ τὸ μπράτσο. Ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ τεντωμένο χέρι του εἶχε ἕνα κουβᾶ καὶ ὁ κατάδικος ἤκουε νὰ τρέχῃ μέσα σ' αὐτὸν τὸ αἷμα του δῆθεν.

Ἤρχισε νὰ ὠχριᾷ, νὰ ἐξαντλῆται καὶ μέσα σὲ δυὼ ὧρες ἀπέθανε, χωρὶς νὰ ἔχῃ χάσει οὔτε μισὴ σταλλαγματιὰ αἷμα.

Ἡ μελέτη τῆς Ὑποβολῆς ἔκαμε τοὺς ἰατροὺς νὰ ἀλλάξουν σχολήν. Προσέξατέ τους. Δὲν μπαίνουν εἰς τὰ σπήτια, ὅπως οἱ παλαιοί, ποῦ ἐθεωροῦντο κατὰ τὸ πλεῖστον μπόγηδες, ἄγριοι καὶ αὐστηροί. Μπαίνουν μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη διὰ νὰ ἐμπνεύσουν θάρρος καὶ νὰ ἑλκύσουν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἀσθενοῦς των.

*

ΔΙΑ ΠΡΩΤΗΝ ΦΟΡΑΝ

Παρακαλοῦμεν τὸν γνωστὸν λυκειάρχην κ. Ἠλίαν Κωνσταντινίδην νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὸ Λογιστήριον — Ταμεῖον τῆς «Εἰκονογραφημένης».

*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΙΡΗΣ

Τὸν διορισμὸν τοῦ κ. Ἰωάν. Καμπίρη, ὡς Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν ἐξάρωμεν μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μας.

Ἂν ἔχῃ νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς σχετικῶς μὲ τὴν ἀποτυχίαν περὶ τὴν ἐκλογὴν προσώπων δι' ἀξιώματα ὑπουργῶν καὶ ἀνωτάτων τιτλούχων τῆς Πολιτείας, εἶναι τὸ ὅτι γενικῶς οἱ κυβερνῆται μας, διὰ νὰ εὕρουν ὑπουργοὺς καὶ προϊσταμένους ὑπηρεσιῶν, πέφτουν μὲ τὰ μοῦτρα εἰς τὰς βιβλιοθήκας καὶ τὰ σπουδαστήρια. Καὶ εἴδομεν ὑπουργοὺς καὶ νομάρχας, Γεν. Γραμματεῖς καὶ τμηματάρχας, τῆς βιβλιοθήκης καὶ μορφώσεως ἐμβριθεστάτης ἀποτυχόντας κλασικώτατα. Γιατί; Διότι τοὺς ἔλειπε ἡ πεῖρα, ἡ ἀντίληψις ἐκ τῆς πρακτικῆς, ἡ γνῶσις τοῦ κόσμου. Συμβαίνει γενικῶς αὐτὸ περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων ἐδῶ. Ὁ κυβερνήτης ἐκλέγει ὡς συνεργάτας του μορφωμένους μὲν πάντας, ἀλλὰ ἢ ἀνικάνους, ὑπὸ ἔποψιν γνώσεως τῶν τοῦ κόσμου ἢ ἐπιτηδείους. Τὰ ἴδια παθαίνει ὁ ὑπουργός. Ἐκλέγει ὡς πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης του ἐκείνους ποῦ θὰ τοῦ κάμουν ἅμα τῇ εἰσόδῳ του εἰς τὸ ὑπουργεῖον περισσότερα κομπλιμέντα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΙΡΗΣ
ΓΕΝ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

Δὲν ἐννοοῦμεν πάλιν καὶ τὸ ἀντίθετον. Νὰ δίδωνται τὰ ἀξιώματα καὶ αἱ θέσεις εἰς ἀγραμμάτους ἢ πρακτικοὺς μόνον ἀνθρώπους. Διότι ἐκ πείρας πικρᾶς πάλιν γνωρίζομεν, πόσον κλασσικὰ ἀπέτυχαν οἱ πρακτικοί, εἴτε εἰς ἀξιώματα ὑπουργῶν, εἴτε εἰς ἀξιώματα δημάρχων προσεχειρίσθησαν.

Καὶ φθάνομεν εἰς τὸ συμπέρασμα: Χρειάζονται πολλὰ πράγματα διὰ νὰ γίνῃ κανεὶς ὑπουργὸς ἢ ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Πολιτείας καί, ἐννοεῖται, νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ νὰ ὠφελήσῃ τὰ Κοινὰ καὶ νὰ ἀφήσῃ ἴχνη τῆς διαβάσεώς του. Τὰ προσόντα αὐτὰ τὰ ἔχουν πολλοί, ἀλλὰ ἡ ἀνεύρεσις των εἶναι δυσκολωτάτη. Διότι ὁ θετικὸς ἄνθρωπος, ὁ ὑποδειγματικός, ὁ ἔχων συνείδησιν τῆς ἱκανότητός του, ὁ ἔντιμος, δὲν θὰ πάῃ ποτὲ νὰ εἰπῇ: Κάνω γιὰ ὑπουργός, ἢ γιὰ νομάρχης ἢ γιὰ τμηματάρχης. Πρέπει νὰ τὸν εὕρουν. Ἕνας λοιπὸν ἀπὸ τοὺς θετικοὺς αὐτοὺς, ποῦ ἔχουν ἀληθινὴν ἀξίαν, μόρφωσιν ἀφ' ἑνὸς καὶ πεῖραν τοῦ κόσμου ἐνταυτῷ, μὲ σύστημα, ὑποδειγματικὸς ἀληθινά, διακριθεὶς ὅπου ἐκλήθη, χωρὶς κομπλιμένα καὶ τσιριμόκες, τετράγωνος, ὄχι στρογγυλὸς καὶ κατρακυλῶν ὅπου κατηφορίζει, εἶναι ὁ κ. Ἰω. Καμπίρης. Εἰλικρινῶς χαίρομεν διὰ τὴν ἐκλογήν του, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτύχῃ ἐκεῖ ὅπου ἐκλήθη.

*

Ὁ ἐγωϊσμὸς εἶναι ἀναγκαῖος διὰ τὴν πρόοδον. Συνδεόμενος ἀρρήκτως μὲ τὴν αὐτοπεποίθησιν εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἐλατήρια ποῦ μᾶς ὠθοῦν νὰ πᾶμε ἐμπρός.

Ἡ ἀληθινὴ εὐγένεια συμβαδίζει μὲ τὴν ἀρετή.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ,, 11378